

مسلم ان سخن بنیست بسیار متفکر شدند و سرکار برای خبر و طلب حمد و بی ماطراف و جوانب فرستادند
سرنگان قریب افتاد و هشتاد و گز و نه رفتند و برگشته آمده امیر ابو مسلم را بجا آوردند و گفتند هر چهار
طرف فریب هشتاد و گز و نه سیر کرده آمده ایم اما احمد و بی را ندیده ام صاحب الدخول محمد بن جعفر شینده بسیار
بر عیان شدند و آب در دیده بگردانیدند و گفتند غلام چه واقعه روی داد و سبب او در دست
دشمنان گرفتار شده باشد خواهی بسیار کثیر گفت شما خاطر خود جمع دارید و امیدواریم که حق بجانب
و تعالی او شازاد سلامت بشمار سازد اما محمود شاه پادشاهی که از سرنگان خواهی بسیار کثیر بود
او بیست کیلان و مارندران رو سنده جز از آینه در دیده می پرسید اما مروانشه لشکر خود جمع کرده
سی هزار سوار مقرر شد و راوی گوید که همراه کوران در هفت هزار موجود بود پس آن دو لشکر در کنار
پشته مارندران پدید آمدند و با یکدیگر صفها برابر شدند و مبارزان چشم در عرصه میدان داشتند که کدام بر دل
آنک میدان کند که از کنار میدان سپید خراسان یعنی حضرت احمد و بی تا و ک چشم مروانیان در عرصه
میدان در آمد لغزه زد که ای مروانشه مرا میزدانی و بنشینا سی افزود دیوانه ام که مرا از ستون حلقه
بند کرده پیش تو آورده بود و تو میعاد کرده بودی که چهارمین نان و دو من گوشت هر روز خواهم داد اکنون
چند روز شد که ذریقه من در پیش رشت زود باش و طیفه مار العزست که بغایت اشتها صاف
است مروانشه احمد و بی را بشناخت و بانگ بر احمد و بی زده با سرنگان خود گفت کسی در میان
شمار غنی این دیوانه را دست بگردان بسته بسیار دشمنی که برادرش دید مروان و آفرین اصفهانی بود
که نام او شد و لشکر شکن می گفتند ای خشم شده آنک میدان کرد آمده بانگ بر احمد و بی زد و گفت ای دیوانه
بیل طعام داری من ترا چنان میدهم که تا قیامت بیرون نوی بر حمله احمد و بی سه حمله او را در سخته
چنان سنگ بر سر او زد که از مرکب بر زمین افتاد و بر دغریوار سپاه که آن بر آمد همه احمد و بی را
آفرین کردند و کشتن نمودند او را برادر بی بود که نام او جوین جغتو شکن می گفتند ای جوین او برادر خود
را کشته دید جهان روشن در چشم او تاریک گردید در میدان آمده بانگ بر احمد و بی زد و گفت ای دیوانه
هزار درج که در برادر ما را کشتی احمد و بی گفت الحال ترا نیز پیش او نشان میفرستم جوین صف

شکی در میدان آمد و چند حمد رد بدل شد و چون پیاده شده جنگ میکرد ناگاه از پشت کرکان کردی
 به خواست محمود شاه پیابانی پدید آمد و برکنار میدان استاده شده تماشا میدید که احمد و بی بی چون
 صف شکن را بر داشتند بر زمین زد و سر او را از بدن جدا ساخت مروان شاه تماشای او در جنگ
 مغلوبه فرمود و از بنظر کوران زر حکم کرد که برینداین مروان شاه او نکند و بعد یکبارگی لشکر
 کوران زر حمله کردند و لشکر ما هم ریختند و احمد و بی بی ضربت شک خوار چنان میگشت تماشای
 ظلمانی بسردست در آمد طبل بازگشت زده و لشکر ریختند چون کوران زر بسیار کاه خود را
 احمد و بی را بر خود بستند و در ساعت محمود شاه پیابانی اندرون بارگاه کوران زر آمده
 احمد و بی را دید که برابر کوران زر نشسته آمده مجرای احمد و بی به خواست محمود شاه پیابانی را
 در بر گرفت و برابر خود نشاند و جزایر او بسم و سرداران از او پرسید محمود شاه پیابانی گفت
 همه خوشوقت و سلام شد اما کوران زر گفت ای محمود شاه چقدر و راست که صاحب الدخول را
 گذشته آید گفت قریب نیم ماه شده باشد بعد گفت یا احمد و بی بواسطه تمایبیا رفتن هشتاد
 ساله الحمد که دیدار شما را دیدم کوران زر و برکنان دیگر این سخن شنیده چنان مانند پس کوران زر
 گفت یا احمد و بی خبری با میر ابو بسم اشائی دارید محمود شاه پیابانی این سخن شنیده گفت ای
 رئیس کرکان مگر تو این جوانمرد را می شناسی بدانکه این مرد مردانه و شیر فرزانه سپید خراسان
 احمد و بی نام دارد چون کوران زر این سخن از محمود شاه پیابانی شنید دانست که حضرت احمد
 و بی احمد صیاد نام خود کرده است از جای خود برخاست و در پای احمد و بی افتاد و گفت مغفور
 دارم که شما را شناخته بودم اگر چیزی بی ادبی ظاهر شده باشد مرا عفو نمایند احمد و بی او را در بر
 گرفت و گفت ای کوران زر من از شما را می شناسم و خوشنودم بعد کوران زر حکم کرد تا سفره پادشاهی
 شامی در تعریف آن مایه میگوید *قطعه* بر سر سفره کردی تنگ کردی جوهر نورانی
 نعمتی بد که لغت جنت و داغ حسرت هندی پیشانی چون از طعام فارغ شدند بعد از آن بگذشت
 حرب مشغول شدند کوران زر گفت یقین میدام که چون خروج کردن عبدالعکب از اندرانی نمی رسد

البته لشکر خوارجهان بدو عبدالمکعب سپا پذیرای اینکه تمام استر اباد و کیدان و مارندران و کرکان
همه خوارجهان در فرمان او هستند اگر چیزی است که صاحب الدخوات بگوید ما برسد بخت محمود شاه
پا بانی گفت ای کوران زرتو خاطر خود و جمیع را اینک من رفتم جز احمد ولی را میسر کنم و لشکر بسیار
بدو تومی آرم هر چند گفت یا احمد ولی شما بخدمت امیر ابوسلم سپا آمد احمد ولی قبول نکرد بعد محمود شاه
پا بانی رحمت گرفته بدر رفت اما روز دیگر به زران روی بمهر که کارزار نمایند و از هر دو جانب
صف برکشیدند عذر فیصل زور و سهیل بن ایوب مارندران آمده مقابله کردند و از دست احمد ولی
گشته گردیدند طبل بازگشت زده هر دو لشکر برگشته اما از پنجانب امیر ابوسلم و سرداران بخاطر احمد ولی
متفکر بودند که محمود شاه پا بانی ببارگاه امیر ابوسلم در آمد و مجرا کرد و حقیقت احمد ولی را بخدمت
بیان نموده گفت بدو کوران زرتو احمد ولی مانده است که ملک مارندران بدست آید امیر ابوسلم این خبر شنیده
لبی خوشوقت گردید و گفت کیمت که بدو احمد ولی و کوران زرتو و دین کار را انجام رسیده درین سخن
بودند که شاه طایفه بکربادی از جای خود برخاست و گفت اگر حکم شود من بروم که راه روشن آن دیار بگو
میدانم امیر ابوسلم او را رحمت داد و گفت هرگاه بینی که دشمنان بسیارند فایده را روانه ساخته اینجا
فرستد که از پنجانب جهان بشاه مروان بیاری نفر ستم شاه طایفه گفت که من فرمان بردارم بفرستد
طیبه و عنده طاهر برخاسته و امیر ابوسلم را بجا آوردند و گفتند که ما هم همراه شاه طایفه میروم امیر ابوسلم بزرگوار
رحمت داد بفرستد که نوکران حضرت احمد ولی بودند همه او این شدند و شاه طایفه با دود هزار
سوار و دود هزار پیاده مسلح و مکل شده از امیر ابوسلم رحمت شده و پنجانب کرکان نهادند اما امیر
ابوسلم خبر طایفه فرستاده پرسیدند سید زولابی عرض کرد که در قلعه ری نشسته است و لشکر خوارجهان میکنند
و بخت پنج هم دارد سه لک و هفتاد هزار سوار برگردا و جمع شده است امیر ابوسلم این خبر شنیده در میان
را در قلعه دامغان گذاشته و علی اردشیر و امعالی و خواجه نصیر و امعانی را بدان قلعه گذاشته با لشکر
متوجه بطرف قلعه ری شدند بعد از چند روز لشکر امیر ابوسلم نزدیک سنجان رسید در اینجا خیمه و سایه
بان و کندله و بارگاه برپا کردند که سعید سنجان و سعد سنجان و پنج هزار سوار و دود هزار پیاده رسیدند

آمده امیر ابو مسلم را ملازمت کردند و چند اسب عراقی و هزاره بنظر امیر ابو مسلم گذاریدند اما احمد
ولی بن شتر بصاحب الدخول گفت بود که هرگاه بسمنان رسید سعد سمنانی و سجد سمنانی را ازنده نخواهند گذار
امیر ابو مسلم این سخن در دل داشت اما فکر کرد مذ که الحال کن چیزی مرا نکرده اند پس چگونه این را بپراز
کنم که ششم بعد از این را چیزی بگویند و در کنار سمنان قرار گرفتند و او بی چنین میگوید که در آن وقت
قلعه بک بسیار آبادان بود و مروان حمار غلامی داشت که او را مترطاش نام بود آن غلام حاکم قلعه
بود و هر خرمیه او را طلب داشتند گفت که ای برادر دشمنان امیر الفاسقین تمام ملک مروان را در تحت
نظر خود آورند و این زمان قصد عراق کرده اند من سسی هزار دلاور گوارا بسته کرده همراه تو میروم که
سر راه امیر ابو مسلم بن کنی مترطاش گفت فرمان بردارم بجهه سسی هزار سوار طاهر خیمه و دو دوازده هزار
سوار ترک همراه خود داشت رحمت گرفته روان شده سر راه لشکر امیر ابو مسلم بگیرد و داغوی تیر همراه
آن بناچار بود این سر راه را گذارد آمد بر سر داستان احمد ولی و کوران از همراه ایشان
بازنده هزار سوار مبارز جمع آمد و شصت هزار سوار همراه مروان بود و هر دو لشکر در عرصه کار
را در آمدند و صفها مبارز شدند اول کسی که عزم میدان کرد در پیش دلمی بود از لشکر مروان و در آمد و
تیر انداز بود بغره نزد و مبارز خواست از بنظر سلیم بک آباوی خویش کوران زربود مرکب در میدان
را ندید و سر راه بر پیش دلمی گرفت چند حمله در میان ایشان رو بدید شدند آخر لایم سلیم بک را بدید
آن خوارج کشته کردید برادر او سلیمان بک را بدید نام داشت چون برادر خود را کشته دید خشم بران
و سینه بران میدان آن خوارج رفت او نیز کشته کردید و او بی چنین میگوید که هفتده مبارز نامی از
دست آن خوارج کشته کردید چون احمد ولی انجمن دیدانک میدان او کرده استاده شد و پیش
احمد ولی را نمی شناسد و گفت که این در و بیس بطح رحمت کشته کن آمده است گفت ای
درویش چندان تحمل کن که شب شود این هر دو لشکر باز کردند آن زمان مال کشته کن خواهی بود
و اگر مانده باشد تو برادر احمد ولی گفت من بطح مال نیامده ام ملک برای قبا و دستار تو آمده ام
و پیش آن سخن شنیده در خشم شد و تیری در لجام نهاد و بانگ بر احمد ولی زد و گفت بگیر ای احمد

باش

سال

این تیر اورا گفتم که بایزید الحق هفت تیر اورا قلم کردند بعد اسب را تاخته برای سیده شمشیر را
ولی انداخت این بفریب چوب شمشیر اورا شکسته چنان چوب بر سر او زد که مغز او بش پاشش احمد
ولی پراق اورا گرفته بر اسب او سوار شده و خنجر از جگر کشید و گفت ای مروان بدان و آگاه که نام من
ولی بن محمد رحیمی میگویند مروان چون این سخن بشنید همان روز شش در چشم او تار یک کردید که یکی خوارج از
خصل مروان بمقابل احمد ولی آمد که نام او شعبان فیروز جنگ میگویند که اسب را تاخته بر احمد ولی رسید
و شناسنامه احمد ولی چنان شک زد که دندان او و درخت را اسب بر زمین ریخت و جان داد الله چه بی و پنج
مروانی را بدو رخ فرستد و خوار چنان تیر رسیدند و آنک احمد ولی کسی نکرد مروان آنرا حکم کرد که یکبارگی
سده آورند اما کوران رز جوآن که دید با لشکر خود یکبارگی حمله آوردند و ضرب های خود کردند و در جنگ
جنگ ضربی شد که رزمهر کانی پسر کوران زربا پنج هزار سوار در رسید تا شب میر دست درآمدند
جانب طلب بازگشت رزوه برگشته و کوران رز احمد ولی را گرفته مبارکاه خود آمد و قرار گرفتند دست از خاک
و خون میدان بشنید کوران رز طعام را طبله احمر لامر خون از طعام فارغ شدند شکرانه حق سبحانه و
تعالی بجا آوردند از بجانب مروان خود مبارکاه آمده طعام خورده فارغ شدند شروین بن نامان
را بخواند و گفت بپست هزار سوار همراه خود یکبارگی و بر لشکر کوران رز رفته در کین کا به نشین
چون فردا بحرب مشغول شویم خود پس این درای و از بنظر من مقابله میکنم بک این تیر از رز
نهنگ از رز بعد شروین بن نامان با پست هزار سوار رفته در کین کا کوران رز نشست
بعد یعقوب بن صفوان شامی را باده هزار سوار را بپست فرستاد و نیز در کین کا به بنال شد چون
شب گذشت علی الصباح هر دو لشکر با یکدیگر صف کشیدند احمد ولی خواست که در میدان در آید که تعجب
بن صفوان از کینکا باده هزار سوار در آمد پسید حراسان و بیاو که چشم مروان یعنی حضرت احمد ولی چون
پل مست دران فوج درآمد کوران رز چون حال دید به یک بر سپاه خود زد و گفت ای جوانمردان احمد ولی
را در یابید که این مروان را در کین کا بود بعد سپاه او درآمدند از بنظر مروان و نیز با خود
در بی جنگ شدند و حضرت احمد ولی و کوران رز در حلقه مروان افکندند و جنگ میکردند کوران

سزید بن یمان بایست هر اسوار در رسیدن کوران در سر اسیمه شدند که بسیار مومنان شهید
 شده بودند احمد وی دید که کار مومنان بسیار دشوار شده هر دو دست برداشته بدرگاه
 الحاجات مناجات کرد و گفت یا ای بدرگاه کی بپناه امم کرم است عذر خواه امم بطفیل امم
 بنو کم کن یا آلهی من و آله امم احمد از تو پناه بجوید ای پناهی من و پناه امم یا اله العالمین و یا حیز
 الناصرین بحسب محمد مصطفی و چهار بار کبار و چون حاجت شنیدان کرد با مار از شر خوار چپان نگاه
 در اما حضرت احمد وی در مناجات بود که نگاه با برسد بکوری دشمنان بدخواه و بشادی دوستان
 آگاه از راه کوفی برخواست از میان کردن طایفه بکر آبادی باده هزار اسوار در رسید و حمله بران
 حواریان کمره آورد در حمله اول پنج هزار خوارچ بچشم رسیدند تا غروب آفتاب طلوع یافت
 روزه برکشیدند طایفه احمد وی را ملازمت کرد احمد وی شاه طایفه بکر آبادی را در سر گرفت و
 کوران شاه نیز در بر گرفته و لاسا کرده در بارگاه شاه طایفه امم سرداران کرکان و احمد وی قرار گرفتند
 خون طعام خورده فارغ شدند شاه طایفه بکر آبادی روی بایست احمد وی کرد و گفت صاحب الدعوی که
 برای شما جندان فکر و اندیشه داشت که شرح آن نتوان گفت تا آنکه محمود شاه پابانی جز شما آورد
 خاطر او شان لشکر یافت و مرا بخدمت شما فرستاد اما از اینجا بمروان شاه چون بارگاه درآمد
 دید که مقابله کردن با شاه طایفه مناسب نیست شب از اینجا کوچ کرده کجنت تا قلعه امل رسید چنان
 آسوب آملی او را و گداری کرده نامه بیاست عبدالدکعب مارندانی فرستاد عبدالدکعب در مجلس
 ظاهر خرمیه نشسته بود که سرنهک نامه مروانشه آورده بدست او داد و مزوج کردن احمد وی و
 کوران زور رسیدن شاه طایفه بکر آبادی و کجنت مروانشه بایست کرکان عبدالدکعب معلوم کرد
 ظاهر خرمیه این سخن شنید متفکر شده روی بایست عبدالدکعب کرد و گفت چاره نیست درنگ
 حکم کرد که شمارا باید رفت این بکفنه بعد عبدالدکعب با همفتا هزار اسوار بایست کرکان روان شدند
 اما از اینجا بمروان از کرکان کجنت اهل کرکان و استرآباد چون شنیدند که مروانشه از
 قلعه کرکان بدر رفت محبان که دران قلعه بودند از شاه طایفه بکر آبادی را ملازمت کردند و حقیقت

راپان نمودند و طایفه سوار شده بقبله که کان در آمده روز بر قلعه حکن آمدند و روز چهارم
 کوچ کرده بجای قلعه آملی روان شدند چون برابر قلعه رسید بانگر خود فرو و آمدن از جانب مروانشاه
 بانگر خود و از قلعه بیرون آمده روز دیگر آن دو نفر در عرصه کارزار در آمدند اول کسی که عزم میدان کرد
 شاه طایفه بکربادی بود و مبارز خواست که از قبل مروانشاه سواری در میدان در آمده که نام او اقسیم بن
 میثم گفتندی گویند شاه طایفه هر سه حمله آورد و نموده چنان تیغ بر تارک نامبارک آورد که همه را اسب
 چهار بر کاله کرد و ایند تا غروب کفاب هفت خوارج را بدو رخ رسانید طبل بارتن تن زده بیارگاه
 خود آمدند چون مروانشاه بیارگاه آمد رویا بن شروین بن هاشم کرد و گفت بخت نه از سوار همراه
 خود میرود و رکن کاه بنش و بدقتوبش هاشم صحوان شامی را با ده هزار سوار بجانب فرستاد ایشان
 آمده در رکن کاه نشاندند آمد بر سر داستان امیر ابوسلم که بانگر خود برکن رسمندان فرو و آمده بود
 آیمو بای زاری از دربارگاه در آمد امیر ابوسلم را مجبور کرد امیر ابوسلم پرسید که ای مهتر از کجای می ای گفت
 از لشکر طاهر خیز می ایلم و جز چنانست که عمه انک داغونی پیش مروان حمار رفته گفت که امیر ابوسلم را با
 سرداران زهر دادم همه هلاک شدند مروان حکم کرد قلعه دمشق را بیاورند سه روز در میان ایشان
 شادی بود و روز چهارم جنز سلا متی شهاب رسید همه خوارچیان معشور شدند اکنون طاهر خیزه بانگر بسیار
 بر گوری نشسته است و منتظر برادر زاده حاج بن یوسف است که نام او یوسف بن محمد گویند
 از جانب شیراز بانگر کران بدو طاهر خیزه می آید و بکمر طاش علام مروان با پنجاه هزار آمده در راه
 نشسته است بعد امیر ابوسلم گفت کبیت که بر سر طاش رودش هزار حسن و محمید و محمید و محمید
 خواستند بایست و چهار هزار سوار روان شدند روز دیگر امیر ابوسلم آمده بر بخت نشست گفت
 من خواب بر ایشان دیدم کسی دیگر بدو حسن و حمید و محمید و عبد الرحمن حارث و علی حارث
 ایشان با و وارده هزار سوار بدو حسن و حمید روان شدند چون به نزدیکی رسیدند حسن و محمید و حمید
 و محمید این جنز شدند با استقبال آمدند و این نژاد را بگاه خود در آوردند بعد از آن چهار دلاور مصلحت
 کردند که طاهر طاش با پنجاه هزار سوار بر راه نشسته است مصلحت است که بر سر آن خوارچ شجون بنیم

بجهه ایشان اردو اند که داغونی ناپکار بر در بارگاه ایشان اسوده بود چون احوال ایشان معلوم
 کرد و ارجی بر کرد پیش تماشای آمده گفت بدان واکا، ما بش که چهار سردار امیرانو مسلم انده میخوانند
 در لشکر تو شجون زنده و من کاری میکنم که از آمدن خود پریشان شوند بجهه اردوی خود را برین
 برود در کمین بجهه شجون او شان در لشکر تو شجون آرد تو و از کونه شجون بر لشکر او شان برین
 پس تماشای با لشکر خود بدر رفت و مشغول بود و وقت نیم شب رسیدان هر چهار دلاور را یکی
 و شش هزار سوار در رسیدند و از کمین ساختن آن ملعون خبر ندا شد شجون برابر اردوی
 لشکر خوارج آمده که تماشای با لشکر خود از کمین گاه بیرون آمده و از کونه شجون بر لشکر آند لا و ران آوردند
 و ایشان نیز با لشکر خوارج با جنگ میکردند در آن جنگ نزد هزار مسلمان شهید شدند و آن چهار دلاور
 میکوشیدند تا آنکه افتاب افروز سر از در بچه خاور بیرون آورد و همان منور کردید تماشای با آن مردم
 خود اشارت کرد که این عاصی را بترسانان کنید بجهه خوارج با یکبار تیر بر بوسنان انداختند چهار هزار
 سوار دیگر شهید کردند هر چهار دلاور را و باده شده میکوشیدند اما داغونی ناپکار که برابر تماشای
 بود گفت ای امیر همدکن که تماشای چهار سردار بدست آیند و نام تو در ایران و توران روشن شود بعد
 داغونی با جهل و چهار کمند انداز بر کرد ایشان در آمدند از هر چهار جانب کمند انداختند و محکم بر بسته بعد
 آن چهار هزار مسلمان دستگیر ساختند داغونی گفت ای امیر کاری کردی ایران روز که امیرانو مسلم
 خروج کرده است این دم از هیچ کس این جنس کار سبب شد اکنون مصلحت آنست که ایشان را
 بمن بسیاری که رفته ایشان را در قلعه طبرک بند کنم برای این ابوترابی که مایه جنگ میکند کار ایشان
 ساخته تو نیز در پس من بجهه تماشای پنج هزار همراه داده اند منم از احوال داغونی کرده بجا
 قلعه طبرک فرستاد اما باقی مردم این چهار سردار را غروب افتاب میکوشیدند تا که بامداد از
 راه سمنان کردی برخواست از میان کرد و مضربان هجرت کرد و از می باد و هزار سوار در رسید
 و آن خوارج را کشت و کرفتن گرفت اما از جانب سمنان کرد و دیگر برخواست لعل جبهه بندگان با
 دوازده هزار سوار آمد و ای میکوشید چند سردار دیگر در رسیدند تماشای خون انجوانان را بدیدند

و گفت ای استادن خوب نیت عثمان مرکب بگردانیده رو به نهر گیت نهاد و سرداران فر
و ایران امیر ابو مسلم در عقب ایشان شدند و میبکشتند و میبشند تا دو فرسنگ در قهای ایشان
تا دو فرسنگ جبهت هزار خوارج را بدو رخ رسانیدند و پنج هزار خوارجی امیر نمود و شتر تاش
و عین خوارجی که بودند در فتنه مضرت. چنانکه خوارزمی با فتح و فیروزی آئیده امیر ابو مسلم را
ملازمست کرد و آنچه حقیقت بود بیان نمود اما با صاحب الدعوته هر چند کردم حسن و خطبه حمید
و خطبه و علی حارث و عبدالرحمان حارث را ندیدم بعد از امیر ابو مسلم ایشان را خلعت داد و
برای سرداران بسیار متفکر بود که در آن ساعت فرخ جاسوس خبر آورد و امیر ابو مسلم بدان واکاه
باش حسن و خطبه و حمید و خطبه و عبدالرحمن حارث و علی حارث را داغونی بسته با پنجاه هزار سوار کباب
قلعه طبرک میبرد و آهوی بازار را نیز با من بود و او را عفت لشکر خوارچان فرستاده ام و من بکشت
نمائنده این حقیقت را بیان کردم سید و خطبه برای فرزندان کرمان شده امیر ابو مسلم را و او را
مباد و و تکیه سید و خطبه کرده گفت من تمام سرکار این سرزمین و خود هم میروم بعد از امیر
ابو مسلم قلعه سنسار گذاشته یکایک ری روان شدند بعد از چند روز بشکاه ایشان رسیدند و
در کنار ری فرو دادند ظاهر خرمیه بر بالای دروازه قلعه ری نشستند و که امیر ابو مسلم با سرداران رسیده
بودند هر کدام را بختل بود که به یکس نیز حشمت و شوکت آراسته و بر بسته بنود ظاهر خرمیه چون ابو
مسلم را چنان بدید سر جنبانیده گفت به پند که این تیر دار ما قانی را که کار او یکجا رسید که هیچ با دست
ایچنین جلوس ندارد و البته امیر ابو مسلم مبارکاه خود در آمد و بزرگان اسلام طعام را بنوشیدند و
بعد از آن بجدت مشغول شدند امیر ابو مسلم در فکر آگهی داران بود اما داغونی ناپاک بر گشته و کار
آن مسلمانان را در قلعه طبرک آورده جای محکم نگذاشته خود پیش ظاهر خرمیه آمده این حقیقت
را باز گفت ظاهر خرمیه حزم شده داغونی را خلعت داد و آنروز چون گذشت روز دیگر عمر تاش
در رسید با صبح هر ارسته و مجروح و آنچه او جنگ کرده بود ظاهر خرمیه بان نمود ظاهر خرمیه این سخن
شنیده بسیار بر ایشان شد اما قابوش بلیک آوینز که حاکم قلعه ری بود او گفت نیکی مصلحت میباش

که کار حرب بسیار بود که با امیر ابوسعید جنگ کند بعد هر دو ایشان بکار سازی مشغول شدند و چهارم طبل
جنگ زده هر دو لشکر و بر روی معرکه میدان نهادند هر دو وصف آراسته گردیدند اول کسی که عزم میبرد
کرد لعل حبیب بلند کمان چون شیر عریان اسب را تاخته در عرصه کارزار در آمد از طرف طاهر خرمه بشیرین
مالک آمده مقابله کرد از دست لعل حبیب بلند کمان کشته گردید معروف اعرانی آمده مقابله کرد و بکسر
عمود کشته گردید بعد بهار خواست موسی بن ارقم در آمد کشته گردید چون ارقم امدانی بدست خود را
کشته دید اسب را در میدان تاخته در عرصه کارزار آمده بنزد کشته گردید طاهر خرمه در مهر شد فرمود
تا آنکه حمله کردند از شیب امیر ابوسعید نیز لشکر را اشارت کردند بعد هر دو سپاه در آن زمینگاه در آنجا
تا آنکه شب دیو بهر زنگی دیدار پیدا کرد و در روز نورانی شب طلسمانی مبدل گردید طاهر خرمه شب فرست
داشت طبل باز گفت زده و دوشکرا نیکو بگردیدند چون طاهر خرمه سارکاه خود در آمد و لعل
مرب لعل حبیب بلند کمان میکرد که در آن ساعت عمر انک بن داغوبی آمده طاهر خرمه را حیران کرد و گفت
ندیدی که کرده ام که با شما مصلحتی دارم که در قلعه نروان دوسرینک عیار بسته هستند و شما را می
آید آنهمان سر امیر ابوسعید را وقت شب رفته بهارند طاهر خرمه این سخن شنیده بسیار خوشوقت گردید و
گفت زود باشید که رفته ایشان را بیا رعبه عمر انک رفته آن هر دو سرنیک نروانی را پیش طاهر خرمه آورد
طاهر خرمه دید که کلاه سپاه بر سر نهاده و بکمر خنجر بسته طاهر خرمه پرسید چه نام دارد گفت ما معور نروانی ایم و می
عبدوس نروانی طاهر خرمه گفت ای جوانمردان اگر شما این کار بکنید هزار دنیا سرخ بشناید هم بعد
آن بن رخصت شده روان گردیدند اما امیر ابوسعید چون از مصاف بازگشت آمده در بارگاه خود آمد
سرداران آمده جای قرار گرفتند و ایشان ابکم آوردند و بزرگان از خاک و خون میدان بنشسته و سفره
آمد طعام خورده فارغ شدند لشکران حق سبحانه و تعالی جای آوردند بعد بگرفت و آیات در آمدند امیر ابوسعید
گفت ای جوانمردان بدانید و آگاه باشید که در مجلس ما سیدزادها میباشند برای آسمان دل من حیران است
کسی اینجا سرنیک نیست که رفته السیدزاد را از قلعه طبرک خلاص کرده بیاورد و بولضرش روگفت
اگر امر شود من رفته تلافی میکنم شاید این کار سر انجام رسد امیر ابوسعید شاد شد و او را رخصت نمود

سرنگان که احتیاج بودند گفتند ابو نصر شب روید کرد چون جای بسیار محکم است بعد سرنگان را زد و میانه زد و گفت
 این چه کردی ابو نصر شب رو گفت میدانم که آنجای محکم است همراه ما بیایند تا ببینیم چه می شود طبل باز بوم
 که او درین کار تندی بر می بگویند بعد همه سرنگان یکجا شده بیارگاه کلبه تون آمدند بیست و پنج تنه از ارباب کاهند
 بیرون آمده سرنگان را ملازمت کرد و پرسید که برای چه آمده اید بعد علی آبادی گفت ای مادر عیاران را می خواهیم
 باد که امیر ابو مسلم برای سید زاده ام عرب را بر بخت داشت و آن هر چهار مرد و در قلعه طبرک بند مستند همه را کلا
 قبول کرده ام که رفته آن مجاز اخلاص را هم شما درین باب چه مصلحت میدید سستی طبل باز گفت
 آن قلعه را ندیده ام اما تعریف آن از حد بیرون شنیده ام که بسیار محکم است امشب برویم اول آن
 قلعه را به بنیم بعد بنما جواب میگویم پس سرنگان رحمت گرفته همراه بی بی سستی روان شدند چون
 برابر آن قلعه رسیدند حصار ی دیدند بسیار محکم و اسباب جنگ بر هر برج و آنک موجود بود و می
 هزار سوار در آن قلعه موجود بود سستی آن قلعه را دیده حیران شد و گفت ای بار خدا یا بجی ذات پاک
 محمد مصطفی این قلعه را از دست مچان رسول بجان کنده و آن بعد از آنجا برگشته آمده سرنگان
 امیر ابو مسلم را طلب نموده گفت ای سرنگان قلعه طبرک بسیار محکم است و گرفتن این قلعه بسیار
 مشکل است و مراد برین باب اندیشه نجابر رسیده است که محفه کشتون را بگیرم و بران جنگ سنان
 ما بخود لنگه داریم همه سرنگان بطریق خادمان شده همراه محفه بشوند و نزدیک قلعه رفته بگویم که اینک
 حرم ظاهر خرمیه آورده ام زود باشید در این قلعه بکشید اگر اوشان در قلعه را بکشند من داخل این قلعه
 شوم اما یک سرنک و لشکر امیر رفته جز کنند و لشکر و چند سوار بسیار و من در آن قلعه باشم در راه
 را و از کرده میدهم باین فکر قلعه را می گیرم حید علی آبادی و سرنگان این سخن شنیده هزار نفر را
 وانش سستی طبل باز کردند بعد بدان مهم مشغول شدند و کل از چای دیگر بشنود که چون خبر
 نهروانی و و معور نهروانی از لشکر ظاهر خرمیه بیرون آمدند و زو و بیش کاه امیر ابو مسلم نهادند چون نزدیک
 رسیدند چینه و سر برده بسیار دیدند و حیران ماندند و گفتند که اسامه مروان هم چنین نیست قلعه
 چون اینان سر برده خاص رسیدند دیدند که با سببان در سر برده چون خاتم الکشمیری در میان گرفته

بودند و همه پدارتین در پس آید و کند در سرفج بارگاه انداخته بند ساخته بالای رفتند و از راه دهنه
 بزرگ بارگاه آمدند و کار دای زهر ایدار چون زبان مار را غلاف بیرون آوردند و جالاکانه روان شدند
 نزدیک خوابگاه امیر ابو مسلم آمدند که بر مسند زرنگار خفته بودند و شمعها روشن بودند و آن تیر الماس
 فعل مرغ طلعت و زهره بگر خورشید صلابت بخش نهاده بود اما امیر ابو مسلم در این عت
 خواب چنان دید که دو کرک درنده قصد او کردند و میخواستند که امیر ابو مسلم را ببردند صاحب الدعوی از هول
 لنگان از خواب بیدار شدند و از جای خود حجت زده دیدند که دو سیاه پوش دیرانه می آیند و
 نهروانی آمد و کار بر امیر ابو مسلم زد صاحب الدعوی که سر دست او را محکم گرفت معذور نهروانی بلا خط
 ردخواست که بگریزد و عبوس بانک بروی زد که ای نامرد کی میروی ابو مهمل ماهر و ی نزدیک سر آمده
 بعد پدارت پیراه بر میخور گرفت و او را کشته خدمت امیر ابو مسلم رسید اما صاحب الدعوی که عبوس نهروانی
 را بر بست و گفت ای گرام زاده راست بگو که کبستی و ترا که فرستاده که قصد من کردی عبوس
 نهروانی بغیر از راستی چاره نید گفت **رباعی** شایخ نجف امیر عرب حسن روی عجم قربان چشم
 مست دیوانه و مبدم از روی محبت نظری کن بسوی من یا مرصی علی ولی صاحبی کرم
 بابا شاه اسلام بدانکه که مرا عبوس نهروانی نام است و این برادر من بود که کشته کردید و مرا
 عمرانک داغوی بخش لظا هر خیزمه آورد و او نهروانی را مراد او را قرار کرد انشب برای قصد
 شما آمده بودیم معذور برادر من کشته شد و من در قید شما افتادم اگر ازاد کنید از دین خواهران
 بر میگردم که در مدینه است هیچ برکت ندیدیم امیر ابو مسلم او را خلاص کرد و از او سر صدق سلمان
 کردید اما غلغله در لشکر امیر ابو مسلم افتاده بود که دو بی ریشه بقصد امیر ابو مسلم آمده بودند یکی را ابو سیل
 ماهر و یکی کشته و یکی بدست امیر ابو مسلم گرفتار شده بعد بزرگان لشکر اسلام برای دیدن امیر ابو
 مسلم آمدند چون امیر ابو مسلم را سلامت دیدند لشکر حق بسی نهروانی بجا آوردند اما عمرانک داغوی
 این خبر لظا هر خیزمه رسانید که عبوس نهروانی سلمان شد و معذور نهروانی کشته کردید ظاهر خیزمه
 این خبر شنیده متفکر شد و متراس را بر بخش خود طلبیده گفت بجای قلعه طبرک برو و آن ابو را بتر

که در بند هشتاد و شش ارباب که در حضور امیر ابوسلمه تیرباران گنم بعد از تیر تاش روان شد ازین قلعه رسید حکم کرد
در قلعه را خوار کرد و نداده لشیرای خود قرا گرفت اما ازین نظر ظاهر خرمیه نامه بجایست مروان بنده بود مروان پس
بن نصر سیار را همراه عیراد فیل زور و سمنان سرگردان با هفتاد هزار سوار بعد از طاهر نایک را فرستاد و طاهر
با استقبال ایشان آمده مبارکگاه خود آورد دست نشانه روز مجلس این سرگرم بود و وز جبارم امیر ابوسلمه
مبارکگاه آمده قرار گرفت با دلدای سمرقندی را برای جاسوسی فرستاد اما با دلدای سمرقندی صورت خود را
مبدل کرده بر سر دروازه قلعه ری استاده بود و دید که مردم بسیار در کنار خندق ری غنوکرده اند با دلدای
سمرقندی آمده دید که یک فیل در خندق افتاده است با دلدای یکی پرسید که سبب افتادن این فیل چه بود گفت
مروان حارخانه برای ششتمه ملکه و لبس بن نصر فرستاده بود چون بر لب خندق رسید با بی فیل خطا شد
در خندق افتاد و کمانداران گفته اند احسنه اند و کشیدن می توانند درین کوفت بکوبی بودند که سوار را
پیدا شد چون نظر با دلدای سمرقندی بروی افتاد جوانی دید بغایت صاحب حسن در تعریف حسن گوید
آفتابی سپهر زیبائی ماهتابی بروج رعنائی صورتی دید در نهایت حسن بکبری یافت او بغایت حسن
که سخن چون میگوید باز بانی فصیح میگوید هر که آن لب مجذبه بکشد از سخن کل بدامن افتادی
با دلدای سمرقندی حیران حال او شده از یکی پرسید که این سوار کیت او گفت لبس بن نصر سیار است با دلدای
سمرقندی نگاه کرده دید که غلام مردم بر کنار خندق دور کرد و گفت ای مردم سنان دور شوید این فیل را از خندق
بیرون می آریم بعد از چهار اعلییده بر خندق انداخته دست در کمر فیل انداخته چنان فوت کرد که آن
فیل را بر داشته حبت کرده بیرون آورد و عیراد بیان برخواست همه احسنه و آفرین کردند با دلدای
سمرقندی بسیار حیران مانده مبارکگاه طاهر خرمیه آمده عیراد فیل زور و سمنان سرگردان را دیده برگشته
بیش امیر ابوسلمه آمده بحر اکر و حقیقت لبس بن نصر سیار بیان نمود امیر ابوسلمه ششم کرد و گفت
بقول احمد و بی او بر خوانده است اما روز دیگر طاهر خرمیه بابیت و یکم در دست لکه و هفتاد هزار
سوار در عرصه کارزار در آمد ازین طرف امیر ابوسلمه بان که خود در میدان در آمد چون هر دو
صف آراسته گردید اول کسی که عزم میدان کرد از قلم بن سبیل آمدن بود و سید عرب بمقابل او

و آمد تا غروب شب کوشیدند سید عرب و ابرو اگر نت و به بخت چون هر دو لشکر برگشتند و ابرو
 بخت ابرو بولم آوردند و جدا و را بخت کردند که پاسبان شود و قبول نکرد و آخر الامر او را
 بزمیان کردند چون شب گذشت روز دیگر هر دو لشکر در عرصه کارزار در آمدند اول کسی که غم میدان
 کرد ابرو ایدیل زور بود از دست مضاربانه کشته کردید بعد لبس بن نصر در میدان در آمد تا غروب
 آفتاب هر دو دلاور کوشیدند برابر ماندند از سپاه فرو آمدند نیم شب بود که مضاربانه خوار می
 زانو لبس را بخت داد لبس را نوی مضاربانه بخت داد و نیم شب بود که هر دو لشکر برگشتند چون
 ابرو بولم باری که خود آمد مضاربانه را بخواست اما چون ظاهر خرمه در بارگاه خود رسید لبس بن نصر
 بسیار خریف مضارب بسیار پان نمود و در آن ساعت نیزک باغی آمد که ظاهر خرمه را بجا آورد و گفت
 بنحان ابن عفور و منفی با بیل و پتھر از سوار در رسیده بامنه کوه ری فرو و آمده ظاهر خرمه این
 سخن شنیده بسیار خوشوقت گردید و داغوی را پیش او فرستاد آئینه نغان بن عفور را ملازمت
 کرد و حقیقت جنگ لبس و مضاربانه پان نمود و نغان بن عفور عیاری داشت که او را قتل
 نیز رفتار میکردی او را رخصت داد که در ابرو بولم رفته مضاربانه ببارد و آخر الامر می آید
 و مضاربانه که گرفته روان شد چون با ابرو بولم جز بستود و تماس را رخصت کردند این را در راه
 گذارید چون مضاربانه را لشکر غلبه کرد پیش از نغان آب را طلب کردند و او دشنام داد مضارب
 بند خود را شکسته و او را بخت که همون ساعت ترک تماس رسید خوارج بانشکب دادند و
 صاحب الدعو که را ملازمت کردند اما داغوی که بخت آمده این جز بطاهر خرمه داد اما ابرو بولم
 برای چهار سوار خود آرزو بودند که محمد بن بادی بادی سمرقندی آمده مجزا کرد و گفت سستی با نغان
 در قلعه طبرک رسیده که مک میخواستند ابرو بولم بیرون بن محمد طاهر بنی را باده نه از سوار فرستاد و
 خود خیمه در راه نهاد تا جبهه ایدیل را ببیند و بن را وی گوید که سستی و سر نغان ابرو بولم محفه کلئون را
 گرفته میان قلعه رسیدند و دید بان ها بر سر حصار نشینند و بودند نظردیده بان افتاد و تحقیق کرده
 پیش تر نانش آمده گفت ایشان بر سر حصار آمده نظر کرد سر نغان و آن زمان را بادی همه از بسته

و بر آستانه عصای زرین در دست گرفته تماشای حلال شدن ایشان بر در قلعه را کرد و آواز کردند که
زود بایستید در قلعه را بکشاید که حرم امیر عراق و خواصان او در قلعه در این تماشای حلال شدن ایشان بود و
ایشان چون شکر بخورد حکم کرد که در قلعه او را زکند و خود با چند کس بیرون آمده برابر محضر رسیده محضر
بفرستاد و آمده گفت دور شوید که بیکدیگر بر عراق در مقرر و در قرار گیرد و فداخانه می آیند تماشای کز گرفت
پس محضر او را در قلعه در آوردند و حید علی آبادی آمده بر در قلعه ایستاده شد چون همه سران و اهل قلعه شدند و با
بخا است که در قلعه نماید حید علی آبادی یک عت جبر کند که بعضی خادمان امیر عراق و اسباب و خزانه اخذ
می آیند در بان گفت که ای حیدر سر من نوکر تو هستیم که بر من حکم میکنی حید علی آبادی چنانچه خنجر زد که سر از تن جدا
کرد تماشای هر چند بایک بر حیدر زد که ای باجی حیدر سر این جبر کردی حیدر قدم پیش نهاد و گفت ای مولای من تو کیستی تماشای
دست بر قبضه شمشیر نهاد و حید چنان خنجر بر سر زد که سرش چون کوی از تن او غلطان شد
بعد لغزه بر آورده گفت منم حید علی آبادی پس آن محبان تیغ در چاکران تماشای فریاد و خروش
در قلعه طرک افتاد گفتند که ای اهل شهر بدانید که ابوترکیان بکتر و حیدر این قلعه را گرفت و تماشای را کشند
امیر عراق را بگریزند که لشکر بفرستد و گفته این قلعه از دست برود چون مردم طرک این سخن شنیدند آنها
که مومنان بودند همه حرم شدند و بخوار چنان بر ایشان گردیدند اما راوی یکوید که آن چهارم در امیر اقوم
در خانه کوتوال در بند بودند که نام او نعیم بن ابراهیم میگفتند چون شنیدند که سران امیر اوسیم در قلعه در
آمده و تماشای را کشند با جهل مردم خود در زندان افتاده حسن خطبه و حمید خطبه و عبدالرحمان و علی حارث
این ترا خلاص خنجر گرفته روان شدند ایشان را در راه گذارید اما طاهر خریه این خبر شنیده بلیک او را
را فرستاد آمده جنگ کرد کار بر محبان تنگ شده بودند که امیر کون بطا هر بلخی رسید چون خشم آمده بران خوار چنان
حمله کردند میر کون برابر بلخی او را رسید و چنان تیغ زد که مانند خیار سر بر قلم کرد بدو خوار چنان چون سر در
خود را گشته دیدند و بهر گشت نهادند میر کون تیغ هر گشت بدو سنگ زد و هر چهارم را در
سر یک همراهِ گرفته روان شدند آمده صاحب الدعوکی را ملازمت کردند امیر اوسیم حکم کرد تا بطل شادی
بنواختند و اخوانی این جنر بطاهر خریه رسانید او در غضبش به بطل جنگ و خود روز دیگر هر دو صف را بسته

که دیدند اول کسی که حرم میدان کرد و سپس بن نصر سبار بود شاهزاده حسن فحطه آمد مقابله کرد و تا غروب افتاب
 در دو بهادر برابر ماندند و روز دوم تماس آمد مقابله کرد و برابر ماندند بعد روز سوم امیر ابو مسلم آمد مقابله
 کرد و تا غروب افتاب بود که سپس را گرفته مبارکاه خود آمدند هر چند نصیحت کردند پس خاموش بود و بعد
 بنش حمیده باو فرستادند هر چند حمیده نصیحت کرد و پس قبول نکرد و انشب تمام در محلی نگه داشتند و نگر بود
 بعد در خواب دید که خاتون جنت آمده حمیده را دلا بیاغزو و گفت خاطر جمع دار این برادر تو مسلم خواهد
 شد بعد تحت خاتون جنت غایب گردید امر الامر پس میر خوابید که گویا قیامت قیام شد رسول علیه
 السلام و چهار یا احمد ممتاز امام حسن و حسین را دید نظر رسول خدا بافته از دل و جان مسلمان و
 دوستدار آل رسول علیه السلام شد چون از خواب بیدار شدند خود را شکسته لغوه زد و گفت دعا
 پازرب بحق نا و علیا منظر العجایب بجزه عنوانک فی التوایف کل ام و غم سینجلی بنوکت یا محمد
 و ولایتک یا علی یا علی حمیده با تو این کلام شنیده خیران مانده گفت ای برادر چون پس گفت
 از دین خوارج کمری برگشتم و دین محمد مصطفی را اختیار کردم حمیده باو گفت یا خمس لیس در دست
 امیر ابو مسلم میر بعد حسن فحطه دست شاهزاده پس گرفته بگرفت امیر ابو مسلم آورد صاحب الدعوات
 پس را در بر گرفت و برابر من جای دادند و مجلسی آراستند اما بنبرک نیخانی این جز گرفته بشدند
 رسانید که پس مسلمان شدند ششمه این سخن شنیده خود را از بالای قصر زیر انداخت و جان داد طاهر
 خرمه نیز بهمان شد که عیار فاحشه جز آورد که سمرق ساقی را انداز و قاتل زنگی و قاتل زنگی و مرجان حبشی
 و بشیر بن خلیل را نزدانی این بیج سردار با هفتاد هزار سوار رسیدند آمده طاهر خرمه را ملازمت کردند و روز
 دیگر هر دو لشکر در عرصه کارزار درآمدند از تیغ و زهر صاحب الدعوات اول پس بن نصر در میدان درآمد
 و سنان سرگردان را دو پاره ساخت سمرق ساقی را انداز را همراه مرکب چهار بر کلاه کرد و ایند و قاتل
 و قاتل زنگی نیز گشته گردیدند و مرجان حبشی را در هوا انداخته چنان تیغ زد که مانند خیار قلم کرد و بشیر
 بن خلیل را زنده گرفت چکن معلوم شد خوارجیان بسیار گشته گردیدند طاهر خرمه کریمه داخل قلعه شد
 و امیر ابو مسلم با کجاه و خزانه این را گرفته و ده هزار اسیر را نیز آوردند و چهار کس مسلمان شدند امیر ابو

مسلم حکم کرد و نزد شش هزار اکتشد چون ازین کار فارغ شدند تدبیر گرفتن قلعه کردند بد قحطه را بجانب
در واره قلعه طبرک فرستادند و حضرت الفت العربی را بدر واره بحدان فرستادند و تها سوا
بجانب در واره قزوین روان ساختند و میرکون بن طاهر بنی را بدر واره بحدان و مضربان
بدر واره اصفهان فرستادند و خود با شکر پیکران مقابل در واره آذربایجان قرار دادند این طریق
هر چهار طرف قلعه را سرخه کرده بودند امیر ابو مسلم رویا بخت خواجه سلیمان کثیر کرد و گفت بسیار مدت
است که شاه طایفه بکر آبادی بجانب قلعه ماندران رفته جز از احوال احمد و بی و کوران رز نرسید
خواجه سلیمان کثیر گفت امروز یا فردا خبر میرسد بجزده امیر ابو مسلم سوار شدند و جنگ بر قلعه ری
انداختند از فرستادگان بسیار طلبش کردند که رفتن قلعه مسیر شد صاحب الدخول بکشته یارگاه خود آمده گفت ای
بهاوران شما بسیار کوشیدید که رفتن مسیر نشاندن را اند تقایی فردا سر سواری قلعه را بگیرم درس گفتند
که اهوی بازاری آمده مجر کرد و نامه شاه طایفه را بنظر امیر ابو مسلم گذرانید امیر ابو مسلم ان نامه را بدست
خواجه سلیمان کثیر دادند چون وار کردند نوشته بود که بعد از چند مصافحہ سترگان را گرفته مروانشاه
را شکست داده خطبه بنام امیر ابو مسلم خوانده شد و خوارچیان از دست احمد و بی بسیار کشته گردیدند
اما مروانشاه و بی بی یاب عبد الله کعب ماندرانی بود او در قلعه آمل قرار گرفته نشسته است و از طرف
مروان چهار سردار عدد او می آیند و بنزد حضرت که عبد الله کعب از پیش طاهر خبرده حضرت شاه است
بعد مروانشاه بی آید الحال سی هزار سوار و ده هزار پیاده همراه دارم برای این عرض داشت نموده ام که سوار
لشکر خوارج بسیار پیوه جمع شوند که شکستی روی دهد امید است که خواندن عریضه لشکر عبد الله بجانب
عنایت شود امیر ابو مسلم مضربان را بکمر خوارچی را و شش تن شاه مرزده خانی را با بسی هزار سوار و
هزار پیاده رحمت نمودند و روز دیگر لشکران بجانب ماندران روان شدند و قلعه ارشاه طایفه
و کوران رز و احمد و بی بشنود که ایشان بالشکر خود بشه آمل رسیدند و روز دیگر مروانشاه بالشکر خود در
مقابل ایشان فرو آمد علی الصباح هر دو لشکر در عرصه کارزار درآمد و صف بابر کشیدند اول کسی که
خرم میدان کرد حضرت احمد و بی بود مروانشاه که ک آویز آملی را طلب نموده گفت ای غنچه دیوانه راز واره

نکرفته پیش من بیا بعهده کرک آویز آملی مرکب تاخته برابر احمد ولی آمده گفت حکم مروانشاه ایچنین است
 که دست تو بکودن بسته بستم احمد ولی گفت من سر ترا بشک نرم می سازم کرک آویز در خشم شد سه حمله بر
 احمد ولی کرد سه حمله او را زد کرده چنان سنگ سر را زد که کاسه سر او بهوا پرید و جان بالکان و فرخ
 بهر و جهان روشن در چشم مروانشاه بتره و تاریک کردید ظهیر که بر چشم مادر تازی که از سر مکان خاص مروان
 شاه بود آمده مقابله احمد ولی کرد و نیز کشته کردید هفت مبارز از لشکر مروانشاه اردشیر احمد ولی کشته
 کردید بعهده مروانشاه حکم کرد تا سپاه او یکبارگی حمله آوردند ازین جانب شاه طایفه بکر ابادی و کوران
 و لشکر او به د احمد ولی رسیدند جنگ مغلوب شدند شروین بن همام و یعقوب بن صفوان از کین گاه
 برآمدند نزدیک بود که لشکر مومنان رو بهزیمت نهاد که ناکاه بامر سردار راه دامغان کردی برخواست
 و در میان کردن شهر پیشه خوار زم خون شیر خشم آلوده بر مرکب سوار و شونک شاه مژده خانی با لشکر
 خود رسیدند و غره انداکم از جگر برکشیدند و بر لشکر خوار چنان ریختند چون شاه طایفه و کوران را زود آمد
 و بی آن لشکر ابدیدند شکوه حق سبحانه و تعالی را بجای آوردند اما لشکر خوار زم انچنان حرب کردند که سی
 هزار سوار مروانی را بجهنم رسانیدند و ده هزار مومن شهید شدند در آن جنگ شروین بن همام بر اثر ضرب
 رسیده حمله کرد مضراب شاه او را همراه مرکب چهار پر کلاه ساحت غروب افتاد بود و هر دو سپاه
 دست از ضرب باز داشتند و از میدان برگشتند مضراب شاه خوار زمی بر کنار لشکرگاه بهتاد شاه
 طایفه و کوران را احمد ولی گفت که با مضراب شاه ملاقات باید کرد آمدند و مضراب شاه بر قدم احمد ولی
 افتاد احمد ولی ای سرادر کنار گرفت و پرسید مضراب گفت صاحب الدعوته سلام گفته اند و نیز فرمود
 اند شوی تا نور منی ز دیده نوز برفت . وز دل دوستان حضور برفت . دیده را بی رخ تو نور کجا
 دل مجروح حصوری نیست . روز و شب در خیال رویتوایم . گاه و بیکه بگفت گویتوایم . احمد ولی
 گفت انوس صد هزار انوس را بجای آه آه از سپهر کج رفتار که ندانم است در بی ازار . پیوفای
 درین زمانه جید کرد . که جدا کرد یار را از یار . بعهده آب در دیده بگردانید و گفت حق سبحانه
 و تعالی سببی سازد که دیدار وقت آنرا امیر ابو مسلم نماید را به بنیم بعهده سرداران آمده در باگاه

شاه طلبه فرا کرد و فرستاد و خدمتکاران آب گرم آوردند و لیلان دست از خاک و خون می داشت و بگشاید بعد
 خوانندگانی آمدند و سوره انداختند و مسلمانان از طعام فارغ شدند و شکرانه حق سبحانی بخوانند
 اما از بیابان مروانشاه چون از مصاف بازگشت و در بارگاه درآمد سرداران حاضر شدند طعام آوردند
 مروانشاه از عصفه که داشت دست بطعام دراز نکرد و سر پیش انداخته در فکر فرو رفته بود که
 سرداران او را تسکین میدادند و میگفتند اندیشه نباید کرد که کار حرب چنین می باشد و جرح
 کردن که دور و روزی بر مرادی مانگشت و ایامیکان نباشد کار دوران غم مخور مروانشاه گفت
 غم چون بخورم که امروز کار شاه طلبه و سرداران او کرده بودم که سپاه خوارزم رسیدند و نان بخورم
 خام گردانیدند درین گفتگو بودند که جاسوس از دربارگاه مروانشاه درآمد و گفت بدان و آگاه باش
 که فردا از جانب طوس فرطاس توسی و دو لبر او یکی مستطوری و یکی متوری توسی باسی هزار سوار آمد
 تو می بینی مروانشاه این سخن شنیده بسیار خوشوقت گردید و طعام را از هر مار کرد و روز دیگر مبارزان
 هر دو سپاه در میدان درآمدند و رویه صفها ببار آستند فرطاس توسی گفته فرستاد که ای مروانشاه
 رو بروی تو ایشان مقابل کن و من در پس ایشان هستم بعد مروانشاه جنگ مغلوبه کرد و مسلمانان
 مروانشاه از پیش خود برداشته که در پس ایشان بایستد آن خود فرطاس رسید غروب آفتاب شد و هر دو
 لشکر برگشتند اما فرطاس توسی بایستد آن خود بر او مروانشاه رسید مروانشاه از مرکب پیاده شد و
 ایشان را در کنار گرفت در بارگاه خود آورده جلای نیک نشاند و از رنج راه پرسید خوان
 نبالار آمد و سوره انداختند چون طعام خورده فارغ شدند در الکلم درآمد چون شام گذشت
 روز دیگر که آفتاب میزد گفت از روی مهر عالم گیر بعد هر دو لشکر کربگاه درآمدند و صفها
 برآرستند ناگاه از عقب مروانشاه کردی برخاست از میان کرده هزار سوار و سردار بهرام
 آمدی آمده مجرا کرد و گفت عبدالکعب بانکه سیکران بنده دشمنای مروانشاه این سخن شنیده شد
 و ایشان را بنواخت خوارچیان لغاره شادی برزدند مبارزان آنک میدان داشتند که از جانب
 صف لشکر اسلام کردی برخاست و صدای لغاره جنگ از میان آن کردی آمد هر دو سپاه چشم

در آن کرد و نهادند که در آن کرد و چهار علم نشاند و چهار هزار سوار پیدا شدند و علمها پست بپوش می آوردند و در سایه
 آن علمها یکی جوان قوی بیگل بر مرکب عراقی سوار و چهار صد سرنیک پیاده در سر جلو او می آمدند و همه کاهها
 در بازو افکندند و دسته تیرهای بی حد تک در میان بسته و چهار هزار مرد مبارز آمده در کنار میدان پیاپی
 مفرات را روی بپشت طالبه کرد و گفت ای جوانان بطرز ما نماندنیان دارند چه کس بوده باشد شاه طالبه
 ای جوانان ترا نشناخت و گفت این جوانان نورانام و بیلم کرکائی میگویند ظالم سرنیک پشته است و دوستدار
 امام اول و خدیوه چهارم است در محله کرکان نزدیک این امصایه یکی سید بود که او را میر کلاله میگویند چون
 او از دنیا بر رفت و دو دختر از او مانده بودند از آنچه در باب طایمیر کلاله مانده بود بر کفن و دفن خرج کرد و از او
 بجای سپردند آب و آتش دادند و چهری در خانه ایشان نماز شبانه روز آن دختران چهری بخور و نذر
 کرشمکی بپا داشت شدند دختر حوز و چون احوال خواهر خود را بچنان دید که زبولست بعده برخواست و
 جادو بر سر کشیده گفت جاره نیست بروم که ای کرده چهری می آرم بعده از خانه بیرون آمده روی تیار
 نهاد و دید که چند کس در بازار استاده اند و مان و پیر بسیار گرفته اند و می برند بعده اند دختر در بستان
 روان شد و آن سرنیکان و بیلم کرکائی نبودند و آن بریانی در حویلی بودند و جبل سرسکان در کرد و نوشته بودند
 که راه خراسان و ماژندران میزدند و دلیله خواست و دست بزنان و بریانی انداز چشم او بر آفت و دختر آفت و
 که دور ایستاده بود حکم کرد که این عورت را بسیار پیش یک نوکرانکه گفت بیا که تراخذی و بدمی میطلبید دختر از
 دنبال او روان شد و گفت ای کار ساز عالم خود را تو می سپارم که مرا در پرده عصمت خود نگاه کنی چو در
 سواد او در آمد دید که یک عیار رسته با جیل مبارز نشسته در دل آن منقعه هول بهداشت چون بید بازید
 و سلام کرد و بگوید سلام باز داد و گفت ای نازنین دختر چه نام داری و در کدام منزل مقام داری مراد تو
 و پدر تو کیست گفت از فرزندان امیر المومنین حسین پنجیم هستم و سه روز هست که پدرم از دنیا رحلت کرده است
 و امروز سه روز هست که من و دو خواهر من چهری بخورده اند چون ایشان بسیار منعت شدند برای که ایشان
 بیرون آمدیم که چهری برای خواهران خود بپوشیم چون این بریان را دیدم که چاکران قوی آوردند منعت ایشان آمد
 که نباید با هم بپوشیم و من چون دیدم چنان این سخن از دختر شنیدم بگریست و هر چه پوشیده بود بدختر بخشید

و با سر نهنگان میخود گفت که ای جوانمردان هر که امام اول و خلیفه چهارم را دوستدار است الهی بی نی از البتة
چیزی بخش گذران جوانمردان هر یک چیزی یابن سمات به بخشید بعده اند خسترا اگر فتنه بر داشتین نمیتوانست دیم
سر هیک یکی را فرمود این امانت بخانه دختر رسان بعده آنسر نهنگ همراه اند خسترا روان شد بخانه دوسر
و آتش را سپرده بازگشت اند خسترا بیان دیم و عاکر و اما عبد الله کعب باز نذرانی جاسوس را در پی آنسر
فرستاده بود جاسوس تحقیق کرده بازگشته عبد الله کعب باز نذرانی را خبر کرد بعده عبد الله کعب بانگر سکران
همراه آنجاسوس فرستاد این آمده دیم را با سر نهنگان گرفتار کردند و بیش عبد الله کعب آوردند عبد الله
کعب حکم کرد که ایشان را در زندان هر سلسل فرستاد علی الصباح اینها را خواهم کشت بعده ایشان را در
زندان بردند همان شب مالک باز نذرانی در خواب دید که حضرت رسول علیه السلام آمده گفت که برخیز و دیم
را با سر نهنگان خلاص کن که درین روز با ما فرزند من نیکی کرده اند اگر همچین نیکنی بدین عصا سرت را بیاورد
بیکم مالک باز نذرانی از خواب بیدار شد همان لحظه ایشان را از زندان خلاص کرده همه را خلعت بخشیده گفت هر که
خواهد بر وید ایشان حقیقت پرسیدند مالک باز نذرانی بشارت یافتن رسول علیه السلام بیان نمود بعده
ترک از دزدی کرده در کنر کان زراعتی میکرد چون این خبر شنید که مارانچنان دین جنگ است بعد و اما الله
اما چون مروانشه دیم عیار را دید او را بشناخت و با سر نهنگان خود گفت که شما عقل و فراست عبد الله کعب
به پند که این در دامن او در دام خود آورده آزا دیکند که امر وز با ضرب میکنید بعده بانک بر منار زان خود
و گفت مبارزی میخواهم که در میدان رود این سپهر را بسته بیش من آرد ما بگیر ما نذرانی آمده مقابله کرد
احمد و بی یکفر بنکه بگفت بعده حاتم گنزد آمده بانک بر احمد و بی را در جنگ بسیار کرد آخر لامر بدت احمد
و بی گرفتار کرد وید او را تیر ماران کردند و انشب طبل بازگفت روزه هر دو نگر بگشتند اما چون مروانشه
در بارگاه خود آمد و سرداران آمده جای قرار گرفتند ساعتی گذشت قرطاش طوسی با سپران خود در آمد مروان
شاه برخاست و جای بیک نشاند چیزی را هر کار کرده بگذاشت مشغول شدند مروانشه و بی جانب قرطاش طوسی
کرد و بگفت دیدید غریبه دیوانه چکار که کرد قرطاش طوسی گفت غم مخور مروانشه مقابله من است چون شکست
علی الصباح هر دو وصف آراسته شدند مبارزان جنگ در میدان داشتند که اول کدام بیرون آید از پشت سپاه

اسلام کردی برخواست چون دامنه کرد چاک کردیدنت نه دوازده هزار سوار نمودار شد و سواران لشکر
 هزاره بیکه میدان لعل جیه بلند گمان پیدا کرد دید مضرات ه اورا شناخته اسب خود را ناخته آمده اورا در
 بر گرفت و احمد و لی را ملازمت کرد احمد و لی او را در کنار گرفت و بر سید گفت امیر ابو مسلم بسیار اشتهار
 دیدار شماست شاه طایفه گفت چکنم من هم همین میخواهم که رفته دیدار کبار امیر ابو مسلم را بنیم و هر روز
 بدو این خوارجیان می آید امیدوارم که بقدم مبارک شما حق بسی نه و لغای فتح سازد اما چون مروا شاه آن
 سپاه را بدید که پدید شاه طایفه رسید مابک بر سپاه خود زد و گفت میخواهم مردی در میدان رود بجده اسفندیار
 مازندانی در عرصه کارزار در آن کوران رز آمده مقابله کرد در تیغ بازی در آمدند اسفندیار اسب کوران ز را
 کشته خواست که او را بکشد لعل جیه بلند گمان تیر در دهن او زد که از تعالی او بدر رفت و کوران زیر مرکب او
 سوار شده مبارز خواست سعید بن اسفندیار آمده مقابله کرد کشته کرد بد قراطس طوسی آمده مقابله چون عود
 آفتاب معنی ابوتراب بر رسید فهمیده برگشت چون هر دو لشکر برگشته قراطس طوسی بران خود را طایفه کشته گفت
 ای فرزندان این لشکر کاه بیرون روید فردا این لشکر شکست خورد و بجده قراطس طوسی بان لشکر خود بدر رفت
 دیگر مروا شاه خود میدان آمده لعل جیه بلند گمان او را برداشت که بذا او شکسته کرد بد چکن مغلوبه شد از نظیر
 قراطس طوسی با بران قهقور و جمه و نیز رسید و خوار جهان از دل گرفت مروا شاه دست بردست میزد و
 چون این لشکر فارغ شویم با قراطس طوسی خواهم جهیز اما مضرات ه و لعل جیه بلند گمان و شوکت شاه و شاه طایفه
 و کوران رز و حضرت احمد و لی لشکر خوارچ را از جبهه برداشتند و و بگریز نهادند نزدیک دروازه شهر آمد رسیدند
 راوی گوید راه بسیار تنگ بود سواران بران پل میکشیدند و مومنان در پس خوارجیان بودند که با خوارچان را به
 قتل رسانند چهل هزار مروانی را کشته بودند مروا شاه خود را در شهر ساییده گفت زود باشید دروازه را ببند
 کنید بنحویست که بندگان مضرات ه آمده بضرر عود دروازه بنگت و درون شهر در آمدند خواجه شاه و
 مکتوبه شوی دلاور دیران شبشتر زن . نهادند شمشیر در مردوزن . بگشتند چنان ازان دیدند
 که غیر از خدایش ندانند عده هبانه می بود اما خدا غضب را بران قوم مندر نهاد . اما مروا شاه
 خواست که بگریزد مضرات ه هبا کیم خوارزمی برابر رسیده که بذا او را گرفته برداشت و بر لبه حواله

مردم خود کرد و در آن ساعت احمد و بی و سرداران رسیدند و بر مفراب کفرین کردند و وقت نیم شب
بود که مجانب قرار گرفتند و دست از خاک و خون بیدار بپشتند و طعام خورده فارغ شدند و العقیقه
چون شب گذشت علی الصباح دیم عیار و کوران زرشش هزار کس را بسته آوردند و پنج هزار کس
مصلحت شدند و با جمعی دیگر از خوارج را بقتل رسانیدند بعد قرطاس طوسی را بپیران آمده احمد و بی را
ملازمیت کرد و احمد و بی این را بنواخت امروز مجلس آراستند و هر یکی را خلعت دادند و وزیر
مسجد جامع را آراستند خطبه بنام امیر ابو مسلم آل محمد خواندند احمد و بی قرطاس طوسی را با پیران خوانده ایشان
بنواخت و گفت حکومت این قلعه بتو میدهم او گفت میخواهم که یکمرتبه دیدار امیر ابو مسلم به بنیم بعد حکومت
قلعه بدیم عیار دادند و منادی کردند که فردا کوح است بعد روز دیگر کوح کرده بجانب امیر ابو مسلم روان
شدند آمدند به رودخانه امیر ابو مسلم که بر سر قلعه ریاهفت جنگ انداخت گرفتن قلعه منیر شد اما طاهر خرمی که با
سرداران منقرض بود و داعوی نالچا را آمده مجرا کرد و گفت بدان و آگاه باش که فردا چهار سردار عیاد تو میسر شدند
امیر با بپشت هزار سوار همراه دارند اول سردار فرجام کار نام دارد که امروز با مرد می آید و امیر دیگر از راه
کرمانستان می آید که او را از میان آبان میگویند و امیر دیگر که از بصره می آید و اسعید بن طلحه میگویند و امیر حجاب
از بھدان می آید او را از نید حمار میگویند طاهر خرمی این خبر شنیده بسیار مگوشان شد و داعوی را خلعت
و نعمت بسیار بخشید اما سعید زولایی آمد و امیر ابو مسلم را مجرا کرد و گفت یا امیر ابو مسلم چهار سردار عیاد
خوارجیان همچنان آمدند صاحب الدین شمشیر شنیده منقرض شدند و رو بجانب خواجه سیما کثیر کرد و گفت
هفت جنگ در آن قلعه انداختند که رفتن مسیر شد و دیگر چهار سردار عیاد می آیند مصلحت آنست
که هر چهار سردار از جانب عاینه بروند و سر راه ایشان که بعد خوارجیان می آیند بگیرند بکین از خوارجیان
زندگی کنند که بعد طاهر خرمی بروند بعد سالار غازیان مبارز مع که مرد میدان و دلور نامه صاحب
یکانه میر کون بن طاهر بلخی برخواست و امیر ابو مسلم را مجرا کرد و دویم شهریار عرب و عجم صاحب کوش و علم
حضرت الفت العربی سیویم شاهزاده ای ملک عرب و پهلوان را و بی عالی نسب بنیر مردان
روز کار و دستداران آل عبدالمناف یعنی محمد حارث و عبد الرحمان حارث چهارم و ارث

ملک شرمایه حارث بن شریح و دباری بعده هر چهار ماه ده هزار سوار طیار شدند اول
 میرکونی براه اصفهان رفت و حضرت الفت العرابی براه همدان رفت محمد حارث و عبد
 الرحمان براه حرسان شدند و حارث بن شریح و دباری براه شام روان شدند و غولی این
 جنزط را هر خرمیه رسانید که امیر ابو مسلم چهار سوار خود فرستاده است که همراه لشکر خوارج
 بکینند و من همراه لشکر حارث بن شریح و دباری میروم شاید این را بدست فرجام کار گرفتار
 سازم بعده رومی فرجام کار را بوقت نیم شب بر سر حارث بن شریح و دباری آورده بخون
 زدند بسیار مونس را کشیدند و ایندند اما حارث بن شریح زخم وار کردید اسب او را در بر و
 بعده فرجام کار این فتحنامه نوشته بجایب طاهر خرمیه فرستاد و آن نامه را خوانده بسیار خوشوقت
 گردید و دانست که لشکر با امیر ابو مسلم چندان میت طاهر خرمیه رو بجایب سرداران خود کرد و
 گفت در حصار بودن بسیار ناموسی است لشکر ما هم از امیر ابو مسلم کمتر میت از بنظر فرجام
 کار حارث بن شریح را کشته و سرداران دیگر بدو می آید چو نیست که از شهر بیرون آیم و این
 ابو ترابان بپوشیم همه خوارجیان گفتند بسیار خوشیت بعده طاهر خرمیه آمده و بروی لشکر امیر
 ابو مسلم فرود آمد و کوس را فرو کوفش امیر ابو مسلم این جنزط را بخون حواجه سلیمان
 کشید و گفت این مردک از قوت فرجام کار بیرون آمده است که او نزدیک رسیده من حارث
 بن شریح و دباری را بمقابله او فرستادم و خاطر من برای حارث بن شریح بسیار متفکرت
 حواجه سلیمان گفت یا امیر ابو مسلم تا جان در دست اندیشه این خوارجیان میکنم ایشان
 درین گفتگو بودند که طاهر خرمیه حکم کرد و طبل جنگ بنوازد امیر ابو مسلم نیز حکم کرد و جوش کدشت
 علی الصباح هر دو لشکر در عرصه کارزار درآمدند و صفها بسیار استند ناکاه با هم در جانب انداز
 کردی عظیم برخواست از میان کرد عبد الله کعب باز نذران باده هزار سوار رسید آمده طاهر خرمیه
 ملزمت کرد طاهر خرمیه متفکر شد و گفت ای سالار ما نذران مکر دشمنان معذور شدند که بدین
 زردی باز گشتی عبد الله کعب از نیک از روی رفته بود و گفت مگر ملک الموت این ابو ترابا را نخوا

و همن بجای نازندان می رفتیم ناکا جاسوس خبر داد که اینک مضارب شاه و لعل حبیب نند کمان و نشسته
 مژده خانی و شاه طالبه بکربادی و احمد ولی ملک مار نندان و کرکان و حیره در محنت بقریب خود
 آوردند من برای این برگشته آمدم که قلعه ری از دست سرود و چون طاهر خرمیه این خبر ناخوش
 از عبدالکعب بشنید عالم روشن در چشم او سیاه گردید و گفت کاشکی امروز درین شهر برون
 نیامدم ایشان درین سخن بودند که از جانب شام کبری برخواست از میان گردنشانه نیست هزار
 سوار نمودار گردید پیش پیش در سیاه عالم فرجام کار مرکب زنده سوار مانند کوه البرز بقریب
 هزار میر بر نیزه کرده می آوردند و لغات میگوشتند و سخنی آمده طاهر خرمیه را خبر کرد ایشان استقبال
 او رفتند و او را آورده در قلب لشکر بایستادند و اسیرها که بر نیزه بودند نیز استاده کردند محمود
 بیابانی بران مذکور واقع شده بود آمده این حقیقت را پیش امیر ابو مسلم بیان نمود که حارث بن
 شیرج از دست فرجام کار زخم خورده بدر رفت اکثر مومنان در اینجا شهادت دادند و این خواجیان
 سرهای مومنان را بر نیزه کرده آورده اند امیر ابو مسلم این سخن شنیده در غضب شد مرکب را در میدان
 رانده لغزه از جگر بر کشید و گفت ای طاهر خرمیه بران لشکر شام شوم فخر من اگر مردی در میدان من
 درای و اگر خود نمی آیی فرجام کار را بفرست چون طاهر خرمیه امیر را در میدان دید رنگ از روی او تغییر
 شده بود و بجای فرجام کار کرد و گفت ایمن تیر دار ما قانی پنج خوارجی را بر کنده است فرجام
 کار امیر ابو مسلم را دیده در مهر شد و گفت این زمان رفته بسته می آرم بعد مرکب در میدان رانده
 و برابر امیر ابو مسلم رسید و گفت ای تیر دار ما قانی میدانی که من کیستم امیر ابو مسلم گفت میدانی که مردی
 زشت روی و بیج حوی هستی فرجام کار در مهر شد و نیزه بر امیر ابو مسلم زد و نیزه او را قطع کردند و
 محمود را و زاور را و ساختند در جبین شیر باری در آمدند ناکا که کردنی عظیم از راه اصفهان
 هر دو لشکر بران کردند که کردند و سخنی مانجا را آمد طاهر خرمیه را مجبور کرد و گفت اینک نمایان بن کبان
 از جانب کرخستان رسید میر کون را که رفته می آید طاهر خرمیه این سخن شنیده بسیار خوشوقت گردید و
 چند کس را بستاند و نمایان بن آبان فرستاد نمایان آمده ملازمی کرد و طاهر او را در کنار گرفت و

حقیقت راه پرسید نریان گفت میرکون بن طاهر بلخی ثابا بن صدکس زنده گرفته بجنبت شما آورده ام بسیار
 ابو تراب را بکشتم اگر حکم شود مقابل امیر ابو مسلم روم او را نیز بستم بجنبت شما ببارم طاهر خرمیه بروی شخص
 کرده گفت اندک قرار کن یکی دوستدار مروان حمار مقابل او رفته است پرسید که آن کیست گفت
 فرجام کار است اما بنظر حضرت الفت العرابی در میان راه این جز نشینده که میرکون بن طاهر بن
 بدست نریان بن آبان گرفتار گردید خواست که بعد او برود و بکطرف سعید بن طلحه رسید و بکطرف
 زید بن حمار رسید حضرت الفت العرابی را در میان گرفتار کرد مومنان تنگ شده بودند که ناگاه با
 محمد حارث و عبدالرحمن حارث با ده هزار سوار عرب در رسیدند و خوار جیان را کشتن گرفتند و
 سعید بن طلحه بدست محمد حارث کشته گردید عبدالرحمن حارث زید بن حمار را زنده گرفت و بر بسته
 خوار جیان چون امیر را کشته دیدند و یکی گرفتار گردید و نه بخت نهادند حضرت الفت العرابی
 و آن سید زاده ای عرب خوار جیان را زده زده تا دو فرسنگ آمدند و بسیار خوار جیان را کشتند
 و دو هزار سوار عرب بریده بر سر نیزه کردند و سه هزار خوار جیان را بر کرده روان شدند اما امیر ابو مسلم
 فرجام کار جنگ میکردند اخراج امیر ابو مسلم او را همراه مرکب چهار بر کماله ساخت آه ارخان طاهر
 نایک برآمد و مومنان صلوات فرستادند امیر ابو مسلم مبارز خواست که ناگاه از روی بیابان کردی
 درخواست از میان کرد محمد حارث و عبدالرحمن حارث و حضرت الفت العرابی با لشکر رسیدند و
 هزار خوار جیان را بر سر نیزه کرده و سه هزار خوار جیان را بر بسته می آوردند و غولی این
 جز بطاهر خرمیه گفت جلیل بازگشت زده برگشت و امیر ابو مسلم بجانب بارگاه روان شد ایشان آمده
 امیر ابو مسلم را ملاقات کردند امیر ابو مسلم ایشان را در کنار گرفت و بتواضع ایشان تمام حقیقت خود
 را بیان نمودند و احوال گرفتار شدن میرکون بن طاهر بلخی و زخم خوردن حارث بن شریح نیز بیان کردند
 القصه امیر ابو مسلم متفکر شد آمده در بارگاه قرار گرفت در آن ساعت احمد و لی و مضار شاه
 خوارزمی و لعل جبه بلذحان و شاه طایه بکر آتادی و کوران رز و شهنشاه مزده خانی آمده امیر ابو
 مسلم را ملاقات کردند مروانشاه دبلی را بنظر امیر ابو مسلم گذرانیدند صاحب الدعوی حکم کرد این را

پوست بکینه جادویدای سمرقندی و سجده رولابی رفته داغولی را آوردند که پوست این خبر کرده آید
 طاهر خرمه را جبر ساینده از بیطرف جبر بند شدن میرکون بن طاهر به کلنئون رسید که میرکون بن
 طاهر بدست مروانیان گرفتار شده کلنئون این خبر شنیده گریبان خود را باره کرده خندان طاهر را در
 خود زد که بهوشش گردیدستی در الوقت حاضر بود گفت تا کلاب روی او را بخت چون بهوشش آید کلاب
 سیلاب خون از دیده می بارید و سستی طبل باز اورا استیکن میداد و میگفت که ای سردفر خوان عالم
 لعالم مر تراخونی مسلم زن بشنودمانی مستمع باش. بعد از آنکه سیراب مخراش میکنی ز این پشته
 افغان و ناله بجای کن کار را بخود حواله که حق با مر ترا بی کریم و سوز رساندش و دانی را یکی روز از غصه
 سستی آن دلتوا ز راستی میداد از بیطرف چون طاهر خرمه از جنگ برگشت و در بارگاه خود قرار گرفت
 حکم کرد که آن مجاز را حاضر سازند امیرکون آمده لغت و ثنا میکرد طاهر خرمه شنیده بر آشفته رویی بین
 آشفته بن مکتوب کرد و گفت سر این ابوترابی را از بدن جدا کن او گفت اگر حکم شود انشب کاین را
 دنگه دارم علی الصباح در برابر ابوترابیان بر دار کشیم طاهر گفت پس این را اینکه لنگه دار بعد از آشفته
 بن مکتوب امیرکون بن طاهر را در بارگاه خود آورد و بنمود و فرخ جاسوسش این خبر با میر ابو مسلم
 رساند صاحب الدعو که بایک بر مجبان زد و گفت مردی میخواهم که اسب رفته میرکون را خلاص کرده
 بیاید حضرت احمد و بی برخواست و چهارده سرنیک امیر ابو مسلم را همراه گرفته روان شدند چون
 بکنار لشکر طاهر خرمه رسیدند با ویدای سمرقندی گفت با سپهبد شما در بی فرار گیریدین رفته خبر بیا
 که میرکون را گنجی بند کرده اند بعد با ویدای در حینه آشفته رسید و دید که پاسبانان بیدارند که خبر کرد
 که پاسبانان خواب رفته با ویدای سمرقندی کاخ خود را محبت چینه رسانیده چهار کس اسرا زن جدا
 کرده اند و زن چینه در آمد و میرکون را با دوستان دیگر خلاص کرده خواستند که بیرون آیند پاسبانان
 بیدار شدند و بغیر زنده آشفته بن مکتوب مافذ برق از حینه بیرون آمده خود را برابر میرکون رساند
 میرکون او را بیک ضرب کشت غلغله عظیم برخواست از بیطرف احمد و بی و سرنیکان نیز رسیدند طاهر خرمه
 این خبر شنیده سوار شد و نیز این خبر با میر ابو مسلم رسانید صاحب الدعو که با سرنیکان خود سوار

شده رسید چنان مغلوبه شد که در آن عبدالکعب را نزد امیر ابو مسلم گرفتار شد و در آن شب
ظاهر خیمه خود را بقلعه طبرک انداخت چون روز روشن کردید اثر و آثار ظاهر خیمه را ندیدند بعد امیر
سواری کرده قلعه ری در قلع خود آوردند امیر ابو مسلم آمده بر تخت نشست سرداران آمده مجرا کرد
بعد امیر ابو مسلم حکم کرد که عبدالکعب را ببارند امیر ابو مسلم روی بآب او کرد و گفت بگو که امام اول
و خلیفه چهارم بر حق است عبدالکعب سر خود را بلند کرد و گفت ای امیر ابو مسلم اگر هفتاد و دو میخ
بر بند کنی مهر ابوتراب در دلم نخواهد شد و هرگز قبول ندارم امیر ابو مسلم آن سخن نشنیده در غضب
شد و حکم کرد که هفتاد و دو میخ آهنی طیار سازید بعد هوزدک آنکه هفتاد و دو میخ طیار کرده آورد
بنظر امیر ابو مسلم گذارید بعد صاحب الدخول حکم کرد که آن چهار ابر بر عبدالکعب بزنند و سر او را
بریده طبلش دی فرو گوشتند امیر ابو مسلم جز ظاهر خیمه بر سید فرخ جاسوس آمده مجرا کرد و گفت
در قلعه طبرک قرار گرفته است حواجه سلیمان که نیز گفت قلعه طبرک بسیار محکم است بهتر آنست که آن
قلعه را بدست آرید اگر لشکر و انجمن را بدو این ناپاکا رسد که رفتن قلعه دشوار شود بعد امیر ابو مسلم
روز دیگر سوار شده برابر قلعه رسیدند و دیدند که بتر قلعه نیز سربس قلعه چنان انداختند که از نشان
شنیدند بعد رفته رفته فرود آمدند چون چند روز برین مذکور گذشتند احمد و بی با چهارده
نزدیک بغرم شکار ریخت کوه طبرک آمده بودند و دیدند که کلهای رنگارنگ و درختهای موزون
شکار کرده آمده برکنار چشمه قرار گرفته و تماشاگران قلعه را میدیدند ناگاه آواز بغیر خواب بگوش
احمد و بی در رسید و بدید که در بنای سنگهای انکوه داعونی در خوابت سر مکان برخاستند و غوغا
از خواب بیدار شدند و میخواستند که بگریزد حید علی آبادی او را گرفت و پیش احمد و بی آورد احمد
ولی گفت ای حرامزاده اگر نه ارجان داشته باشی یکی را امر و سلامت ببری پس داعونی بر درخت
بستند و ناله و زاری میکرد در آن ساعت از جانب کوه یکم و زاهد پدید آمدند حبه شمشیر و بر و کلاه
صوفیانه بر سر و درای در کردن و عصای در دست که گویا عابد است از کوه لبنان می آمد و چشم
او که بر سر مکان افتاد سلام کرد و ایشان علیک دادند احمد و بی بر سید که از کج می آبی گفت مرز

زادیم و مدتی که درین کوه می‌باشیم اگر می‌توانید در حق من رحم کنید احمد و بی این سخن شنیدیم که در آنوی
میگوید که آنمزدکوتوال قلعه طبرک بود محمد ورقانام داشت مذکور و بی چنین بود که شب خواب بر ایشان دیده
بود و رسید به دارش علی الصباح اتخا بر ابن خود گفت کویا من بدست احمد و بی و سرهنگان کمر فدا کنم
زن گفت البته تو بدست احمد و بی کمر فدا خواهی شد بدان که حق سبحانه و تعالی بکام امیر ابوسلم است چرا که
دین خوار جیان بر میگردی که غمان جمل از دست شیطان بستان و طاعت امیر ابوسلم قبول کن و بگو تو
اختیار داری محمد ورقا در غضب شد چنان مستی بر دهن زن خود زد که دندان او شکست زن دشنام داد
او از مهر زن را به ضرب تیغ بکشت و از آن زن دو فرزند داشت خود بود و دنیا و کمره و زاری کرد و دنیا را
نیز بکشت و آن مستوره را با فرزندانش در جبهه انداخت و مانند سگ دیوانه از قصر مروی آمد صورت مروی
راست کرده از قلعه طبرک بیرون آمده بدست سرهنگان افتاد و ادعوی او را شناخته گفت با احمد و بی تو مرا
دشمن میدانی اما خدمتی بجای می‌آرم که هرگز شمارا فراموش نشود حید علی ابادی گفت چه خیال کردی و ادعوی
گفت اگر میخواهد که قلعه طبرک را بدست آید بی حکایت این قلعه را گرفته میدهم و لاله صد سال اگر نشسته باشد
و فکر کنید و حکایت اندازید که رفتن قلعه مسیر نخواهد شد احمد و بی گفت ای چراغ راه اعتماد بر تو نیست و اکنون برای
خلاصی خود این سخن بامیکنی و ادعوی گفت با احمد و بی من اسیر شما نمیگوم که مرا بکند اما آنچه میگویم فراموش
بر داری من بکنید اگر من راست میگویم مرا بکند و لاله هر چه خواهد در حق من کنید احمد و بی گفت اگر محمد ورقا
کوتوال شهر را بدست ما اندازد یا ترازا دمیکنم و ادعوی گفت این مرد را بدست که پیش شما نشسته است محمد ورقا
همان است توقف نکنید این را رد و بیکرید بعد احمد و بی رویا بآنها کرد و گفت و ادعوی بگوید محمد ورقا
گفت آنچه از من دان بر گفته این ناپاک را اعتبار نکنید و مرا با کوتوال چه شباهت عمر است که درین کوه عبادت کنم
و ادعوی گفت ای محمد ورقا چون در دام افتادی منکر شدن فایده ندارد و غنیمت که سرهنگان گفته اند بابت
راستی موجبی رضای خداست کس ندیدم که کمرش را زده راست بعد محمد ورقا دانست که مدعی
همه راست و منکر شدن بیفایده است و خون فرزندان ما را کمر فدا کرد و ایند بغیر از راستی هیچ چاره
ندید گفت با احمد و بی هر چه و ادعوی بگوید راست است که نام من محمد ورقا است پس احمد و بی ادعوی

جدا کرد و همراه او شد و فرصت داده بدر رفت و از چشم سرهنگان غایب گردید محمد و قرقا گفت
 چرا انحراف زاده را گذاشتید و سرش را از تن جدا نکردید احمد وی گفت او را چه میگوئی تو بر قول خود
 وفا کن محمد و قرقا گفت با من بپایند که این قلعه را گرفته میدهم اما بشرط آنکه چنان روید که شب قلعه
 رسم اگر روز باشد مردم قلعه که شمارا به پند در قلعه راوار نخواهند کرد سرهنگان این سخن قبول کردند یکی
 پاسبان شب گذشته بود که سرهنگان را آورده بر در قلعه استاده کرد و خود نزدیک آمده مطلعش این بود که
 خود درون قلعه رود و باز در قلعه بندها را قهقاری کرد سرهنگان این اندیشه او غافل بودند و آخر الامر چون
 که دوازه بنمایند احمد وی حجت کرده اندرون قلعه درآمد و حید علی آبادی نیز حجت کرده خود را اندرون قلعه
 رسانید و گفت ای نامرد چه میکنی العقیقه در دوازه قلعه بند کرد دیگر عیاران بیرون ماندند و جنگ ضربت آخر الامر
 احمد وی و حید علی آبادی بکند کار فتنه کردند و ظاهر خیمه گفت ایشانرا حواله محمد و قرقا داد و رفته در بند
 نگاه داشت آن عیاران که بیرون مانده بودند برگشتند و این جنایات را ابو مسلم رسانیدند صاحب الدخول و حید
 شنیده دست بردست میزد و گفت بمباد او شتر آفت رسد جنری فکر باید کرد در ساعت آهوی
 بازار را آمده محو کرد و گفت داغوی در لشکر ملک را داده است نان و بیشتر یعنی بیکر و چهار سر یک همراه
 دارد من برای همان دست ندانستم که تنها بودم بهتر است که فکر گرفتن او کنید بعد سرهنگان روان شدند
 هر چند حسد نیاقتند شریک بزرگ گفت او بجا بکوه طبرک رفته است پس ایشان با اتفاق بجانب کوه طبرک
 روان شدند داغوی قدم بران کوه نهاده بود که ایشان لغوه زدند و قصد او کردند داغوی نیز برگشته
 حاکم کرده خود را در سوراخ کوه انداخت و عایشه چون سرهنگان بر سر سوراخ رسیدند دیدند که تاریکی
 بسیار است شمعهای عیاری روشن کرده در آمدند عیاری دیدند که در آن شمار صد هزار راه و سوراخ
 بودند هر چند حجت جوی کردند دنیا فتنه بعد پیش امیر ابو مسلم آمده حقیقت را بیان نمودند امیر ابو مسلم
 شنیده بسیار متفکر شد و گفت کسی ایچین بهادر است که سر سوری قلعه را بگیرد شاه طایفه بکر آبادی
 برخواست از طرف دیگر مضران و جاکیر خوارزمی و از طرف لعل جیه بلند کمان و از طرف دیگر حسن قطعه
 ایشان آمده حاکم بر قلعه انداختند شاه طایفه از خندق بسته خواست که قلعه را بگیرد محمد و قرقا بکن

بر قلعه زد که کجوتو قلعه را میگری بن احمد و بی و حید علی آبادی را میگویم این قول است که فردا آمده ملازمت
 تو میگویم تو این قلعه را بتو میگویم بعد شاه طایبه فرو آمد اما داغولی از قلعه برای کشن شاه طایبه بیرون
 آمد اما ازین طرف شاه طایبه بگر آبادی تا نیم شب بیدار بود و بعد خوابش در روی دید که صحراست بران
 مشعل روشنی که هرگز ندیده بود و در حیرت افتاده گفت ای ا کدام باد شاه درین صحرا میگرد و بکی گفت
 امیر المومنین علی در اینجا نازی کدازد گویا که شاه طایبه در پس حضرت نماز کرده است و او را بشارت
 دادند که خود را برین جوان شاه طایبه از خواب بیدار شد تنهار و آن شد و قدم بدان کوه نهاد جای
 سبز زار بود آمده نماز استاده شد که داغولی رسید اینان سر بسجده نهاد و بودند آهسته نزدیک
 آمده بضرب حجر سر او را بریده پیش طاهر خیمه آورد و گفت سر را برای چه آورده همه بجا میگردشتی اکنون هم
 بصلحت آنت که سر را بآلین جیب پیاده بیا که کسی معلوم نکند بعد داغولی روان شد اما بوقت صبح از لشکر
 شاه طایبه ندانند الصلوات چیز من النوم بکوشش غفلت کان خواب میزند مردم معتبر شاه طایبه و خصوصاً ختم
 سر در بارگاه شاه طایبه آمدند که نماز با جماعت بگذارند دید که شاه طایبه بیرون نیامده غلام خاص شاه طایم
 بود از او پرسیدند او گفت تنها بخت کوه رفته اند برای نماز هنوز نیامده اند مردم شاه طایبه این سخن شنیده
 بسیار متفکر شدند و بجا بنگاه روان شدند چون به نزدیک آن غار رسیدند دیدند که شاه طایم
 بی سر افتاده است اینان فریاد برآوردند که آواز اینان بکوس مردم لشکر رسید مقاتل از مردم بیدار
 و مانندان برآمد و خاک بر سر میگردید و بعد شاه طایم را در لشکر امیر ابو مسلم آوردند چون به نزدیک
 بارگاه امیر ابو مسلم رسیدند وقت نماز شام بود امیر ابو مسلم نماز را داده بود که غلغله از دربارگاه امیر ابو
 مسلم برآمد صاحب الدیوب بگریه رسید که چه میشود فرخ عباس عرض کرد که شاه طایم کشته گردید و جسد او
 را آوردند و سرا و سید اینست امیر ابو مسلم جهان غمزه زد که بچو ذکر دید چون مبهوش آمد میگفت ربای
 ای جبرج خیس خس بر و رخس هرگز نکشیدی که می بستم کس چرخ سفته نه ایمین عادت بس
 کس را ناگس کنی و کس را ناگس بعد از نیکار اطلید رشته گفت این کار داغولی است بهتر آنت
 که او را پیدا کنی و سر این مرد را ببارید بعد سر نهکان در تالایش داغولی روان شد نماز سجاوت داغولی

شاه طایفه کربادی بجای آن عارمی آورد و یکسوار را بدو هزار سوار رسید و گفت این سپاه که
 می رود گرفته سپاه بعد چندی رفته و اخوی را آورد و اخوان اردو اخوی پرسید که از کجای آیی و اخوی گفت
 نام من مهر و اخوی میگوید و سر شاه طایفه بریده پیش ظاهر خرمه برده بودم آن نام و گفت این سر را
 ببر و نزد یک تن چسباند با اخوان چون این سخن بشنید اشارت کرد که بگیرید و اخوی خواست که
 بگیرد و سر لکان امیر ابو مسلم رسیدند و اخوی را بند کردند و سر شاه طایفه را اخوان بخدمت امیر ابو مسلم
 آورد و بعد از آن بپوستند امیر ابو مسلم حکم کرد که اخوی را بریدند و در قتلگاه بکشند
 و شاه طایفه کربادی را بکور مترل رسانیدند و اخوان که آمده بود و مطلبه بن شاه طایفه نام داشت امیر
 ابو مسلم او را عت و لاسا بسیار نمود و بلجی پدربا و بخشیدند و او را فرزند خود خواندند و اخوی که در
 قتلگاه داشته بودند وقت شب بنده خود را سوخته بدر رفت و پیش ظاهر خرمه آمده حقیقت خود را بیان
 نمود و اما صاحب الدعوته در ماتم شاه طایفه بودند اما او میگوید که ظاهر خرمه رو بجایب و اخوی که در
 و گفت مردم این قلعه حیران شده اند که هر وجه را این قلعه بیرون باید رفت و اخوی بجایب قلعه با
 رفته بنحان عدنی سازش کرده ظاهر خرمه را در قلعه ری آورد و از بیطرف سنجید و ولایبی آمده امیر
 ابو مسلم را محراب کرد و گفت و اخوی ظاهر خرمه را باز در قلعه ری آورد و صاحب الدعوته این خبر شنیده
 متفکر شدند و گفت احمد ولی در قلعه طبرک بنده است اول ایشان را خلاص باید ساخت بعد با ظاهر خرمه
 خواهم همینکه از بجایب نغان بن عدوی ظاهر خرمه را بجایب نیک نشاند ظاهر خرمه تعریف سرنگان امیر
 ابو مسلم بکرد نغان گفت یا امیر من عیاران دارم اگر حکم کنی امیر ابو مسلم را با تمام سرنگان در کیش بسته
 بیاورند ظاهر خرمه این سخن بشنیده بسیار خوشوقت گردید و گفت که آن عیاران را حاضر کنید بعد حامله
 نروانی و سر و دلاوی را آوردند ایشان آمده مجرا کردند ظاهر خرمه رو بجایب ایشان کرد و گفت اگر
 امیر ابو مسلم را بند کرده پیش من بیاورید مکتوب بجایب مردان نوشته حکومت بغداد و ری بدانم
 ایشان قبول کردند و بجایب لشکر امیر ابو مسلم روان شدند چون نزد یک رسیدند حامله نروانی گفت
 که امیر ابو مسلم در تعزیت شاه طایفه است و عاقب خواهد بود بعد ایشان آمده برابر سر برده امیر ابو مسلم

استاده شدند و دیدند که امیر ابوسلم هنوز در ماتم شاه طایفه نشسته است شبانه روز امیر ابوسلم خربی
 خورده بود و ملکراد خاقان خجند خان خربوزه و نان آورد و بشش امیر ابوسلم نهاد و امیر گفت برای چه آورده
 ای شاه طایفه مرا برادر بجان برابر بود و بعد از مرگ انجیلان باری غم گساری خور و دینی بکلوی رود و بعد
 مردم دادند ملک او گفت یا صاحب الدخول که از عهد حضرت آدم صفی صلوات الله علیه تا این زمان
 هر کس که آمد رحمت از دنیا بر لبست منتوی چنین است رسم سراسی پنج کی شادمانی دهد گاه رنج
 که چون گماست گاهی چو تیر چنین است کردار کردن بهر چنین است این منزل بر هوس مانند
 در و جاودان بچکس بکمی راز خاک سیه بر کشد بکمی راز سخت شمشیر کشد بکمی را بر آرد به تخت بلند
 بکمی را کند خوار و زار کند بکمی را در آرد بجای دهد بکمی را بر آرد بشاهی دهد بکمی را بر آرد جوقار و دل
 بکمی را بنان جگر خون کند چنین است کردار جرخ بلند نه زاین شادمانی نه زور و در و درین
 پرده کس محرم راز نیست در حکمتش بر کسی باز نیست درین محنت آباد بر استلا نزار و کسی خد
 چون و چرا یا صاحب الدخول که تمام عالم چیزی بخورند شاه طایفه زنده خواهد شد پس بحرم
 رسول الثقلین و بحرم امام اول خلیفه چهارم حضرت علی بن محمد ابدوستی امام حسن الحین
 چیزی نوشتن جان فرماید امیر ابوسلم ناچار کار و بر خور بزه نهاد و خواست که پاره کند بارگشت
 خواجه سیما کیفر گفت چرا میل بمنفرماید امیر گفت یا خواجه امشب در میان پاسبانان اولاد
 دو کس بکایه می شنوم خواجه گفت بکانه راز مهره آن نیست که قدم در لشکر صاحب گذارد و جانی
 آنکه در سر آورده اند و از بند کند عیده امیر ابوسلم استاد خور و کی آنکه را طلبد اشته گفت که کسی
 نودا حل با پاسبانان کرده ای خور و کی گفت همه قدیمی هستند امیر ابوسلم گفت همه را حاضر کنید
 خور و کی برون آمده گفت ای یاران همه مردم اندرون روید که صاحب الدخول می طلبد ایشان را
 مان شدند و اندرون در آمدند و استاده شدند امیر ابوسلم در کس در میان ایشان بکانه هستند
 خور و کی بر روی ایشان نگاه کرد چون نظر بر سر مکان افتاد گفت یا امیر ابوسلم این دو کس را بگذار
 امیر ابوسلم گفت دست ایشان را به بندید عیده باشند امیران را خوانده گفت راست بگویند که

گسید و برای چه آمده اید حامد نهروانی گفت من سرهنگان نعمان علی بن الیم و طاهر خرمیه مرا فرستاده
 بود که مرا میر ابو مسلم را بیاورید چون نزد یک سر برده شما رسیدیم برین وجه گرفتار شدیم همه سرداران
 حیران ماندند و آفرین برداشتند امیر ابو مسلم کرد و نزد صاحب الدعوئی گفت بهتر آنست که اردین خوار
 جیایم برگردید و دوستدار امام اول شویم ایشان گفتند که من دوستدار امام اولیم اما ابوتراب
 را نمیدانیم امیر معنی ابوتراب را با ایشان بیان نمودند حامد نهروانی چون از امیر ابو مسلم بشنید نزدین
 افتاد و جان داد و سرور و ولایتی را بهوش آورد و نزد حامد را بگور رسانیدند و سرور و ولایتی در دست
 صاحب الدعوئی ماند جاسوس این جنز بطاهر خرمیه رسانید ایشان در کار عازری جنگ شدند امیر ابو
 مسلم رویکایت سرهنگان خود کرد و گفت احمد و لی وحید علی آبادی در قلعه طبرک بند هستند فکر اینها
 نباید کرد سرور و ولایتی گفت من این خدمت را ایامی آرام بده نام لباسی نوشته گرفته روان
 شد آمده آن نامه را بدست محمد و رقاد و نوشته بود که ای محمد و رقاد احمد و لی وحید علی آبادی بدست
 ابن عیار نفرستید که بخضر امیر ابو مسلم بکشیم بعد محمد و رقاد و صد سوار خود را همراه آن سرهنگ
 داد و احمد و لی وحید علی آبادی را بر سر اسوار کرده همراه ایشان داده یکایک طاهر خرمیه رفت
 نمود چون نیم شب شدند احمد و لی وحید علی آبادی را خلاص کرده در لشکر امیر ابو مسلم آورد صاحب الدعوئی
 ایشان را در بر گرفت سه روز دیگر گذشتند و ز چهارم امیر ابو مسلم کوچ کرده یکایک قلعه ری روان
 شدند این جنز بطاهر خرمیه رسیدن از روی آن ناپاکا رب رفت در آن ساعت داعی در رسید
 گفت ابو العلاء جلی و عینان بربری و کزیر دمشقی و عثمان بن نهنگ با نو ذره اسوار عدد تو رسیدند
 طاهر خرمیه را و کردید ایشان آمده طاهر را اطلاع منت کردند بعد از چند روز امیر ابو مسلم رسید طاهر خرمیه
 از قلعه بیرون آمده فرو و آمد روز دیگر هر دو لشکر در عرصه کارزار در آمدند و صف ها کشیدند اول
 کسی که عزم میدان کرد کزیر دمشقی بود احمد و لی آمده مقابله کرد و یکضرب نهنگ بکشت خرمیه بن شمامه
 و دمشقی در آمد او نیز کشته کردید ابو العلی جلی کشته کردید حین مغلوبه شدند در انجنگ عثمان بن نهنگ
 پیش بر امیر ابو مسلم زد که شمشیر او شکسته کردید صاحب الدعوئی او را یکضرب بترکنت و میر کون

جاسوس

قاسم خرمید اگشت در آتش تاریک طاهر خرمیه کریمت و نعمان عدلی بنز مکریمت داخل قلعہ رشتی
 و امیر ابوسلم با فتح و فیروز و زی بر کشته آمد به بارگاه قرار گرفت اما این جانب نعمان بن عدلی در قلعہ
 ری آمد در نایب مذکور مردم شهر اجمع نمود و گفت شما خاطر جمع دارید امروز یا فردا طاهر خرمیه یا بشکر
 بیکران بازمی آید اگر کسی در میان شما واقف است که درین شهر کسی دوستدار ابوتراب است او را نشان
 بدهید که تا کشته شود بمبادا بوقت جنگ قلعہ را با امیر ابوسلم دهد جاسوس گفت درین شهر علی اشعث
 و ابوالمنصور و ابولین هر اکیان با پناهنده مبارز هستند بعد از او شان اطلبید و پناهنده او شان
 معلوم کن پس نعمان او شان را طلبید البته ایشان با پناهنده من مصلح و مکمل شده آمدند نعمان پرسید که شما مردان
 هستید ایشان گفتند ما دوستدار امیر المومنین جبرائیل هستیم و مراد ما شما کار است نه با امیر ابوسلم کاری
 داریم نعمان گفت من همین زمان اگر شمارا سزای ندیم نعمان بن عدلی نیایشیم بعد از جنگ شد و علی
 بن اشعث گرفتار کردید و دیگران شهید شدند این جنر با امیر ابوسلم رسید سجده و لابی را طلبید البته گفت
 که برای خاطر ما و بدوستی دین علی بن اشعث بسیار پریشان است توانی که رفته او را خلاص کنی و یا جزای
 سجده و لابی قبول کرد و بجانب قلعہ ری روان شد نزدیک قلعہ مسجدی بود در آن مسجد آمده قرار گرفت
 و شب تاریک بود سجده نگاه کرد و دید که یک آدم خوابیده است چون بصره آورد سجده و لابی آواز او را
 شناخت و نزدیک او بایستاد و گریان داغی بگرفت داغی گفت من مرد غریب حاجی ام و جنری ندارم
 سجده و لابی درست از و باز داشت و داغی هم تلاش میکرد و میگفت که ای یار عزیز گریان ما را بکنار
 و بر غنیمی ما رحم کن هر چند میگفت بجای نرسید سجده و لابی او را بکشید و جواب میداد داغی گفت تو کم
 کنی که سخن مرا نمیشنوی آخر الامر بکشتی در آمدند سجده و لابی داغی را انداخت و بر سینه او نشست و گفت
 منم سجده و لابی داغی گفت ای سجده و لابی از سینه من به جنر با منی عجز خواهم که در خدمت امیر ابوسلم
 حرف سازم سجده گفت اگر هزار مکر کنی من ترا میکندارم بکمر بسته در خدمت امیر ابوسلم ببرم اگر راست بگویی ترا
 بنوازد و اگر دروغ گویی ترا سزا میدهد داغی گفت ای برادر من در حق امیر ابوسلم بسیار بد بهیاد کرده ام
 اگر مرا نیز دیک او می بری چگونه رنجه خواهم گذاشت این زمان دست بتوسعت دهم و بار دیگر بکشد

۵۳
میر ابو مسلم آمده کناه خود را به بحث نم سید و کلبی گفت ای که حرام زاده حجت می آری میخواهی که سرت
را بهم بگفتی ای این بی رحمی کن من هم مسلمانم و برادر توام زولابی در قهر شد میخواستی بر گردن او
زد که شما الحیال مومن شده برادر من شده اید و داغی لاچار خواست که دست به بند و در آن زمان
یکی آمده در مسجد باز کرد داغی گفت ای سرنیک خوش آمدی وقت مد است سیدار نشین و از خواست
آمده مقابله آن سرنیک کرد و گفت بخوار چه وقت آمدن تو بود آن سرنیک آواز سید زولابی را شنید
و گفت ای برادر منم باید دید ای سمرقندی سید حقیقت داغی پرسید ایشان گفت منم بعد از هر دو شب
خویش را دیدی گفت برای جنر علی اشعب آمده ام سید زولابی گفت عار دارم برای جنر علی اشعب فرستاد
از بعد از هر دو سرنیک بجای قلعه ری روان شدند اما داغی آمده داخل قلعه ری شد نعمان بن عدی پرسید
که چه خبر داری داغی گفت یکما هست در دامن کوه و ما سندان کمره خرمه فرود آمده است و نگرید و داد
می رسد اما دلش بخاطر تو نکرات مرا فرستاده و پیغام او اینست امام دانه باش من فکر آن بهتر دارم تا فانی
از من تو میم نعمان لب را خونخوشت کردید و حقیقت علی بن اشعب بیان کرد داغی گفت برای خلاصی او
سید زولابی و باید دید ای سمرقندی آمده از جنر و را بایش اگر قابوی من میرسد او را نیز بدست می آرم
بعد از سرفیل در وازه نشسته منتظر بود اما باید دید ای سمرقندی و سید زولابی که سندان خسته مالای قلعه آمده
نگاه کردند که داغی و نعمان هر دو یکی نشسته اند سید زولابی که پهرت تیر کار هر دو خواست یکم بعد
سید زولابی تیری زد که از پشت نعمان بن عدی بدر رفت و داغی که گریخت و فریاد برآورد چون
غوغای بلند شد پسر اور سجد تاج از سر بینداخت و هر چند جستند کشته نعمان را پناقتند بعد از عدی
بن نعمان علی بن اشعب از زندان برآورد و گفت راست بگو که پدر مرا که تیر زد علی بن اشعب گفت
من در قید بودم چه دادم عدی بن نعمان خواست که علی بن اشعب را بکشد داغی مانع و گفت
من با شما کار دارم این را در حرم بگذارید و بکشند پدر ترا می جویم بعد از علی بن اشعب در حرم بند کرد
و نعمان بن عدی را نیز در حرم دفن کردند و کشته خانه روز تلاش کرد و کشته نعمان بدست نیامد و بعد از داغی
آمده عدی بن نعمان را گفت هر چند تلاش کردم کشته پدر تو پیدا نشد اما مردانه باش که من رفته ام خرمه را

بر سر تو بر ایوان بسیارم ناله را بر او مسلم را تمام سازم بس داغ و بی بدر رفت و سید زولایی و با دیدار
برگشته بخزندت امیر ابو مسلم آمدند و حقیقت علی بن اشعث را بیان کردند امیر ابو مسلم گفت ای سرنگان
مقصود من این بود که علی بن اشعث ضایع نشود و هر وجه او را کسی سرنگان از سرنگان رفته و او را خوار
گردانند بعد حید علی آبادی و با دیدار ای سر قندی روان شدند و در قلعه ری در آمدند و عبید بن نظام که گنج
آن شهر بود او دختر خود را نام علی بن اشعث نامزد کرده بود چون شنید که علی بن اشعث را عدی بن
نعمان در حرم خود بند کرده است بعد در شهر هر جا که محبان بودند در خانه خود جمع کرد و گنهار و با یصل
کس در خانه او جمع شدند و گفتند فکری می باید کرد که علی بن اشعث را خلاص سازیم اما چون سرنگان امیر ابو
مسلم در آمدند بگویند آن سیاه پوش آمده این از انجانه قاضی که عبید بن نظام نام داشت آورد این آمده
ملازمست کردند و گفتند من برای خدای علی بن اشعث آمده ایم بعد بوقت شب آمده علی بن اشعث را خدای
کرد و پنجاه پاسبان از کشته بدر رفتند اما عدی بن نعمان از دروازه قیل نیز برگشته بدر دروازه مقرر رسید و
کس را سر بریده دید اندرون آمده و دید که خانه را آماج کرده بودند و علی بن اشعث را نیز نزد حیران
شده برون آمد مردم خود را طلبیدند گفت ای چنین واقعه در شهر شده است پس زن را از طلب خود که جاگو
بیارند بعد جماعتی زنانه به بهانه دلالی و بعضی بصورت کدایی و بعضی بصورت فال بین برای حبت
جوی روان شدند و عدی بن نعمان قرار داده بود که هر کس خبر او را بیان بیارد نه از دینار و جام
نیکو با و حرمت نمایم اما حید علی آبادی صورت بدل ساخته بچانه قاضی عبید بن نظام نشسته بود که یک
پیر زال شبیچ در دست بر در خانه رسیده کوشش بر در آن خانه نهاد تا به نزدیک خانه عبید بن نظام رسید
و به نزدیک دروازه نشست حید علی آبادی او را اندرون دیده خبری داد و گفت اندرون خانه بیا که
بیماری هست فاکحه بر سر آن جوان و پنجاه چتری دیگر هم میزایم بعد حید علی آبادی او را اندرون طلبید آن
زن نگاه کرد و بدید که بسیار کس نشسته در بیت مسلمان می نمایند حید علی آبادی بر رسید که راست بگو که تو گیتی
او گفت برای جاسوسی آمده ایم حید علی آبادی در چشم او میل کشیده و ده زن را بود و همه را کور ساخته اما
در آن قلعه محبی بود که نام او یحیی بن داود بگویند او نیز با همفدا کس در خانه عبید بن نظام آمده است

و اما که یکس از خدمت امیر ابو مسلم بفرستید که او بال لشکر خود سوار شود و من این در واره قلع را شکسته این قلعه
 را گرفته به امیر ابو مسلم بدم بعد حید علی آبادی رفته این جزیرا امیر ابو مسلم رسانید اینان سوار شده آمدند
 و حاضر بر قلعه کردند از بنظر علی بن اشعث و عبید بن نظام و یحیی بن داود و داور سوار بیرون
 آمد چون بدر واره قلعه رسیدند جنگ میکردند علی بن نعمان بدست علی بن اشعث کشته گردید و در واره
 قلعه را شکستند و با ترفه هزار خوارج را بقتل رسانید امیر ابو مسلم با فتح و فیروز علی بن اشعث را در بارگاه
 خود آورده قرار گرفتند ناگاه فرج جاسوس آمده مجرا کرد و گفت از جانب محمدان می آیم و ظاهر خرمه بآن قلعه
 رسید امیر همدان سعید همدانی از قلعه باستقبال او بیرون رفته بودند لشکر و خزینه جمع کرده است و سلاطین
 بن جریده با شصت هزار سوار از جانب قزوین بمرد طاهر خرمه رسیده بودند داغونی را همراه او کرده فرستاد
 که امیر ابو مسلم داخل قلعه ری شده اند و توفیق بشیخون بر سر او بن بعد امیر ابو مسلم چند سردار لشکر
 فرستاد اینان آمده در کین گاه نشستند و از جانب خوارزم شاه بن سلطان محمد شاه خوارزمی نیز لشکر
 و سرداران در کین گاه نشست چون لشکر خوارجیان رسید همه کردند ازین طرف سرداران امیر ابو مسلم
 آمده هر چهار طرف ایشان ترا در میان گرفتند و از ده هزار خوارجی را بقتل رسانیدند و سه هزار خوارجی
 را اسیر کردند بعد از این ترا گرفته خدمت امیر ابو مسلم آوردند صاحب الدعوات از اینان پرسید که سالار
 شما که بود گفتند سلاسل بن جریده از جانب قزوین آمده بود امیر ابو مسلم ایشان را دلالت بسلام کرد و هزار
 تن اسلام را قبول کردند و خلاص شدند و دوازده تن که اباموذن آنها را بقتل رسانیدند بعد صاحب الدعوات
 رویایت خواجه سلیمان کبیر کرد و گفت اول قلعه طبرک را بدست آوریم بعد فخر طاهر خرمه که بیست و پنج روز
 دیگر کوچ کرده روان شدند و برابر قلعه طبرک رسیدند امیر ابو مسلم آمده در بارگاه بر تخت قرار گرفتند و
 سرداران آمده مجرا کردند هر کرا برق بنود براق دادند و هر کرا اسب بنود اسب دادند و احمد ولی برای
 شکار رفته بود یک پیر مردی مانده را می پیداشتند عصای در دست و قیای از بیم شتر پوشیده آمده امیر
 ابو مسلم را مجرا کرد صاحب پرسید که از کجای می آیی گفت از حج می آیم و ساکن شهر کمانیم و از جور خوارجیان
 حلا و طل شده ام اما چون شنیدیم که امیر ابو مسلم بدان دیار آمدند ما نیز خواستش و طل کرده آمده ام که از

صاحب الدین شیخ خیری خیرات کبیرم و جند و زور بکباب و قرار کیرم و شاه طاهر را یاد میکرد و میکرد و میکرد
و بسوختن این اثبات میخواند و بای آشنایان را جگر دانت از بهمان او می نیارم شرح کردار
حاجتی باریان او بد چو بایم تو هر روزم همان او در میان ملک نماید ششم بهمان او و در او که پنج
کلبین شادی بریده گشت و احسن تا که شاخ طرب بار و بخاند ایدل فغان برار که آرام جان بخت
و بدیده خون مبار که نوری بصر نماند امیر ابو مسلم و سرداران هم در کمره در آمدند و هر کس بآن سر
جبری میداد نگاه در کالت احمد و بی مد و جان مروانیان پیدا شد دید که امیر ابو مسلم و هم سرداران
در کمره وزاری هستند احمد و بی از ابو سبیل ماهر و پرسید که این کمره از بهر چیست گفت یک بر
مرد حاجی آمده مرثیه میخواند و آب از دیده می راند احمد و بی این سخن شنیده در تعجب شد و گفت
عجب نیست که داغی نباشد اندرون بلکه آمده دیدند که الحی جی بر کرسی نشسته مرثیه میخواند اما چون
چشم احمد و بی بران حاجی افتاد رنگ از روی او برفت و لرزه بر اعضا وی افتاد و از خواندن
لب فرو بست اما احمد و بی نزدیک او آمده گفت ای مرد حاجی چرا دم فرو بستی دست در کرده
ریش علی او را بگرفت و برکنند نیمه ریش داغی ظاهر گردید و کوش بریده او نمودار شدند غصه
احمد و بی او را زیر لگد و خشت گرفت امیر ابو مسلم و سرداران همه حیران ماندند بجهت صاحب حکم که
تا او را بر بستند احمد و بی گفت یا امیر ابو مسلم حکم کنید تا این مالک را بکشند مدیست که زنده مانده است
و روح نصر سبب انتظار این است پس امیر ابو مسلم حکم کرد بجهت سرنگان امیر ابو مسلم او را کشتند گمان
از بارگاه بیرون آوردند و زیر دارش بستند داغی گفت از کشتن من چه فایده حاصل دارید من بکشتن منم
که فایده امیر ابو مسلم در انت با دیار سمرقندی التماس داغی به امیر ابو مسلم رسانید احمد و بی گفت
این حرامزاده میخواهد که باز خود را خلاص سازد فایده ما درین است که این را بکشیم که قبول نکرده
است رباعی دانی که چه گفت زال ما بستم کرد دشمن نتوان جعفر سیاه شمر و دیدیم بسی است
سر چشمه حوزد چون بشتر آمد شتر و بار میرد پس خوانستند که داغی را بکشند داغی کمره
وزاری میکرد و میگفت دوات و قلم بیاید تا دو کلمه به امیر ابو مسلم بنویسم هر گاه او قبول نکند مرا

بکشند
بکشند

بکشید باد بیدای سمرقندی دوات و قلم آورد و داغولی نوشت که امیر ابو مسلم مرا نکند و اشب نگاه
دار این قلعه طبرک را اشب گرفته میدهم با در فتنه آن کاغذ را بدست امیر ابو مسلم داد امیر ابو مسلم آن
کاغذ را خوانده داغولی را طلبید آشتند و احوال قلعه پرسیدند داغولی گفت پنجاه مرد با من همراه کنید
در اینجا که شاه طایه را شهید کرده ام لقب است که اندرون قلعه طبرک میرود من همراه راجی دادم بجز
من کسی دیگر نمیداند امیر ابو مسلم گفت ای ملعون از خدا نترسیدی که شاه طایه را شهید کردی داغولی
گفت از گذشته بگذارد که تقدیر چنین رفته بود که اسلم و نصر سیار و عبدالعکب از دست شما
کشته گردیدند و اجل شاه طایه بود امیر ابو مسلم گفت آخر خون شاه طایه ترا خواهد گشت خوب
اگر این قلعه را گرفته میدهمی ترا الصندق روح شاه طایه آزاد میکنم بعده احمد ولی و سرنگان و
سین و دیگر همراه داغولی شدند احمد ولی یکسر مکند در کردن داغولی انداخته و یکسر بدست حمید علی داد
واده در آن نعت در آمدند یکپای کذشت راه بسیار تنگ بود سرنگان سمتهای عیاری روشن
کردند اما راه خم و بچ تاب بود چنانچه شاعری میگوید بیت رهش چون شاخ آهو بچ بر بچ
خیالی بنجیان چون بچ در بچ اما فضای آبی بجای رسیدند که آواز قرآن شنیدند داغولی گفت
قلعه نزدیک آمده است چراغ کل کنید کسی واقف نشود بعده چراغ را کل کردند در آن تاریکی چند قدم
رفتند حمید دید که سر مکند او سست شده حمید گفت یا احمد ولی داغولی گریخت بعده شصت و شش کردند
داغولی را نیافتند و آن نعت چند باره داشت دیده حیران ماندند که کدام طرف بروند بعده آواز قرآن
شنیدند بجای آن آواز روان شدند دیدند که بر سر فتنه شاه طایه حاقطان قرآن میخواندند که بر سر او
نایزده بودند حمید گفت یا احمد ولی آنرا فراده معنت از دست برفت احمد ولی گفت اجل او
نمود بر کشته این جز لیا حب الله و تحبوا رسالته امیر گفت فردا بتوفیق پروردگار عالم این قلعه را بگیرم
بعده روز دیگر امیر ابو مسلم با برادران خود آمده جنگ بر قلعه انداختند که از مردم قلعه آواز الا مان یک
خواست چنانکه راه می میگویند من و ما را امان دهد از کرم خویش لطف خود چون نافرید مثل تو
هم و اهب العطا بعده امیر ابو مسلم بر کشته مبارکاه خود آمدند و قرار گرفتند و محمد و قادر قلعه را

و از کرده پیش خواجه نیکو را می نهروانی آمده خواجه مذکور او را گرفته بخدمت امیر ابو مسلم آورد و ایچو
 مسلم کنایه او را بختی کردند و ایچو مال و متاع در قلعه بود آورده تنظر کردند امیر ابو مسلم سه روز در آنجا
 بود و روز چهارم خواجه سلیمان کثیر را طلبه داشته گفت طاهر خیمه در قلعه بماند آن نشسته است و سائل
 خبریده لشکر آفرینان قرار گرفته بعد لشکر بر عتبات آن بفرستم با خود بروم خواجه سلیمان
 گفت رستم آن نزدیک رسیده و لشکر مادرین مدت رحمت بسیار کشیده است مصلحت نیک است
 که در ملک ری قرار گیرند و اهل و عیال را در آنجا بطلبند درین رستمان هر کس مایل و عیال خود مشغول
 باشد بعد از رستمان بر سر بماند و رویم امیر ابو مسلم این سخن را پسند نمودند بعد امیر ابو مسلم خلیل که
 مانند را می را و حشر و شتر لکائی را و خوارزم شاه و ملکه را در اباست و چهار هزار سوار بجای دافغان
 فرستادند اما راوی چنین گوید که در آن ساعت داعی از لشکر امیر ابو مسلم خبردار بود و در
 دل خود گفت قلعه دمانند نزدیکست در آنجا یکی جادو می است که او را آفرش بن عصام میگویند
 اگر در آنجا بروم او کار این ابو ترسان ب ز و بعد داعی بجای قلعه دمانند روان شد نیم شب
 بود که آمده بر در قلعه استاده شد و او از کرد که منم داعی عیار امیر الفاسقان و امام المحدثین مولان
 برای کار آمده ام آفرش بن عصام را جسته کنید بعد مردم رفته جز کردند و داعی را در حصار کردند
 و داعی آمده خدمت یکا آورد آفرش داعی را جای نیک نشاند و احوال پرسید داعی گفت عجب
 شکاری در راه تور رسیده است ملکه او خاقان و خوارزم شاه و خلیل کردیارند را می و حشر و شتر
 کرکائی این امیر ابو مسلم بجای دافغان فرستاده است که حرم امیر ابو مسلم و تمام سرداران و باب
 بسیار خواهند برد و نازنینان زهره جینان که هر کدام فتنه نثر و آفت و هر هستند چون ایشان آن سر
 داران از قلعه بیرون آرد و پیش امیر ابو مسلم بر بد قرصت بهتر ازین نیست که این نژاد است آری امیر
 بن عصام چون این سخن از داعی شنید گفت ای داعی مرا باین قصه بجزا است و این حصار من
 در گنجینا است و این کار شاه جادو و ان شکر آفرین خادوست اولیته این کار تواند کرد و من مردم
 و روز کار جوانی را کند داشته گذاریده ام و یک گوشه گرفته نشسته ام و این کار کردن آسان نیست اما

بسم الله الرحمن الرحیم

جواب داد که آن رنخور خانه بسیار مشکل است مگر تو آن دیوانه احمد و بی را میندی داعی این سخن
 شنیده خاموش گردید و در اندیشه فرو رفت که ناگاه بهر آفرین بن عصانه که عمر بن آفرین نام داشت
 او در بارگاه در آمد شکار رفته بود و بر مسند خود قرار گرفت چون نظر داعی افتاد احوال پرسید داعی
 حقیقت چهار سر و دارا میر ابو سلم و حقیقت حریمهای مسلمانان بیان نمود و خندان تعریف گلگون کرد
 که عمر نادیده عاشق شد و دست داعی را گرفته از مجلس بدر پیرون آمده غیر بن نافع را طلبید آشنه که
 عمر او را بود و آنچه داعی گفته بود پیش او بیان نمود و حیرت نافع گفت سکر و بر کن کن که بشکر
 خود را یکی کنم بفرجه جمل هزار سوار و هفتاد جادو که علامه دهر بود همراه گرفته روان شدند داعی
 این را آورده در کن کا هفت بند سه روز برین مذکور گذشت که ملک از خاقان و خوارزم شاه
 و خلیف کردماند رانی تمام حریمهای مسلمانان برابر آن کین کا رسیدند داعی اثر کرد و لشکر جادوان
 از هر چهار طرف رسیدند و غره زدند و حمله آوردند و حیرت نافع عمر بن آفرین گفت که دیدم و
 خدیو کردت را دوست جان شهید شد و ملک را د و خوارزم شاه گرفتار شدند چون خوانتال چنین دیدند
 خواستند که بدر روند که از طرف سر راه ایشان گرفته بودند لاچار ایشان را بختیار کشیدند و از بیم جان
 کوشیدند که گفته *العقبة* تا نماز عصر کوشیدند اعلام بدست جادوان امیر کردند بس ایشان را که فلقه
 و مانند آوردند چون داعی انجمن کاری دشواری کرد از جادوان رحمت گرفته بجا بست قلعه بهمان
 روان شد که طایفه خریکه را بجز کند اما عمر بن آفرین آن حریمها را و کتیران را آورده در محاصره ماند کتبی
 بود در آن قلعه همچو او جای محکم نبود و در آنجا بند کرده بر کشته پیش بدر آمد و آنچه حقیقت کرده بود بیان نمود
 آفرین گفت بدر کردی که خانه رنخور را بر هم زدی که ما را تاب مقابله با مسلم نیست عمر گفت بفرست جادوان
 من را سپاه امیر ابو مسلم اندیشه ندارم اما داعی آمده این جز بطایفه خریکه رسانیده بفرست مروان رفت
 و مروان بیک نامه نوشته بدست داعی داده بجا بست مشکلی از این جادو و فرستاد که او بر سر جاده مانده
 نشسته بود و داعی آمده نامه مروان گذرانید و نامه را خوانده همراه شخصت هزار سوار کایت کوه و مانند
 روان شد چون بدمان رسید جادو و س را پیش آفرین فرستاد و بفرستاد آفرین چون ازین حال واقف گردید

باستقبال شعله و آتش آفرینش جادو و در کنار گرفته در دامن کوه و مانند فرود آمدن چون طعام چنان
فارغ شدند شکل آفرین بر سپید که از آنکه امیر ابوسلم چه جزواری آفرینش گفت جز چنین است که در قله ری
نشسته است و چهار سر و در او بطرف دامغان آمده بودند که اهل عیال مسلمانان ایراند فرزندش رفته مال و
اسباب او شان غارت کرده همه زنان مسلمانان را اسیر کرده بکهار صحنی کاران برده بند کرده است بعد
شکل آفرین این سخن بسیار خورم شد که بیشتر تعریف کلتون شنیده ام چنانچه او شان میکشند **غلام**
از رخسار ماهتاب شرمند و زخمش مشکاب شرمند پیش رخساره عرقناکش گل زبون شد
کلاب شرمند شکف گل پیش عارض او هست زیری نقاب شرمند بعد حکم کرد تا شراب پیادند ساز
با نواختند **مرد** چکیت ساحلی و کجاینت را کعبی بهری که میکنند رکوع و سجود را انقضه چون
شکل آفرین جادو مت سند دست آفرینش را گرفته گفت مراد در حصار خود میرد که در اینجا صحبت بدارم
بعد آفرینش شکل آفرین را در شهر خود آورد و عمر بن آفرین و خیزن رافع برخواستند و شکل را بجای
نیک نشاندند شکل آفرین بسیار مت بود و میگفت **مرد** جامیون بود ساقی در می افکند حریفان
نه سرماند و نه دستاره بعد روی بایب عمر بن آفرینش کرد و گفت کسی البخت که کلتون را بپارند
همان به پیغم که تعریف او بسیار شنیده ام عمر بن آفرینش نیز مت بود و هوای کلتون در سرداشت گفت
درین حصار محبوبان بسیارند که بند کرده آورده ام هر کدامی را که خواهی بدارم و کلتون را بمن گذارد و حلف
شکل آفرین این سخن بشنید در غضب شد برخواستند چنان عمو و بر سر عمر بن آفرینش زد که مغز او با
پیش کردید و غلطیده جان بالکان جهنم سپرد چون آفرینش بر خود راکشته دید جهان روشن در چشم
تیره کردید فریاد بر آورد که فرزندان مرا چه گشتی شکل آفرین در قهر شد همون عمو و بر سر آفرینش زد که سر
او در تن فرو رفت و مجلس جادوان بر هم شد و چند جادوان آفرینش کشته کردیدند بعد جادوان
شکل آفرین آمدند سنگی بود بر سنگی بایب شکل آفرین امانتو چاکران که نرم او رسیده برداشته و بر سر
تخت بچو انداختند کشت رو شد شکل آفرین از خواب بیدار شد از شگ جادو کردن بدست
و کشته شدن آفرینش و بسیار و بیان کرد شکل آفرین آن میتهما که کرده بود پنهان و گفت من این

کار خیر ندارم باز پرسید که خیر بن رافع کیست از شنگ گفت او پیکره کریمه و کمره او هم
 کشته میگردید بعد در حبت جوی او شد **الفصل** او را از تنویری یافتند که از سرس جان پنهان
 شده بود بعد سرسکان او را پیش شنگل آویز جادو و آوردند خلعت و دلدار ی کرد و جادو
 آفرش بد و سپرد و مردم آفرش را در فرمان ساخت بغم شکار بیرون آمدند روز دلا
 کو به شکار کرد و چهارم بقلعه در آمده شراب خورون مشغول شد و خیر بن رافع را طلب کرد
 و گفت میخواهم که گلستون را به بنم خیر گفت اختیار دارید اما خاتومان شب در کمره زاری بودند
 وزن مکرر و خاقان ابن راستی میداد که غم نخورید امروز ما فردا مشکل مایان آسان میشود
 اما بر او میگوید که این جنر صاحب الدعوتی رسید مضران شهر با جید سر و در بیشتر فرستادند و
 خود سوار شدند **الفصل** شنگل آویر در حکایت گلستون بود که جبر رسید که اینک مضران شاه رسید
 و امیر ابوسلم و احمد و بی در پس می آیند چون نام احمد و بی بشنید آه بر آورد و بغایت پشیمان شد
 از شنگل جادو گفت بر و سر راه ابو ترابان بگیر و او را نرهاک کن از شنگ جادو گفت فرمان بردارم
 بعد پاسی هزار سوار و چند جادو و آن همراه گرفته روان شدند آمده بر سر کوه و مانند قرار گرفت و بجز
 خواندن مشغول شدند ناگاه ابر یاسیه برآمد و با و سرد و زدن گرفت یکپاش از شب گذشته
 که باران باریدن گرفت تا آنکه سیلابهای آب روان کردید مردم بسیار هلاک شدند مضران شاه
 بغایت پشیمان شد که گاهی چنین نشده بود چون آفتاب بلند شد امیر ابوسلم رسید پشیمان شد
 مضران شاه و در کردید و صاحب الدعوتی احوال پرسیدند مضران حکایت برفت و باران سیال
 نمود امیر ابوسلم و بزرگان حیران ماندند و خواجہ سلیمان گفت در اینجا سحران بسیارند شنگ
 را حکم کنید که در بلندیا فرو د آیند بعد امیر ابوسلم گفت که درین ولایت شنگل آویر کوتوال خود را
 بالبر و عربده کرده است است این زمان اسباب خود را بر سر جاده ماران فرستاده است بعد
 ابوسلم ماهر و رایجی ساخته فرستادند آن آمده آن نامه را گذر آیند نوشته بودند که
 تمام مال و اسباب و حریمهای مسلمان بفرست و کمره ترا معلوم است که اسلم بن سیاره جادو

چه کردند عاقبت کشته شدند بعد ابو سهیل را با ده کس دیگر بزه کرده در پهلوی حرمهای ایشان را
نیز بزد ساختند و از تنگ جاد و در اکت نوازان بنیان جزواریانش و خود بیانش شکوه نورفت
اما چون امیر ابو مسلم بدید که ابو سهیل ماهر و بی نیاید بسیار ایشان را کشتند احمد و بی ارخای برخواست
و گفت **رباعی** تنهت نیاز طپان نیاز مندا و وجودنا زکت او زده نزنند ما و سلامت هم
آفاق در سلامت است بهیج عارضه شخص نزنند ما و بعد گفت با صاحب الدخول غم نخورید
فقر میرود بعد سپید تران یعنی حضرت احمد و بی با چهارده نفر کشته امیر ابو مسلم کباب دنا و
روان شدند چون نزد یک الحصار رسیدند احمد و بی گفت یکدیگر را بیشتر رود و چهره فکله این قلعه سار
با دلیاری سمرقندی گفت من میروم بعد روان شدند چون نزدیک حصار رسید کسی را ندید و در حصار
وار بود بر سر دروازه حصار کدوی بسته دیدند با دروان شدند خواست که اندرون و بیرون آید
که چند جاد و ان در خواب هستند و بغیر خواب ایشان چون دم انکرا می آید با دلیاری در پیرانه بنشیند
شدن گاه از آن کدو آواز برآمد که با دلیاری سمرقندی را بگیرد با در چون آن صدای از آن کدو میشنید
که بخت پیش احمد و بی و یاران آمده کیفت را بیان نمود احمد و بی و همه سرانجام متفکر شدند بعد یک
صورت مبدل ساخته می آمد که و فریاد میکرد و هر یک را نام میگفت با دلیاری سمرقندی گفت چرا این کدو
را نذر دم که خلاص شویم حید علی آبادی گفت در آن روزی که در هندوستان میشدیم در سرنهیب بر سر
قبر حضرت آدم صلی صلوات السلام رفتیم و طواف کردم آنجا خوابم در بود حضرت آدم علیه السلام
را دیدم و مرا بدعا می یاد که نایبند و گفتند از جادوی این خواهی شد اکنون میروم و غاشای انگد و
به بنیم با دلیاری سمرقندی گفت من هم می آیم بعد هر دو روان شدند بس با دلیاری در میان راه بهید
علی آبادی گفت آن دعام را بگوین بعد با دلیاری د کرد و بیشتر رفتند اند عار خواند که از آن
کدو آواز نیاید با در دست کرده آن کدو را بر آورد و در آنجا روان شد پیش احمد و بی آمده انگد و
هناد بعد احمد و بی سر آن کدو شکست و اندرون کدو و کله کرم بود فریاد بر آورد که ای احمد و بی بسیار
خوب کردی که ما را بر آوردی اینک میروم و کار تو بر انجام میرسانم بعد آن کدو روان شدند و این

بسی کل روان شدند آن کل در هوا غایب شد احمد و بی و سر مکان حیران ماندند و روان شدند و بجای
در آمدند ناگاه دو کس پدید آمدند سر مکان او را گرفته پیش احمد و بی آوردند احمد و بی پرسید که کیستند
گفتند نوکران آن فرشت جادویم که از دست شنگل آویز جادو گشته شد احمد و بی پرسید که حرماهای
امیر ابوسلم و سرداران کجی در بناند گفتند بیست تن جادو و همراه ارشنگ جادو گشته شراب بخورند
همراه ما بیاید که نشان او شان بدیم بعد از آن بیست تن با هزار و پنجاه نفر آمدند اما که بیشتر از مجلس ارشنگ جادو
فریاد برآورد که اینک احمد و بی با چهارده سرنهک رسید شما چیزی دارید درین گفتگو بودند که احمد و بی
با چهارده سرنهک در رسید از نظرف ارشنگ جادو و شرانک جادو و شورانک جادو با آمده مقابله کردند
احمد و بی اسم اعظم بخواند و جادو نیز امیکشت بعد گفت ای یاران راه حرماهای کجاست ایشان گفتند ما
واقع بینیم بعد از آنرا اخلاص کردند و حضرت حواجه خضر علیه السلام آمده گفت دست راست بروید یکجا
آتشین بدخواهد شد در فتنه بر سران چاه این اسم را بخوانید از برکت اسم آتش بر طرف خواهد بود بعد
احمد و بی و سر مکان روان شدند حضرت احمد و بی گشته اسم میخواند یکپاس شب مانده بود که آتش
انچه بر طرف شد احمد و بی و سر مکان در انچه در آمدند دیدند که لغت ظاهر کردید دران غار از دای
الشی بن بار خفته بود چنانچه شاعری یکوبد **از شعله دیش همه اشخار سوختی کشتی بر نرسیده او سنگ**
توتیا و آتش می بارید بعد احمد و بی تیری در کمان نهاده بردس آن از دما زد که بدر رفت اخر الامر
دیدند که جادو و سب تن از سر حد با ساختند و روان شدند دیدند که یک قصه نمودار کردید چنانچه شاعری یکوبد
بیت دید دروازه بلند اسس . یلندی انصت کز نقیاس العتقه عاقبت اندرون در آمدند
باغی دیدند که یاد از روضه رضوان مبداء و روضه ماء سحر با سلسالی دوحه سج طریح با نور
آن بر از لعلهای زلکازنک . و بن بر از میوهای کوناگون . باد در سایه درختانش کشته آمد فرش بوفان
و بر میان آن کبندی شبنمی آتشین در چرخ بودند احمد و بی اسم اعظم میخواند آن شب شش عدد بخورند
اندرون آن کبند در آمدند همه خاتونان را خلاص کرده دست خوار زم شاه و ملکه داد و ابوسهل با هر
آنکه در سید بودند همه را خلاص ساختند و روان شدند خاتونان چون باره راه بر گشتند بی طاقت شدند که

چند روز مخبری بخورده بودند آهسته آهسته میرفتند و بیم جادوان القمه نداشتند بود که در ویرانه
رسیدند و اینجا فرود آمدند و نه خاتونان مانده بودند نشسته خوانشند با دیدای و خیدرفه برای این
طعام آوردند این از طعام خارج شده شکرانه زب العزت بی آورد اما احمد ولی بر کرد خاتونان خطی
کشیده دعای خوانده و مید بعد از این در خواب شد که در انوقت فریاده جادو و انبش شکل آویز
جادو آمده تمام کبشت را پیش او پال نمود شکل آویز چون این جنز نشیند متفک شد راوی میگوید
که او سپه سالار داشت او را کرم بکلیک خور می کشیدی در سحر می بینید بود آن کدو سحرهای بود که در آنجایی
ساحت بعد از او با دو هزار جادو و دوازده هزار سوار روان شدند در اینجا در رسیدند که این خوابیده
بود پس باز این جمله آوردند چون بدان خطر رسیدند نتوانستند که قدم پیش نهند همه جادو و ان حیران
مانند و گفتند که این ازین زیاده جادو میداند هر چه میخواهند عمل میکنند بعد کرم بکلیک خور حکم کردند تا شکر و
خشت بر این روان کردند هر چند میخواهند که سنگ اندرون خطرو و دینرفت از برکت اسم اعظم ناکاه احمد
ولی از خواب بیدار شد بدید که بر کرد خاتونان کو با که حصار سنگ شده بود احمد ولی لغزه زد که متر رسید و فریاد
بخواستند و سرنگان چون بفران آشفته در حرب پیوستند که از طرف دیگر امیر ابوسلم با سواران در
رسید که احمد ولی برابر کرم بکلیک خور رسیده چنان تیغ بر کمر او زد که مانند خیار قلم کردید جادو و ان
چون انچنان بدیدند حیدر او را بداشته پیش شکل آویز جادو و آوردند و احوال بان نمودند شکل آویز
در غضب شد و عمو و انبش بر کرد نهادند بر شیرهای سوار شده روانه شد دیگر جادو و ان که همراه
او بودند بعضی بصورت شیر و بعضی بصورت کک و شغال و کلک و حروس و حرس و جادو و
های درنده ساحت از ان کوه برآمدند چون انوقت امیر ابوسلم و احمد ولی آن علامت را بدیدند
گفتند با رحلا با ان شر جادو و ان لکا هدار و ان خاتونان کرم بزاری میکردند و بدعا مشغول میشدند
این ابیات میخواندند **مطلع در ساجای جادوی که از عطای بهمی** و **وینک بهره ورداری**
مشرب و ارمی و کافرنغ هر یکی را ترب و فرداری **ام نو در جوب داشتی خلوا** هم نو در
حبه شجر داری **هم کرم های آفتاب صبا در کبی قطره بسته سرداری** **بر بنی و سما نمکنی** **در دل تو**

مقدار از

مقدور می . بخت شاه مرسلان کوه . در جهان بهترین بشرداری . نظری لطیف کن بجبال
 کریم . که تو بر بندگان نظرداری **الفصل** که شکانه جادو کدو آتش در دست داشت چهل
 یوس را شهید کرده بود که امیر ابوسلم اسبک تا خانه بر آن ملعون رسید آنجا دو محمود را
 بگردانید آتش از اوید اگر دید اسبک امیر ابوسلم رم کرد و بعد از اسبک پاره شده چنان بر
 برجایب او زد که مانند خیار قلم گردید شکلی او نیز جادوگر خجسته در حصار کوه دماوند در آمده
 مسلمان شکرانه رب العزت بجا آورد و دوا اهل و عیال خود را یافت و سلامت بازگشتند
 دیدند که در میان حرمها حمیده با بنیت احمد ولی و امیر ابوسلم و سرداران همه حیران ماندند
 احمد ولی گفت البته ما را بجایب کوه دماوند باید رفت این گفت و باز روان شد گفت
 کرده برابر دهمی رسید یکپه مروی آمده احمد ولی در خانه خود برد و مهمانی خوب کرد و همان
 شب در خانه او فرزند تولد شد نام او محمود و دماوندی نهادند بعد احمد ولی رحلت شده
 روان شد که حضرت خضر علیه السلام ایشانرا اجزداد که حمیده ملک در قلعه لاینجان در نداشت
 احمد ولی آمده این خبر با امیر ابوسلم رسانید بعد صاحب الدعوتها حرمها را باز لقبه و دهقان
 گذاشته لشکر همراه گرفته بجایب قلعه لاینجان روان شدند آمده جنگ بر قلعه انداختند گفت
 قلعه میسر نشد اخلاص احمد ولی و سرداران امیر ابوسلم گفت زدند و سر آن گفت بخانه عمر
 لاینجانی در آمد او را بستم با دید ای که قندی بصورت او آراسته کرده آمده در قلعه را وارد
 سعید زوالی سفید مهره بخواست مسلمان در قلعه در آمدند بسیار خوارچ را بقتل رسانیدند
 و قلعه را فتح کردند و پیشک جادو این جز باینکه کریمت و عمر لاینجانی را گرفته خدمت امیر
 سلم آوردند مسلمان نشد او را تیر ماران کردند و پیشک جادو که حمیده با یوزا در جابه بنکر کرده بود
 احمد ولی رسیده خلعتن کرده آوردند بعد امیر ابوسلم کوچ کرده باز لقبه و دهقان آمدند اما
 شکلی او نیز جادو از دست امیر ابوسلم کریمت در حصار کوه دماوند آمده بود چهل روز مانده
 وان کرد چون از نام فارغ شد پیشک جادو در رسید و کر قن قلعه لاینجان بیان نمود شکلی

آویز این جفر شینه متحرک شد و گفت چکنم که سحر من بر او شان کار کرد نشنک و غره جادو بان
عرض کرد که مایکونست بالین جن میکنم شاید که روح صفاک ماران مدو کند تالان ترا در
دام خود آریم و انتقام خود بگیرم شنک آویز گفت اسب ندارم و بالین بیاده کوشیدن شنک
است شنک جادو گفت درین کوهستان چهل هزار اسب آفرش هست و جواله هزاره جادو
باید که کسی رفته او را بیارد بعهده شنک آویز یکدست یزاق و خلعت بدست ساسونه جادو
داده او را پیش هزاره جادو فرستاد ساسونه جادو آمده خلعت و یزاق بنظر او گذرانید
هزاره خلعت را پوشیده ساسونه را بکمر و زوشنک نهاد است و خدمت نیگو کرد و گفت شما
بروید تا من اسبها را گرفته و یزاق پوشانیده بخدمت شاه جادو ان می آیم بعهده ساسونه روان
شد بعهده هزاره جادو و مردم خود جمع کرده گفت شنک آویز جادو و امیر بران حق گشته است
و باز از ماکله اسبان میخواهد و در دل من چنین بود که اسبها را گرفته بکایت امدان پیش ظاهر خیمه
سیرم اکنون این جادو و مارا طلبیده است اگر پیش او نمیرویم مارا سیلا هلاک خواهد کرد سرداران او
گفتند که شنک آویز نیز برای مروان حمار میگذر پس بغیر از رفتن جاره نداریم بعهده هزاره جادو
بابیت هزار سوار و سی هزار پیاده و کله چهل هزار اسب گرفته بکایت قلعه دماوند روان شد
اما ازین طرف امیر ابوسلم کوچ کرده قلعه دماوند رسید بارگاه را بر پای کرد و سرداران آمده مجرای
کردند و جای قرار گرفتند سجده زوایی آمده گفت رایعی شما که ترافرت و غیره زری باد
بدخواه تو دایم بیکر سوزی باد تا کدوس جرخ باشد و دور سپهر هر روز ترا دولت نوروزی باد
یا صاحب الدعوت ایکن هزاره جادو بابیت هزار سوار و سی هزار پیاده و چهل هزار اسب همراه
دارد بکایت حصار دماوند کوه میرود بعهده ملکر و خاقان را با چند سردار حضرت کردند ملکر و امله
خون بر سران آن آورد و بقریب ده هزار خواج را بقتل رسانیدند بابیت هزار اسب را بدست
آوردند و هزاره جادو بابیت هزار اسب گرفته بدررفت ملکر و برگشته بخدمت امیر ابوسلم آمده
بیت هزار اسب بنظر گذرانید اما هزاره جادو آمده بیت هزار اسب بنظر شنک آویز گذرانید

حقیقت را بیان نمود و شکل آویز را بهشتاد هزار سوار و هفت هزار جادو و ارحصار بیرون آید
 صفها کشید چون هر صف آراسته گردیدند اول کسی که عزم میدان کرد ضارعه جادو بود و مبارک خوا
 محمد حارث در میدان او رفت هر دو حمله بر هم کردند آخر لام محمد حارث او را بچشم فرستادند
 بدین طریق جمل جادو و راکت شکل آویز جادو و در خیمه شدند خواست که خود میدان در آید شعله
 جادو نکنداشت و گفت ای خداوند ما استاده باشیم و شمار اینجاست این خوب نیست بعد شعله
 جادو چون آتش سوزان عزم میدان کرد و خفتان از جرم هرگز پوشیده و خود اهلی سر سباده
 و کمر بند اهلی بر میان بسته و نیزه چون مار ارقم در دست گرفته همراه بر محمد حارث گرفت محمد
 حارث هر سه حمله آورار و ساخته بعد از آنجا دو قاره آتش بر زمین زد که آتش اینها از آتش
 کرد محمد حارث ان اسم را خواند که را حمد و بی باید کرده بود آتش بر طرف شد و آنجا دورا یکطرف
 نیز میگفت غریوان که جادو ان بر خواست شکل آویز جادو و حکم کرد تمام جادو ان رنجند از نظر
 امیر ابو مسلم و سرداران نیز در بی جک شدند اما شکل آویز جادو بسیار مسلمانانرا شهید کرد امیر ابو مسلم
 این واقعه دیده خود عیقله انجا دو شد و گفت ای ملعون تو کبیتی که این بندهای خداستغاثی را انجا
 کنی گفت من شاه جادو انیم جویدر دست داشت خواست که بر امیر ابو مسلم زند صاحب الدت خود را پیش
 دستی کرده چنان تبرزو که بند دست او قلم کردید خوب افتاد خواست که بگریزد و تبرزو دیگر چنان زدند که
 سرش چون کوی غلطیده و دیگر جادو ان بسیار کشته گردیدند و بعضی کرجینه در کوهسار در آمدند
 و بعضی کرجینه در حصار آمدند و سپاه اسلام در عقب ایشان می آمدند و چند جادو ان را در حصار
 بکشتند و حوی خونمار و ان شدند چون وقت نوبت از حرب دست باز داشتند احمد ولی و سر
 داران قلعه را که بسته بنکرگاه خود آمدند و نماز ادا کردند چون گفت علی الصبح امیر ابو مسلم سوار شد
 هر طرف بکوه تاخت آرد و نذر هر جا که جادو می یافتند می کشتند احمد ولی و سرداران نیز رسیدند
 امیر ابو مسلم گفت همه جادو ان کشته شدند یا کسی دیگر ماند؟ احمد ولی گفت سرنگار انفرستید که
 شاید جز بنبارند بعد حید علی آبادی رفته خبر آورد که در حصار جا هیت از ان جا به آتش بر می آید

امیر ابوسلم گفت البته در اینجا جادوان هستند بعد سر داران بر بالای اینجا درآمدند که آتش بر می آمد
 امیر ابوسلم گفت ای لایکاه شده علی الصباح این جاده خواهم دید ناکاه در آتش هفتاد و سه در غایت
 این خبر امیر ابوسلم رسید صاحب الدعوته حیران شده بر سر اینجا آمده شد و گفت ای یاران این جاده
 بلا نیست احمدوی گفت من در اینجا میروم پس سنگی در اینجا انداختند آتش شعله زد و دودی عظیم
 برخاست و غره هولناکی از اینجا برآمد همه مردم ملاحظه کردند امیر ابوسلم احمدوی را منع کرد و احمد
 وی قبول نکرد و صحبت کرده خود را در اینجا انداختند خون نیک نگاه کردند و دیدند که جادو و جنک از دانه
 کرده نشسته است و صد احمدوی کرد ایشان بفریاد او را دوباره کردند و غره آمدند
 چنانکه آواز غره از اینجا برآمد امیر ابوسلم دید که آتش بر طرف شد بعد سرنگان گشتند و در آن
 جاده درآمدند احمدوی باره راه بر رفت ایوانی دید که مرتب با لصد جادو و بودند و جادوان
 که بودند همه را گشتند اما مضراتی به سر داران که همراه احمدوی بودند میرفتند تا بدر خانه رسیدند که
 برده بر آن خانه آویخته بودند بعد احمدوی آمده آن برده را برداشت و اندرون خانه درآمدند
 که دخترهای نشسته بغایت حبس بر تخت زرین و کمره سیاه در پیش چنیده احمدوی بایک بر
 زد که گیتی و سر کمره حبست دختر گفت من نمیدانم بعد آنسر کمره بگفت و غایت شد اندر خریکی
 عمود آتشین گرفته برخواست و یکم دور بر سر احمدوی زد و ایشان آن عمود را در کرده چنان نشین
 زد که او را مانند خیار قلم کرد و در تالایش سر کمره شدند و دیدند که در زیر آن تخت دختر را هست بعد
 در آن راه روان شدند و دیدند که تخت زرین نهاده و صندوقی بر بالای تخت نهاده و فلک روی
 محکم زده اند میگردی با هیبت تمام در پیش صندوق استاده است بایک بر احمدوی زد احمدوی
 از کمره بزد او را گرفته برداشت خواست که بر زمین زند اما عمر و قمر او را آورد که مرا نکشید و کیفیت
 این سر زمین را با شما میگویم بعد احمدوی او را بر زمین نهاد و گفت که میان این صندوق و حبست
 و آنسر کمره کجاست و آن دختر که بود که گشته کرد بد گفت آن کمره سیاه سالار شنگل آویز جادو بود
 که او را کمره جادو میگویند و آن دختر که گشته کرد بد مادر شنگل آویز جادو بود و این صندوق

با پیش از صبح که مار است که مدت هزار سال باشد که بدست این جادووان افتاده است و هر
 مشکلی که باین ساحران می افتد ازین صندوق میسرند و آمده نزدیک صندوق است و ده می شود
 ازین صندوق آواز می آید که مدعی شما حاصل خواهد شد مغرب عرض کرد که یا احمد ولی باید
 دید و این صندوق را پیش امیر ابوسلم برم احمد ولی قبول کرد و بعد احمد ولی گفت آن کرم که است
 گفت درین تخت جایست بعد احمد ولی در آنجا رفت و آنجا دور بسته و صندوق بر سر او نهاده
 مغربان ه و چند سرداران که همراه بودند بجانب امیر ابوسلم روان شدند از صندوق را خدمت امیر
 ابوسلم آوردند اما از جانب احمد ولی در آنجا در آمد و دیدند که کتبی نمایان گردید و بر در آنکند
 نوشته اند ای کسی که اینجا برسد باید که زنجیر و روزه را این اسم خوانده قلم کند بعد احمد ولی آن
 اسم را بخوانده زنجیر را قلم کرد که یک آواز هوانی که از آنتر بخیزد را بد جانی که آن بهوش شدند چون
 بهوش باز آمدند دید که یکم و پیداست و طبل و علم داده بدرون احمد ولی بر علم نگاه کرد و دید
 که یکی لوح بر سر علم او بچینه بودند و باب طلا نوشته بودند که در سیران علم و طبل سنگیست بر در
 که چاهی نمودار خواهد شد و زمینه پایه دارد اندرون چاه برو که مراد تو حاصل شود بعد احمد ولی
 و یاران انطبل را و علم را برداشتند سنگی دیدند و آن سنگ را دور کردند و در آنجا در آمدند چون
 نپاره راه بر فندوری دیدند که بسته بود احمد ولی اسم را خوانده که بر سر لوح نوشته بود و در کتاده
 کردید اندرون بفتی ظاهر گردید و در آن گفت در آنجا چهار یوان دیدند و جمل خم خنروانی همه زرو
 طلا بودند احمد ولی گفت بروم که امیر ابوسلم را خبر کنم چون برگشتند دیدند که در پیدایش شبانه
 روز در آنجا حیران و سرگردان بودند شب چهارم نماز ادا کرده و در نگاه قانعی جات برداشتند
 و این ابیات را بخوانید در آنجا ای ای ای که توئی یغریاری همه کس فرخنده زنت روزگاری
 همه کس احمد چه او کار وجه باشد یارب و ابته لطفست کاری همه کس بعد
 باین خواب غلبه کرد حضرت سیامان بن داود علیه السلام را در خواب دید و ثواب داد
 که ای احمد ولی خاطر جمع دار صد زکار بسته منیش دل شکسته مار که آب چشمه حیوان درون

تماریکست بعد فرمودند که در این طلم بر تو کشته خواهد شد احمد ولی نام پرسید گفت سینان
 بن داود علیه السلام گویند بدانکه روزی بر تخت نشسته بودم و مادر امر کردم که مرا بگردانم بگردان
 ناکاه مرا بر زمین کر بلا برد و تخت مرا بر زمین زد چنانکه دو پایه تخت شکسته گردیدند و هول و رس افتاد
 بوس در عقب شدم و با دو کفتم که چرا تخت مرا بر زمین زدی با دو کفتم با مر خدا کردم من ترسیدم
 که سبب جود در است عت حیرت علیه السلام در رسید و گفت بدانکه این زمین کرامت و مقام
 محنت و بلاست هر بختی که در اینجا رسیده او را شکستی روی داد است که درین زمین انسانی
 رسول علیه السلام بوفای کند و آل رسول را تشبیه کرد اند و اهل بیت را بجرمت می سازند چنانکه
 بزرگ میفرماید تعزیه عزرا آدم درین غزانغم و عصفه بتلاست کشتی نوح عرقه طوفان ابتلاست
 مان ای خلیل زالتش نمودم من کاین شعله بین که بر جگر شاه کرامت کویا برای تمام سلطان
 دین حسین چندین خروش و لوله در جان انبیاست زکی جرات برهنی موسی زینل و ز
 دست عصفه جبه عیسی جرافناست آنها غم از برای دلی مصطفی خورند و آن خود چه حالت است که
 بر جان مصطفی است که مر لقی نباده زاین عصفه در خور است و رفاطه نباده این در و در است
 امروز که نام او را در لقی است پیراهی کبود فلک عرق خون جرات در روی فراق آن
 رخ زکی که جوخته زار خورشید را چرخ زردی چو که است سوزش نه بر زمین بود که
 بر فلک بر هر که بگری بهن دایع بتلاست بعد صاحب خروج ابوسلم نام پیدا شود و آنخواه را
 بنت و نابود سازد و این ناسر از روی زمین بردارد اکنون بر خیزد و بر این اسم را بخوان در و از
 پیدا خواهد شد امیر ابوسلم را دعای خواهد رسانید چون احمد ولی از خواب بیدار شد آن اسم را خواند و در
 و از کنده گردید شکر حق سبحانه و تقای می آورد و بعد روان شدند و بخت امیر ابوسلم آمد و خواب
 امیر ابوسلم و سردار انرا سلامت و ثمر است دیدند تا گردیدند و گفت مصراع مرحبا مرحبا قال
 بعد احوال پرسیدند احمد ولی آنچه دیده بود بیان کرد و سلام حضرت سیان بن داود علیه السلام را ببرد
 ابوسلم رسانیدند و آن لوح را بخواند و زیارت کردند بعد امیر ابوسلم و سرکان و مردم خود را فرستاد

که آن شایع طلسم آوردند صاحب الدعوتی با برادران در لشکر فتنه ساخت و بعد حکم کردند تا آن چهار
خراب ساختند و از آنجا بفتح و فیروزی باز گشته آمده در قلعه ری قرار گرفتند و از آن کج و گشته
شأن جادوان در تمام عالم افتاد و خواجهان غمناکی شدند و مومنان شاد گشتند چون امیر ابو
سلم تقی ری قرار گرفت رویکایت خواجه سلیمان کثیر کرد و گفت مدت پست سال است
که در ملک مروان تیغ میرانم هرگز رسول بجای مروان نفرستاده ام بخوانم که رسولی را پیش مروان
نفرستم و جواب و بشنوم خواجه سلیمان کثیر گفت عین ثواب است که نفرستید بعد امیر ابو سلم
حکم کرد که علی زرخ و طلحه زرخ نام بعبارت تمام ایشان را کردند و باینکه مدعیای امیر ابو سلم بود بعد
مطالعه نموده سجده مهر کردند و پیش خود نهادند و گفتند کیت ازین بزرگان و سالاران که این نامه را
بجایب قلعه و منش پخش مروان حمار برد و از خشم او ترسد و جوانان به بیار و بزرگان سر در پیش
انداخته بودند و جواب انداخته نامه نوشت امیر ابو سلم گفت هیچکس جواب ندهد و آخر لام مضرب
شاه جهانگیر خوارزمی از جای خود برخاست و مجر کرد و گفت **مصر** حکم حکمی است ما محکوم فرمان داریم
اگر امیر عالی صادر شود این نامه را گرفته پیش مروان حمار بروم و جواب نامه بیاورم امیر ابو سلم این
سخن از مضربان شنیده بغایت شادمان شد و بر مضربان آفرین کردند و گفت رای سرور چه
مقدار لشکر همه خود میبری مضرب گفت اگر صد مردم ببرم ما بجهنم آری احدی میرم هر چه امیر نامه
بعد صاحب الدعوتی هفت بارگاه مال و اسباب و دوازده هزار سوار حکم کرد که همه مضرب
روند و روز دیگر جبل و چهار باره سلاح پوشیده و مکمل شده آمده امیر ابو سلم را مجر کرد بعد امیر ابو
سلم با برادران خود از بارگاه بیرون آمد مفاصله نیکو سنک و دایع کردند و گفتند از دست بیکانه خبری
نخواهد خورد و بهر منزل که میرسی حقیقت خود را نوشته باشی مضربان قبول کرد و در حصن
گرفته روان شدند و اکثر وزیران علی آبادی تمام سرتانگان امیر ابو سلم را میمانی کرده بودند و از رفتن
مضربان خبر نداشت اما مضرب در وقت وداع شدن از امیر فرخ جاسوس را بکنه حید علی
آبادی فرستاد آمده همون ساعت در مجلس طعام آوردند که فرخ جاسوس آمده احمد ولی را مجر کرد و سلام

مضران شباهه را بهمه یاران رسانید و گفت بیست رستم این دیار و عای بدل کیند یاران و دوستان
 همه مارا بجل کیند راوی میگوید که احمد و بی که در دست داشت میخواست که تا در دهن اندازد
 چون آن سخن بشنید نگذاشت بر زمین زد و گفت حیث که او را اندیدیم و دواغ نکردم پس میروم بنادر
 و در راه نیام حید علی آبادی گفت طعام را بخورید همه سرهایان همراه شماست بعد از احمد و بی و یاران
 طعام خورده فارغ شدند احمد و بی گفت اگر پیش امیر ابوسلم میروم او مرا رحمت خواهد داد و اگر بی رحمت
 ایشان میروم و کینه خواهد شد همه سرهایان گفتند با کی میت از برای مضران شباهه میروم بعد از احمد و بی و
 چهارده سرهایان جیت و جالاک شده در بی مضران شباهه بودند اما چون امیر ابوسلم مضران شباهه را بجانب قلعه دشن
 فرستاد بعد از ابوسلم ماهر و راهباده هزار سوار نیز بجانب طاهر خرمه فرستاد که پیش مروان حمار رسولی
 فرستاده ام تا آمدن او جنگ را موقوف سازند چون کیفیت نامه را معلوم کرد گفت (مشق باقی تا فردا
 جواب گویم پس ابوسلم را هماینی کرد بعد از طاهر خرمه داغوی و دیگر خوارچی را را طلبه نشسته گفت نهادن باب
 چه مصلحت میدید ایشان نیز همین مصلحت دادند که تا آمدن مضران شباهه جنگ را موقوف کیند که از پیش موافق
 چه خبر آید بعد از روز دیگر طاهر خرمه ابوسلم را خلعت داده گفت من گفته امیر ابوسلم را قبول کردند ابوسلم ماهر و
 امیر ابوسلم را مجرا کرد و گفت طاهر خرمه همه قبول کرد بعد از امیر ابوسلم چشم در راه مضران شباهه استند تا کی برسد اما احمد
 و بی و چهارده سرهایان بجانب دمشق میرفتند صاحب الدوتی که جز ملازمت روز دیگر امیر ابوسلم احمد و بی را یاد
 کردند غنچه طیب گفت در خانه حید علی دی هستند چند کس را اینجا چند فرستادند مردم حید گفتند همه سرهایان و احمد
 و بی برای بالادوی رفته اند چون این خبر با میر رسید دانستند که بجانب دمشق رفته اند اما داغوی جاسوس
 انکار امیر ابوسلم بود این خبر معلوم کرده پیش طاهر خرمه آمده کیفیت را بیان نمود و گفت من اهم تعلیه دمشق
 میروم که مباد آن سرهایان قصد مروان کنند و او را هلاک سازند من رفته او شتر اکبشتن دهم بعد از طاهر خرمه
 عزم داشت نوشته بدست داغوی داد که چهارده سرهایان امیر ابوسلم در ملک آنها آمده اند زنه را از ایشان خبر
 نخواهد شد آنچه در انکار امیر ابوسلم کار است اینان میکنند باید که هر چه این از او مضران شباهه را بکشند و مضران
 شاه جهانگیر خوارزمی ایچی شده آمده است که این از انند کند از بعد نامه را بدین مضمون نوشته بد داغوی داد

رخصت نمود و داغی بی کجایت دمشق روان شد اما احمد وی و سران کان امیر ابوسلم مضران شاه را در راه یافتند
 در بارگاه در آمدند مضراب برخواست و احمد وی را در کنار گرفت و جای نیکو نشاند احمد وی مضران شاه
 را دلایا کرد و گفت خاطر سمع دار بعد احمد وی گفت مشوی بهر جا که باشی خدا یار است. خداوند کیتی
 نگهدار است. ایام تو باد ایامه کار تو. خداوند کیتی نگهدار است. بعد گفت بیشتر رفته در قلعه تماش
 کنیم پس از آنجا روان شدند بعد از چند روز قطعه دمشق رسیدند آمده بخانه خواجه ابوالحسن باز آمدند و
 گفتند راعی یا بر از امر است تا دست رسی. سوامی شافیهون شود بهر نفسی باز در حال تو بود و گرم سی
 کی حسن باین قماش دید است کسی. انقضه در خانه در آمدند و قرار گرفتند آمدیم بر سر دستن راوی
 مضران شاه که باد و آوده هزار سوار منزل منزل کوچ در کوچ بگریا رسیدند آمده زیارت امام حسین علیه السلام
 کردند و حاجات خواست بشارت یافت که مراد تو حاصل گردید و دیگر از آنجا کوچ کرده روان شد
 بایک منزل شهر دمشق ماند و فرود آمدند اما چون داغی رسید مروان ابن جبرشیزه همه سرهکان را بقبال
 او عزت داد و داغی را عزت داده بخدمت مروان حمار او آوردند داغی آمده بگریا مروان او را بجای
 نیکو نشاند بعد از آنکه ازاده ماه طاهر خیمه را بنظر مروان گذارند حقیقت نامه معلوم کرده گفت من هرگز
 این کار را نکنم چرا که کسی ایچی را ننگشته است داغی خاموش گردید اما عیار کجیا موصی خبر آورد که انیک
 مضران شاه جهاکم خوز راعی باد و آوده هزار سوار بیک منزل قلعه دمشق فرود آمده است بعد مروان حکم
 کرد تا تمام جلوس بارگاه مراپرون شهر بیاکنند بعد تمام جلوس را ترتیب داده تا گردایش چهار فرسنگ
 دور و بی صف کشیدند و لغاره میوا خنجر بعد مروان خلعت برای مضران شاه و سرداران فرستاد
 جذایب عرامی بفرستاد عبدالجبار بریدی با چند سرداران خود خلعتها گرفته آمده مضران شاه را گذراندند
 بعد مضراب و سرداران او سوار شدند همراه عبدالجبار بریدی روان شدند چون ببلشکگاه مروان رسیدند
 که صف اندر صف استاده بودند و ان لشکر بعضی از حبش و رنگبار و یمن و مصر و شام و روم هر کس
 مضران شاه را دید در تعجب ماند و میگفتند که این قومند بر خلیفه روی زمین ناحق عامی شده اند اما مضراب
 بشیزه تغافل کرد تا در اردوی در آمدند نگاه کردند چندی میهنای نقشه باطنهای هفت رنگ برین

و سراب دای ز رگبار و سیاهنای بی شمار که تمامی دشت و صحرای دمشق همین چنین و لشکرها
در نظری آمد چون نزدیکی رگبار رسیدند آبان بن شکوه با چند سوار در رسید و گفت حکم
مروان اینچنین است امروز با من باش و در اثر الجذمت مروان خواهم بردم مضر گفت
بها بی شمار اهل کردم الحال بیا رگبار خود می روم علی الصبح باز خواهم آمد و بسیار مغرور
کرد اما در دل مضرب و سوسه افتاد عاقبت او را گشته بدر رفت این جز مروان رسید
و اخوی گفت اگر این میاخی را بکشند من رفته تمام سربازها را می کشم مروان هیچ جواب نداد
برگشته بقلم خود در آمد و بر تخت قرار گرفت روز دیگر مضرب نماز ادا داد و اگرده برخواست
و لباس در پوشید، اول جامه حریر بخاطر نمی اندام و بالای آن زره و او وی تنگ حلقه پوشیدند
و خنجران طلسم سیاه بر آن بر کشید و فوطه زر بفت مصری بر میان بسته و تکریم هفت جتیه
زر سنج بادانهای قیمتی بر کمر بست و خنجر استوار کرده و شمشیر هندی جلال انداخته و بر اسب افرا
سوار شده و نامه را بردست نهاده چنانچه راوی میگوید شوی چو تنی سهندی بدست آورد و
بخیل مخالف شکست آورد. جوانمزد خوشخوی یا لجناب ملا و مهتان سرباز کامیاب بیک
دژنده که کارزار کردند و دشمنان را بود کارزار گفت با ذل او بوقت عطا نهد سیم و زر در کف
آهی بحق حسین و حسن سلامت بدارش ز ستر من بهر کار روز و کارت معین همیشه
ممدت رسول ایمان بعده مروان شد مابود و از ده هزار سوار برابر با رگبار مروان حمار رسید
اما این جانب مروانی فرموده بود که تخت زرین او را در رگبار نهاده بودند و بر هر چهار گوشه
ترنجهای زرین ساخته بودند که از آن ترنجها بوی مشک و عنبر می آید مثل موزنه زرین تخت آن نابکار
نشسته بود و مفضل پهلوان چند لباسی شتر طلا قرار گرفته بودند و بزرگان اهل قلم و اهل شمشیر
جایگاشته بودند و حاجبان بالباشهای اعلی پوشیده استاده بودند که مضربانه خنجرهای
بر دربار رگبار رسید بخواب که سوار اندرون بارگاه و در راهب نام حبشی آمده مقابله کرد
مضربانه او را گشته اندرون بارگاه در آمد نزدیک تخت رسید از مرکب ساقه شده رو بر روی

مروان استاده شد چون نظر مروان بر مضر افتاد رنگ از روی او برت افتاد و پیرانه قدم
 پیش نهاد و گفتند سلام من درین بارگاه بر روی آنکس باد که امام اول و خلیفه چهارم را بر
 حق دانند از گفتن مضران شاه کو ما که طاعت الش بر سر خوار حیان افتاد و هیچکس جواب سلام نداد
 اما مضران شاه نگاه کرد و دید که برای نشین جای نیست و ناپود ساخته اند که نخل شده برود و نصران
 بر برکت مروان صندلی عالی نهاده اند و بران رنگی قرار گرفته که از روز آن صندلی نموده بودند
 جیبال رنگی داشت قد او چون منار و دست و پای او چون چنار و دهان چون غار بود و مضران شاه
 نزدیک او آمده بر خیز و زمانی جای خود بنده تا نام امیر ابو مسلم را بنظر مروان بگذاشت جیبال این
 سخن شنیده در خشم شد و از مهر دندان بردارد و پیروز بعد با یک بر مضران زد که ای اجل رسیده ترا
 چه حد است که بر جای من نشینی بر خواسته نمود و برق مضران و ایشان فوت کرده نمودار
 دست او کشیده گرفت و جبهت کرده بر صندلی آمد و بر پشت او بر زمین زد که مضر او باش پیش
 کرد و چند کس آمده حیدر ابرو داشتند و غرور از در بارگاه برخواست و که آن او خواستند که اندرون
 آمده جنگ کند مروان آن غلغله شنیده پرسید که غوغا چیست حاجیان گفتند رنگیان میخواهند که اندرون
 بارگاه در آیند و ایلی را بکشند مروان گفت زمانی بمرکن که من ازین مرد چند سخن به برسم و آنچه
 موافق سیاست باشد بکارم بعد مروان گفت اگر حکم کشن ایلی بکنم مردم خواهند گفت که با
 روی ایلی را بکش بعد سلیمان بن سلم گفت ای بهلوان تو امر و زاین کار را در بارگاه خلیفه ناقص
 کردی و از خاندان خود برتر سیدی اگر اسم ایلی بر تو می بود اگر صد جان دشتی یکی را بیرون نمیردی هر
 خوار می چون این سخن بشنید گفت ای دین بدینا باخته و حق را از باطل شناخته و هیچ بوی
 از مسلمانان نیافته تو امام زمان مروان را میدانی که او هنوز نام امام است و فرض و سنت خود نمیداند
 او چگونه امام باشد امام زمان کیست که از جامع علوم باشد چنانچه رسول علیه السلام گفت ان الله
 العلم علی بابها و امام زمان آنست که پوشیده هر چه در عالم است بر دل او مخفی نباشد حول هر
 بن سخن میگفت مروان در غضب شد و با یک بر مضران زد و گفت ای ماهی خوار بی ادب تو از کجایی

دانی که من فرض دست میزنم مضر بکفایت نیکو سوا بی کردی در قهر مشوا پنجه من گفته بر تو نه است
 میکنم بدانکه تو خود را مسلمان میدانی و من چون از در بارگاه خود در آیدم بر روی حاضران سلام
 کردم و از راه دور بر سالت آمده بودم چون سلام کردم سبست بود که جواب میدادید فرض بود و این عجب
 که درین بارگاه حاضرند اگر یکس را جواب میگفت این فرض از سر شماست قطع میشد چون این ن نگفتند
 ترا می بایستی که میگفتی و دیگر نشنو جای برای نشستن هم ندادید که از دور مانده آمده بودم ناچار حاجی
 خوش کردم نشستم اما تو قدر اصرار و محبت میدانی که بزرگان راست فرموده اند و در کربن این حال کند
 محرابی حکیم کونی حشمت شما را کرک و عین است مروان چون این سخن بشنید دانست که راست
 میگوید چرا که بزرگان گفته اند بیت راستی موجب رضای خداست کس ندیدم که کم شد از ره راست
 اما مروان و دلیران او دلیری مضرب دیده در تعجب ماندند مروان بچوب معقول گفت غنیو است
 سخن چند در میان انداخته گفت حرکتی که اکنون کردی اگر نور رسول می بودی ترا سزاوارتر می بود
 و دیگر آنکه کرده برای خود خواهی اکنون چه پیغام داری مضرب برخواست و نامه را از سر بر آورده
 پیش رفت و گفت اول زر را طلب کن و بر سر نامه شمار کرده بعد از آن نامه را بگیر مروان نگاه کرد
 دید گفت این بخوار می مایی خوار بسیار شد است و دست به تیغ ابدار قایم دارد و مبارک باشد
 حکم کرد چند خوان زر آوردند و شمار کردند بعد مهنه را برداشته بدست سلیمان بن سلیم داد و گفت
 بخوان که آن ابوترابی چه نوشته است بعد از آن خبری با و از بنده نامه را بخواند نوشته بودند اول بسم الله الرحمن الرحیم
 حمد و سپاس و درود بقیاس از زبان اجناس ناس فکیه که ملاح قدرتش گشتی ز برین خود سپید روز را
 بروی دریای نیلگون فلک مروان گردانیده که و الشمس والقمر و رفرق سبعین ماهه برابر امواج افلاک
 او دوان گردانیده که و القمر اذا انما و این هور نور صحرار از دمان هلام زلام او بیرون برده
 که و النهار اذا اجلها و این جابه و قمار داده فلکی را که از که ورت مشب او بیرون برده که و النیل
 اذا البغضاء و این هفت ستاربان آسمان را بخواهر و بایوت مرصع و مزین گردانیده که و السماء
 و ما بنا و این هفت کوره احفر را در مهد عرض طعان او بر شربت گردانیده که و الارض ما

طی نقش و نقش صورت آدمی را در بوستان حسن و لطافت او بیارشته که و التفسیر ماسوا
 فتر و هم که های افتاب صبا در یکی قطره بسته سرداری . اول بنام آنکه بکین نیت مشترک
 آن خالق خدای و ان صاحب ملک آنقدری که بی حرکتی طباب و چوب در هم کشیده
 شقه ایوان نه فلک . ایاسیدی سرور کانیات بنایده راه اهل نجات رسولان هوا
 خواه خیل تواند تو معصود ایشان طفیل تواند توای آبروسی همه خاکیان . تو می شغل افروز
 افلاکیان . زمانه اتوئی کیسه بردار وجود . زمین را توئی کیمیای وجود . ~~تو می شغل افروز~~
~~تو می شغل افروز~~ ~~تو می شغل افروز~~ ~~تو می شغل افروز~~ ~~تو می شغل افروز~~ ~~تو می شغل افروز~~
 سخن نبی فاطمه که بر قول ایمان کنی خانه . اگر دعوتم رد کنی و رقبول من و دست دامن آل
 رسول بعد از جد و ثانی واجب الوجود باد و در آن خلاصه موجودات سرور کانیات ماه رویا
 والصحن و سیاه موی و اللیل اذا سجد یعنی محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم بعد از درود انحضرت
 صلوات بایرکات امام اول و خلیفه چهارم و فرزندان او باد که این نام الیت من که امیر ابو مسلم
 بن اسد بن حبیب بن شهاب بن میزین قیلان ایم ای مروان حمار ترا معلوم بوده باشد که از راه
 مابطل بگذری و در دین اسلام درائی و از خوار جگری برگردی و امام اول را حدیث بر حق دانی اگر خلاف این کردی
 آنچه نصیر و مسلم نامهور و عبد الله کعب نایکار و دیگر خوارج ببعثت خدا گرفتار چه کردند و من با آنها چکارم
 که بر سر خولم کرد اول این بود که من و ده خدای او ردم و شریعت محمد مصطفی را در دنیا رواج دادم
 همیشه جای تقویت دین من منم نمودم و بیم آنکه ما جماعت دوازده طبقه و طایفه جهانگیر یاکردم و
 ارکان دولت و سلطنت خود بدایشان استوار کردم و مجلس خود را استوار نمودم و مجلس خود را از
 محکم نمودم بیوم آنکه بمنادرت کشاکش و تدبیرات و احتیاط فوجها شکستم و ملکهها را مسخر ساختم و امور
 سلطنت خود را بدار نمودم و بچه بزرگان فرموده اند ~~فرد~~ آسایش و کبیتی بقتل آن دو حرف
 است باد وستان بلطف باد وستان مدارا . و مودت و محبت و تغافل از پیش بر دم و بد وستان مروت
 و باد وستان مدار نمودم چهارم آنکه بتوره و نرنگ کارخانه سلطنت خود را بنده و بست نمودم و بتوره

و ترکی خود را بر مرتبه قائم نگذاشته که امر او سپاه و رعیت از مرتبه تجاوز نتوانستند نمود و هر یک
حافظ مرتبه خود می بودند چنانکه امر او سپاه خود را ماه به ماه میداد و ایشان را از روز و روزگار خود
می ساخت و در زمای جانفشانی کردند و از ایشان دریغ نداشتیم و بجهت کسانی کارهای ایشان محبت
نکندند بر خود دست می داشتیم و مرتبه ایشان می نمودیم تا آنکه باز وی مردی و مردانگی و اتفاق امر
و سپه داران و بهادران که بفرز شمشیر تکیه هفت بادشاه را سحر ساختیم در ممالک ایران و توران
و روم و مصر و شام و عراق و عرب و عجم و ماوراءالنهر و کبدان و آذربایجان و فارس و خراسان و دشت
خوارزم و دشت چچاک و ختن و کابلستان و باختر زمین و هندوستان امیدوارم که بادشاه شوم و ترا
معلوم است که از دوازده سالگی قطار زوم و محنت یافتیم و تدبیر کردم و فواید شگست و از امر
و سپاه خود اتفاق داشتم و بذات خود شمشیر زورم ششم آنکه بعد از حکم بر حق کردم و انصاف خلق را
از خود راضی داشتم و بر کینه کار بکنم هر احم کردم و با حسان دلهای مقام نمودم و برزیر دستان ترجم کردم
و داد مظلومان از ظالمین گرفتم و بعد از اثبات ظلم و بدلی موافق بشریعت در میان ایشان حکم
نمودم و بکنه دیگر بر آنکه فتم و کسی که با من بد بهیا کردند و بر من شمشیر را انداخته بودند و در جاس شکست
رسایند بودند چون بنی القباور و دنا و ساز اعزت دادم و بر کردارهای آنها قلم نسیان کشیدم اینچنین
با ایشان سلوک نمودم اگر خشنه در خاطر ایشان بود و در شدم سادات و علما و مشایخ و محدثان
را بر کرده داشتم و بر درهای اصحاب قلوب رفتم و ایشان را در یوزده امت نمودم و از انقاس بکر ایشان
التماس فاکه کردم و عرویشان و فقیران را دوست میداشتم و ایشان را از زده کردم و انشراح بگویمان را در
مجلس خود راه ندادم و سبحان الله عمل نکردم چنانچه بزرگی میفرماید بر گفته دشمنی عرض دوست
بیکانه سارا شناس را و بد کوی ایشان در حق کسی نشیندم اگر حلاوت شرع شریف کردی هر چه بینی از
خود بینی و اگر خلاف این کنی و ما را زور کار تو بر ارم نامه تمام و السلام گوش هوش نهاده بود هر کس
که زدن نامه بودند چنان مار کوفته بر خود پیچید و مردم را کشت او متغیر میشد و بندیده مروانیان را
سلمان بن سلم نامه را خوانده بدست مروان داد مروان در غضب شده گفت آن شتر ما خانی چه قصیده

به خواست که نام را باره کند مضافاً به از جای خود برخواست و جست کرده چنان که بر سینه برکینه آورد
 که تاج آنرا بر زمین افتاد و بهوش کردید نام را درست او گرفتند و بر بغل خود انداخت و روان شد
 آمده برایت خود سوار گردیده گفت ایکن می روم اما داغونی مروان را بهوش آورده تاج بر سر او نهاد
 و گفت اگر ایلمی سلامت نام تو می ماند بعد مروان حکم کرد که این ماهی خوار را نکند ازید مضرب هفتاد و یک
 را کشته خواست که از دروازه بارگاه بیرون آید که ابو القاسم از کبخی آمده بنیخ انداخت مضرب هفتاد و یک
 او را در خانه از کمر بند او را گرفته سبک از خانه زن برداشت و در بی جک شد کمر بند او شکست
 که دید برین او آید و در میان غلو خوار جهان بدر رفت اما مضرب هفتاد و یک از بارگاه بیرون آمده تا غروب
 آفتاب هفت هزار خوار کشته گردید و سه هزار سوار مسلمان شهید شدند مضرب از آن قتل است
 بدر رفت و سرنگان و احمد و بی بر کشته در خانه خوابه ابو الحسن بن از آمدند و بیعت بدر رفتن مضرب بن نمودند
 این سخن شنیدند گفت مضرب سلامت بدر رفت بهتر است که شما هم در عقب بروید و برسانید حید علی آبادی گفت
 ما بنظر راه آمده ایم درین شهر انری بکوه ایم چگونه باز گردیم اگر انما به پرسند که در دمشق چکر دید ما چه جواب دهیم
 خوابه گفت چه خواهید کرد بن شهر غریب می رود داغونی ناچار در تلاش شما میگرد و حید گفت سوار هم که
 مروان حمار برده بیرون خوابه گفت هر که تمییز نخواهد شد که او چند هزار دیان دارد که همه شب پاس او میدهند
 اگر شما یکبار می بکنید که تمام زندان منست و از شما ما شتم حید گفت چه کار است خوابه ابو الحسن گفت سیمان بن
 اسم مرا ترسانیده است که ابو ترابان در خانه قوی آیند و من این کیفیت را بمروان خوابه گفت من الحاح بسیار
 کرده و نه از دنیا را و ادا دم و کفتم این سخن را بمروان گوید چرا که اول نما تحقیق کنید اگر راست باشد بخت
 مروان اظهار سازند اما مرا بگفته او اعطاء نیست می ترسم که مباد این سرش مروان اظهار نماید اگر شما او
 را هلاک کنید تمامی نیکی شما در دل من خواهد بود حید علی آبادی گفت کسی رفته خانه او را بمن نماید بعد خوابه غلامی
 داشت همراه حید علی آبادی داد که رفته خانه او را تحقیق کرده آمدند وقت نیم شب همه سرنگان مسلح و مکل
 شده از خانه خوابه بیرون آمدند چون برابر حویلی سیمان بن سلم رسیدند و بند دروازه چون قلعه جبر استوار است
 دست بسیار حویلی جای دیدند مکنند از خانه بالای دیوار آمده دیدند که با سنان در خوابه بعد از این ترا کشته بر در

سرای سلیمان بن سلم رسیدند و پرده بر داشتند و دیدند که سلیمان مذکور نشسته با زن خود در شراب مستغرق
و این شعر را میخواند رباعی ایام مشابیه شراب اولیتر هم بخورده و من شراب اولیتر عالم
سر سهر خرابت باب در جای خراب هم خراب اولیتر و کینز کی صاحب جمال و خوب حاصل حبلی
نواخت و این ترانه می سرانید عزت است آمد آن کار من امشب لکلم ما انما زهره طفت بخرام ما
آن شهوار عرصه حسن آن بزد خوبی سیمین رکاب دلبزین ستام ما از روشنیش مطلع خورشید
گشت بام خورشید روی من جو در آمد بام ما بختم شده جوان فلک یار و دهرام اقبال شده دازم دولت
علام ما ساقی بیا و باده روی سلب پار مملو ساز تا خطا بخدا و جام ما مطرب بگو بنوعه کران آواز رخ
کشیت شب سپیده شد صبح شام ما پیشانی تو خسته محفوظ مانده محراب بروان تو بیت الحرام ما
می جوز کریم غم محو از شمع و فتنه کانون وصال مانده دار السلام ما الفصه آن سر مکان این شفا
منشاده نمودند حید علی کهادی کار و در دست گرفته بر آب غسل رسیده سلیمان بن سلم چون واقعه بدید سر
در کله اش برفت باین زد که گیسو و چنین دیرانه بر سر من آمدید حید گفت ای ملعون تو هنوز مارانی
شناسی که ما سرکان امیر ابو سلم ایم سلیمان لغوه زد اما فایده ای نه کرد حید چنین کار و زد که سرش بریده
گفت و بادید ای سمرقندی آن که کمر که حکم میخواست او را بر رسته آنچه نقد و جنس بود گرفت و بشمار
اما بکفلامی که نهان شده تماشا میداد آمد زن سلیمان بن سلیم را و کینه نمان را خلاص کرد ایشان فریاد آورد
و هر چهار طرف که نوکران او بودند این واقعه را دیدند هر چهار جانب دوید اما عسکس این شهر مغرور و تشقی
که یک هزار و پانصد باده همراه داشت در گشت بود این غفله شیده کباب حویلی سلیمان بن سلم و دید از طرف
سر مکان و احمد و بی می آمدند چون مغرور دمشق این را بدید بر رسید می نشوید که غوغا جست حید علی ابان
جلا کانه قدم پیش نهاد و گفت مگر کوشش ندارید خبر دار باشنید که خراجیان آمدند تا سر کار ابیکر و سپه
سالار مروان سلیمان بن سلم و مشتی را کشته بد رفقه اند و مردم در تلایش دروان برآمده اند و چون
این خبر مروان رسید غرور از سر او برفت و بر رسید شما کسید حید گفت من نوکران او هستم
بس مغرور و مشتی در دل فکر کرد که این سر بهنجان امیر ابو سلم باشند بعد گفت هر یک نام خطا

۳۱۸
بگویند حدیث عجب است که تو مرا نمی شناسی نام من از آفتاب مشهور است بنم حدیث علی آبادی و دیگر همه
سرنگان امیر ابو مسلمند مغرور و مشغی شنیده چیران گردید و گفت بکیر بد ایشانرا و زننده نگذارید بعد حدیث
برابر مغرور رسیده چنان حیرت زد که سرش از تن جدا گردید و کسی کس دیگر گشته مانند برق یا باد بدید رفتند و بر
سرای خواجه ابوالحسن آمدند علاجی خواجه ایشانرا اندرون حویلی آورد اما خواجه نشسته بود کتابی مطالعه میکرد
چون ایشانرا دید بسیار خوزم شد و آنچه ایشان آورده بودند و کرده بودند بیان نمودند خواجه آفرین و تحسین کرد
و گفت زن او را چرا نکشیدی که بغایت فاحشه بود حدیث گفت زن کشی مشکون مروان نیست چون مشک نیست
علی الصباح مردم سیلان بن اسلم و مغرور و مشغی خاک بر سر کنان پیش مروان آمده فریاد کردند مروان شنیده
حیران ماند و غولی گفت این کار عیاران امیر ابو مسلم است بهتر است که لشکر ابریزت که مضر را
و سرنگان را در میان راه بکیرند تا سلامت بشکری امیر ابو مسلم نروند بعد مروان حکم کرد عمر بن هبویه
شامی و سعید بن ابان و یس بن ارقم و مشغی ایشانرا با جمعی هزار سوار فرستاد و غولی نیز همراه این
خوارجیان بود و وقت شب خواجه برگشته آمده این حقیقت را پیش احمد و بیسان نمود بعد احمد و بی نیز
با چهارده سرنهنگ بمد و مضراب روان شدند اما مضراب بانه هزار سوار کجایت امیر ابو مسلم میرفت و دو منزل
را یکی بگری که ناز و نر با امیر ابو مسلم رسد تا آنکه در کناری رسید نام او سرمد بود کوچک و بیعت بود
و ریس انده عسبه ابن عفان نام داشت و دستدار خاندان رسول علیه السلام بود چون احوال مضراب
را معلوم کرد مهمانی از برای مضراب آورد مضراب بسیار عذر خواهی کرده اسب مخلوق بد و داد
و انشب در آنجا مقام کرده بودند بشارت یافت که حضرت امیر المومنین حضرت علی بن ابی طالب
که خبر دار باشد اینک لشکر مروان چهار بر تو رسیده بعد مضراب از خواب برخاست فی الحال صلاح در
پوشیده حاتم خوارزمی که از خواص مضراب بود پرسید که این سبب چیست مضراب گفت مرا بشارت شد
خدا علی مرتضی ایچنین است که لشکر خوارجیان بر شما می آید همه مسلمانان مسلح مکل شدند که لشکر عظیم
در رسید مسلمانان نعره زدند و یکدیگر بکشتند و حمله کردند و سعید بن ابان خود را برابر مضراب رسانید و گفت
حکم مروان اسحقن که ترا زنده گرفته پیش مروان رویم اگر میخواهی که زنده باشی دست خود را بیدار کنی

تا ترا پیش حلیفه یرم و گناه ترا به بختم مضرب گفت ای ملعون مردانه پیش آیی و مرا به بند تابه یرم که
 چگونه بند کنی **الفصل** سه حمله او را در کرده چنان شمشیر تبارک نامبارک آورد که همراه مرکب چهار کمال
 کردانید غولوار خیل خوار چنان برآمد و لشکر انخوابان تا دورتر شکسته خورده بسیار خوار چرخ را فصل
 رسانیدند و بختی از آن ده فرود آمد یکپس شب گذشته بود و هوای تاریک بود که آن دهستانی رفته
 مال او را از غارت کرد و با لصد خوار چرخ را اسیر کرده پیش مضرب آوردند مضرب گفت ایشان را بکشید
 بعد از آن ترا کشتند عمر بن عفان طعام آورد و مضرب بخورد و از برای محبان میگریست چون علی الصبح
 شد که آن مردم که شهید شده بودند کنج شهیدان کرده روان شدند اما این طرف عمر بن عفان هویدی گشت
 می روت که مردم سعید بن ابان کر خجسته رسیدند و احوال کشته شدن سعید بن ابان پیش او بیان نمودند
 عمر بن هویده شامی در انجنگگاه رسید و کشتگان را در خاک کرد و احوال مضرب پرسید ایشان گفتند هم در
 منزل رفته باشند عمر بن هویده گفت کی خواهد رفت بعد سوار شده روان شد و انشب تا روز ایشان رفتند
 غروب آفتاب بود که ایشان رسیدند و دیدند که مضرب میروا اما مضرب نیز در پس خود نگاه کرد و دید که کشته
 دشمن از دنبال بداند لاچار بگشت از بنظر و انغولی و لبس بن ارقم شامی نیز رسیدند و چهار طرف
 ایشان را نگریدند و مضرب چون خبان دید که گفت مگر اجل ما رسیده دیدار فرخت اما را میرا و سواران
 نخواهم دید حاتم بن یحیی خوارزمی میگفت مضرب گفت هر که احباب عزیز باشد برو آن جوانان را بکشید که ما
 از تو عزیزتر میباشیم **بیت** تازمانی که زندگی دارم دل خود را به بندگی دارم تا جان در دست میگویم
 بعد که گمانها را آورده و بر در گمان ها نهاده مانند سبک سوزانستند چون عمر بن هویده شامی و بگری ایشان بدیدند
 یک را پیش مضرب فرستادند که از شش هزار سوار چه خواهی کرد و این طرف چهل هزار سوار هم دادیم بهتر
 آنست که خود را بسنه بگذشت من آیی تا سراجی دست مروان برده گناه ترا به بختم و سر بکان امیرا بوسم را
 نشان بده مضرب گفت من جز سر بکان ندارم تا جالفا درین است با شما خبک میکنیم آن سوار بگشته لوده
 جواب مضرب را پیش عمر بن هویده شامی بیان نمود بعد حکم کرد تا لشکر خوار چیان حمله آوردند و از انجانب پادشاه
 و مضرب نیز اندازان پیر اندازی میکردند تا سه هزار خوار چیان بدو خضر رسانید بعد شمشیر را گرفتند و خود را بران

خوار جهان رسانیدند مضارب و باران میگویند وقت نیم شب بود اینچنان کاری میکردند اگر رستم و ستان
 زنده می بود بر مردی ایشان انصاف میداد و دهن او را در جابت مضارب میشدند و چهار هزار سوار
 همراه مضارب مانده بود که برابر ایشان چهار دیواری پدید آمدند مضارب گفت ای دوستانان حمله مردانه
 کنید تا خود را بدین چهار دیواری رسانید بعد مجانب یکبارگی حمله آوردند و فوج خوار جهان را شکستند و
 از میان ایشان بدر رفتند تا بدیوار چهار دیواری رسیدند در آنجا درآمدند و در چهار دیواری گرفتند و بر
 یکایک خوار جهان می انداختند بعد عمر بن هویده شامی چاره ندید دست از حربه باز داشت و آن
 چهار دیواری را زنجیر کرده فرو دادند اما مونسان از کمر سنگی و تشکی بسیار بی طاقت شدند و رستم
 بسیار داشتند و از بیم جان میگویند هر دو لب مضارب خشک شده بود و میگویند ای یاران اگر یکقطره
 آب بودی کاری میکردم که مردان عالم در روزگار تا میگویند مونسان گفتند آبوات را خوار جهان بسته
 بودند و ما از فرزندان رسول علیه السلام عزیز نیستیم هر از جانبی در راه ایشان فدا باد علی الصبح شد مضارب
 گفت ای یاران شما اینجا بمانید من بیرون رفته جنگ میکنم که یاران گفتند که من ترا تنها چون گذارم بعد
 ایشان از آن رباط بیرون آمدند و جنگ مردانه میکردند و چاک را روی میگویند شوی بهر جا که شمشیرشان کار
 کرد بکسی را دو کمر و دو دروازه را کرد هر نیز کمر نصبت شان روان سپید و آمد بکسی سپیدان اما مضارب
 برابر لیس بن ارقم شامی رسانیدند جهان تیغ بر تارک نامبارک اوزد که همراه مرکب چهار پر کلاه حشمت
 و خوار جهان رو بکمر آوردند عمر بن هویده شامی با یک بر خوار جهان زد که ای نامردان کی می
 گیرید بعد از کشته جنگ میکردند اما بای مرکب مضارب ارجمانی رسیده بود و بیفتاد خوانست که مضارب
 بر حیزد داعولی گمنا انداخته مضارب را با نه اربابند سوار دستگیر کرده بانبند بر شترها سوار کرده روانه
 شدند که منزل دمشق مانده بود که احمد ولی و سرهنگان رسید چون این افعه دیدند متفکر شدند و
 سرهنگان مروان و لشکر دیگر مدد خوار جهان آمده اند احمد ولی گفت در قلعہ دمشق اگر قابو یابیم
 مضارب را خلاص توانیم کرد و راه خلاصی مضارب نیار و در از است بعد ایشان خانه خواهرش
 آمده قرار گرفتند اما روز دیگر غوغا بر شهر برخاست که مضارب اگر گرفته می آید مردم شهر شتابان آمدند

و مضارب را با یکدیگر میزدند و در آن شهر در آوردند و آنروز مروان حمار حله سبزه پوشیده آمد بر تخت
 خلافت نشست و همه سرداران او آمدند و جای خود قرار گرفتند **الفصل** که گوید که آن روز از هفت سال
 تا هفتاد و سه ساله بر دربارگاه مروان حاضر شده بودند که به بنید که مضارب را چگونه سیاست میکنند اما
 احمد ولی و سر بنگان امیر ابو مسلم هر کدام طلباس تغییر استاده بودند و تعریف کارهای مضارب
 میکردند تا گاه عمر بن ابی وهب بن عامی بر دربارگاه مروان حمار در آمده مجرای کرده بر صندلی خود قرار
 گرفت و حقیقت مضارب را بیان نمود بعد از آن داغولی و خواجیان مضارب شاه خود در بار
 گاه مروان آوردند و دیگر مردم را نیز از آن فرستادند اما چون نظر مضارب بر مروان افتاد هیچ اندیشه
 نکرد چون کلش گفته و درآمد و سلام نکرد مروان در غضب شد و گفت ای خوار زمی بی عقل
 ترا چه شرم و جباری که درین بارگاه آمدی نه سلامی نه کلامی نه دعائی بجا آوردی که امر و خلیفه روی
 زمین و روی زمین بعدالت من آراسته است اول که ایچ شده آمدی درین بارگاه روز اول
 دو بهیوان مرا کشتی من ترا جبری نگفتم در محل رفتن عیار از افرسنای که او شان درین شهر
 سیما بن سلم را کشته اند و دیگر سعید بن ابان و بیس بن ارم سامی را کشتی مضارب گفت ای مروان
 تو و حکومت خلافت باطل میکنی و میکوی که من بعد از ایمی اول گفتی چرا سلام نکردی سلام روی
 انکس باد که او را دینستی مسلمان در ذات باشند و من هیچ بوی مسلمان در تو نمینم دیگر آنکه تو میکوی
 که من عیاران را فرستادم که او شان سیما بن سلم را کشته و مرا هیچ ازین جزئی نیست که خدای عز و جل
 بر من کواست و دیگر آنکه گفتی چرا در بارگاه ما دست دراز کردی من رسول بودم و بنجام آوردم
 که دو سخن با تو بگویم و بروم چون درین بارگاه آمدم مرا حاجی ندادند من خود خوش کرده نشستم و مردم
 تو قصد کشتن من کردند من آوینار کشته دیگر که گفتی مردم جذبی مرا بکشتی او شان بعقد من آمده بودند
 من هم حین کردم و دستداران من همه گفته کردند و از کشتن خود اندیشه ام نداریم که امیر ابو مسلم
 بخون خواه نیست و دیگر او شان را هیچ من بسیار ندانم تعریف امیر ابو مسلم کرد که مروان در خشم شد و
 گفت ای عامی مرا از تبر دار متبرسانی الی ل ترا تمام سیاست میکنم به بیغم که بفزاید تو ابو مسلم چگونه

میرسد مضر گفت ای جاهل اگر او نرسد بخدا یقیناً میرسد احمد ولی و پاران این سخن شنیده دست بپای
خویش نهادند حید علی ابادی گفت اندک صبر کنید اما مروان در غضب شد و گفت حلا در ابطلید بعد حلال ازین
چشم زحل نیست مرغ صلابت پیش آمده مجرا کرد و بر سر مضر آب سداوه شد خواست که تیغ بر مضر آب زند
باو بدای سمرقندی چنان سنگ بر سر حلا زد که کاسه سر او در هوا پدید غرور محلی خوار جهان برخواست
مروان در غضب شد حلا دو یک طلب کرد فرزندان و ترسان بر سر مضر آب آید تیغ بر آورد احمد ولی گفت اگشت
در چشم راست حلا زد که در کله سرش خرق کردید حلا در زود پشاد حاجیان چون این حالت بدیدند حلا در
گشت بر خیزای نامر و مکر ترسیدی دیدند که گفت از دامن برون آورده است بعد حلا در مروان حیران شد
ساعت شامی یکی از امرایان مروان بود بر خواسته آمده مجرا کرد و گفت که امروز حلا در انرا عجب حالت
این ابو نرا با سزا مشبک نگه دارید و زود در خواهم کشید تا دیگر انرا حیرت شود مروان را این
سخن خوش آمد بعد مضر را باها عد شامی سپرد و گفت خوب نگاه داری که مباد اعیان این
را بگیر عمار کی بر بند پس ساعت شامی مضر آب را آورده بر زندان کرد و همراه بیان همه درین زندان بود
و عیاران ابو مسلم زندان دیده بر گشته نگاه نظر داغوی برایشان افتادند و شده بر گشت
پیش مروان آمده گفت عجب شکاری بدست آورده ام اینک احمد ولی و تمام سر نهنگان را دیده ام
و من جز در زندان شهر در طلب ایشان بودم ترا خبر کردم مروان در جوش آمد و گفت سیمان بن سلم را ایشان
گفته اند داغوی گفت این سهل است اما کرفتن ایشان مشکلات مروان گفت ای داغوی تو بهتر است
که او ترا چگونه بدست آورم داغوی گفت مضر را بیا رید و بر زور بشب بباله آغیران خواهند
آمد چون چشم من بر او شان افتاد شارت کنم همه را بگیرد مروان را این ترس خوش آمد اما احمد ولی و سرنگان
نجانده خواهد بود الحسن نیز از آمدن خواجه طعام آورده ایشان کوزه و نذ خواجه گفت بخورید اگر مروان غذا نکند
او را در عین بارگاه بکشیم انرا از دلا س کرده طعام خوراند چون صبح صادق دمید ایشان نماز کرده روی
بر بارگاه نیاز زد بشته بجانب مروان شدند هر یک بکوشه با ستاد مروان آمده بر گشت صلابت بنیشت و
دیوان و سرداران آمده قرار گرفتند گفت مضر را آوردند و بر زور در ایشان زدند که در حالت مروان یک

بر مضراب زد که ای خوارزمی باهی خوار درین دم اگر ناسزا بد نمانی ابوتراب کن من ترا کشتیم
 مضراب گفت ای خرنادان ملک هزار تو بهتر که بر زکمان فرموده اند بیت کاوان و خیران بار بر دار
 به از آدمیان مردم آزار هزار جان من بدوستی ابوتراب قدا با د مروان در غضب شد و تیرهای
 کمان نهاد خواست که نیز بر مضراب زند مضراب چهار زانو نشسته چنان فوت کرد که تمام سزاوش کشته
 گردید بفرست جلد در انکشت و همون تیغ گرفته کجایت مروان دوید که تیر و کمان از دست او
 بپشتاد و خوار مجلس رجواست عمر بن هویده شامی آمده مقابله کرد مضراب او را قلم کرد ایذه مردافکن بهلول
 مروان بود آنگاه مقابله کرد مضراب و را نیز گرفت و بر ابرکت مروان آنگاه پای کشت گرفته برداشت بعد
 مروان جنت کرده عجله کشت مضراب بخت را چنان بر زمین زد که پرچه پرچه کردید مروان کجایه خواست
 که بدر رود و خوار جین هم چهار طرف مضراب را نرفته کردند احمد و بی و سرنگان نیز آمد و رسیدند چنان شد یکباره
 جنگ کردند با بی مضراب لغزیده بپشتاد خواست که بر خیزد ظهیر بن صفاک یمنی رسیده تیر و از کوه در میان هر دو
 شانه مضراب زد که سرنگون بر زمین افتاد و اغوی رسیده کماند احت احمد و بی و سرنگان نیز گرفتار شدند
 اما با بیلای سمرقندی و حمید علی آبادی از نبال ایشان بدر رفتند حول احمد و بی و حاضران او سرنگار را
 دست بگردن بسته آورده بنظر مروان گذرانیدند مروان پرسید در میان شما احمد و بی کیست ایشان جواب
 دادند که منم احمد و بی دوستدار امام اول و حلیفه چهارم مروان گفت ای پیغمبر تو علی را کی دیدی که بر
 دوستی او چنیزین هزار خوارج را زده احمد و بی گفت ای چنین میدانم که در شان او محمد گفته اند که این
 الله و ملائکته فیصلون علی ابی در شان علی گفته اند انما و یکلم الله مروان این سخن شنیده در خشم برزد و گفت
 راست گفته اند که این مود دیوانه است هر چه میگوید از ظوام و حدیث میگوید بعد حکم کرد که سیزده جلد
 آنگاه مجرا کردند اما و اغوی با خود اندیشه داشت که با دو حید در بیجا نهند و چگونه زنده خواهند گذشت
 گفت ای لکشتن اینان موقوف کنید خنید و با ذرا بدست اگر م بعد مروان این را خواهی صاعدا
 کردند انجارج ابن نزار بر ندان نظام داشت با بیلای سمرقندی و حمید علی آبادی از خانه خواجه ابوالحسن آمدند
 خواجه در خانه بود پیش مروان رفته بود چون از پیش مروان میآمدند از برای احمد و بی و مضراب و باران بسیار

غمناک بودند حمید علی آبادی و یارانش که میفرمودند که شکرانه رب العزت بجا آورده اند و گفتند احمد
 و بی و مهر بر احواله صاعده کرده اند تا برندان نگاه دارند بعد از این طعام خوردند یکی پس از دیگری نشستند
 بود که هر دو سرنگ سازش روی پوشیده از خواجهر حضرت گرفته روان شدند چون بیای فقر
 ساعدش می رسیدند با سبابان جردار بودند گوشه خالی یافته کمز انداخته بای نام آمده دیدند چهار محضه در
 برابر یکدیگر هستند در یک صفحه مردم مضرا اند و حاجی دیگر احمد و بی و مضرا بنندگان نشسته است و
 بکجا صاعده شامی نشسته است کمالی در دست دارد و دم غلوه انداخته می زند مضرا گفت ای
 خوارچی ملعون همه را کردن بزن که تا از شوم دیدار تو خلاص شوم صاعده در مهرشند و گفت مروان احمد
 کرده است که ترا بکش اما من عهد نکردم بعد از غلامی را فرستاد که تیغ مرا بیاورد و دیگر غذا می را برای آفتابه
 فرستاد حمید علی آبادی از نام بر آورده انعام را گشت و آفتابه را گرفته روان شد اما صاعده شامی
 آواز داد که ای مبارک آب بیا حمید گفت اندک صبر کن که آب مرده شوی بیایم که ترا بشویم صاعده
 این سخن شنیده بر خواسته روان شد برابر حمید رسید حمید علی آبادی او گشته در میان چاه انداخت
 که پایش می نمودند غلام دیگر را یاد میداد میفرمودند که سونان از بغل بر آورده همه مسلمانان را
 خلاص کردند اینان متفرق شده بجایه خواجهر ابوالحسن جمع شدند خواجهر همه را سلامت بپایند
 شد و گفت درین شهر بودن نما خوب نیست بعد از خواجهر این ترا اسپ و براق داده در حضرت
 نمودن نام دربان قلعه بود بنابرست یافته احمد و بی را ملا رفت کرد مضرا و دیگر یاران را
 گرفته از آن قلعه بیرون آورد حمید علی آبادی گفت شماره راه راست بروید من بیکاری دارم
 آن کرده می آیم مضرا گفت چه اندیشه کرده حمید گفت از مشب هر سر مروان حار می روم اگر او بیست
 مجراید او را بچینست ابو سلم می آرم هر چند اینان منع کردند قبول نکرد از اینجا بازگشت بیک شب
 مانده بود که بر در گوشه مروان رسیدند آوان کسی نشینند همه در خواب بودند کمز انداخته چون
 مرغ سبک دوح بالا رفت پاسبانی که بام بود او هم در خواب بود تا موازی سی کسی را گشته آمدند
 چهار صفحه اولان عانی دیدند تخت مروان انداخته بودند و صورت روی بالش از پشت نهاده

و بجز مرصع کاری نبود و هر طرف گردید مروان را اندید اما دعوات زرین در پیش تنوع و آن نهاده
 بود و کاغذ نیز نبود و کاغذ بردست گرفته نوشت که ای مروان خرد طبیعت من که حیدر الیابادی مرا
 کشتن توانده بودم اما هنوز اجل تو نرسیده بود و این بجز و تسبیح و دعوات قلم را غنیمت
 دانسته گرفتم و بشا حدش می را کشته در جبهه انداخته مضراب واحد ولی را خلاص کرده و خاک
 بر سر انداخته بدر رفتم و السلام بس کتابت بروی تخت نهاده و دعوات زرین و بجز مرصع و
 و تسبیح را گرفته بدر رفتم صبح دم میدیدم که خود را برابر مضراب رسانید و حقیقت عیار را
 خود را پیش او بیان کرد مضراب سر نهنگان حیدر افرین افرین کردند و مروان شدند اما مروان چهار
 از ترس جان حیدر را دیده در میان زرا و خانه مخانه کرختی بود چون روز شد بیامده آمد که مضراب
 و دعوات و تسبیح را اندید و برگوشه آن آنخت خط حیدر ابدید و آواز کرد کسی جواب نداد و همه
 پاسبانان کشته شده بودند و بلند فغان کردند که مردم بیرون اندرون آمده و یکم همه پاسبانان کشته
 افتاده اند که در آن ساعت از خانه ساعدش می غوغای برخاست و چاکران او آمدند و حقیقت
 را پیش مروان بیان نمودند پس مروان غیث بن غالب با بسی هزاره را بر بزمه و اغوی ناکار
 داده و در پس مضراب فرستاد اما مضراب میرفت که در میان راه منفور کامرانی رسید آمده و مضراب
 را حجر کرده و گفت مرا امیر ابو مسلم برای خبر شما فرستاده بود که الحمد لله در میان راه با شما ملاقات
 شد مضراب گفت اسبان را ناخته مقتدا کرده آمده ام اما اسبان من بسیار زبون شده اند
 کسی جانی خبر اسبان هم داری منور گفت که درین جاسه فرسنگ دو هزار اسب اعراقی مروان
 هستند و کله بان که بر نرمان اسبان است او را خرستون نام است پس مردم قرار دادند که رفتم
 او را بکشیم و اسبها را بگیریم پس مروان شدند نماز عصر بود که بدن موضع رسیدند و فرود
 آمدند و کله کو سفندی رسید آن کله بان را مضراب طلب کرد و گفت اگر این کله کو سفندان
 را بفروشی زربدم کله بان گفت این کله کو سفندان از آن مروان است پس مضراب حکم کرد
 آن کله کو سفندان از بکشیده گرفته و کله بان کرختی پیش خرستون آمده این حقیقت گفت

ان و سوار شده بابا لشکر سوار در رسید و یاران مضرب سوار شده آمدند و مقدمه خرسون صف
 کشیدند مضرب آمد و مقدمه خرسون کرد و او گفت شما چه کشید که با کله بایان مروان ایمن بی ادبی
 کشید گفت مرا مضرب بخوار می میکنید از طرف امیر ابو مسلم ایچی شده بطرف مروان رفته بودم
 حال جواب نماند گرفته میخواهم که بخدمت امیر ابو مسلم برسم و اسبان زبون شده اند پیش تو آمده ایم
 سپان مروان را گرفته بخدمت امیر ابو مسلم برسم خرسون حیران مانده گفت آفرین باد باشد مروان
 من کار کرده سلامت آمدی اما حیف که ابوترابی مضرب بکشت تو میدانی که ابوتراب را میگویند خرسون
 نماند شنیده ام که ابوتراب مردی بود که از تیغ او عاملی قتل گشته بود مضرب بکشت این نام امیر المومنین
 حضرت علی است و منعی ابوتراب بان کردند بعد که بکشت در آمدند مضرب و را بر نیزه آورد و او مسلمان
 شده بیاگاه مضرب آمده قرار گرفت و مسلمان گرد و روز چهارم بود که عیث بن غالب اداعوی همراه گرفته
 بر مضرب رسید پس مضرب سوار شده آمد و بمقابله ایشان صف کشید خرسون مرکب تاخته برابر
 بخت بن غالب رسید انجوان آمده گفت ای ملک حرام این چه عمل است که تو کردی که از خلیفه جانی
 هستی و ترک دوستی خرسون گفت ای ابله ترک دوستی او کردم از آتش و دوزخ ایمن شدم از
 ولت مضرب بخوار می آمید و از بهشت شدم اگر تو هم عقل داری از مروان برگرد و بسیار بخند
 بر ابو مسلم برم و دست بردار من او زنیم و با دشمنان بگوئیم عیث بن غالب در غضب شد
 گفت تو خود کاری خوب کردی که مراد لالت میکنی بزه را گرفته بر خرسون زد اما خرسون
 سه حمله او را زد و کرده چنان تیغ زد که با مرکب چهار بر کلاه کردید **الفصل** بخوار چنان را شکست
 ده شمشیر از مرکب و مال او شان بدست آورد و بخدمت امیر ابو مسلم روان شدند با دو ملیح
 مر قندی بیشتر روان شد که خبر ما امیر ابو مسلم رساند آمده امیر ابو مسلم را بخوار آگاه خبر مضرب رسانید امیر ابو مسلم
 عباد الله تو چه شنیده بسیار خوشوقت گردیده با در اخفقت دادند بعد که رسیدند که کی میرسد گفت فردا
 بدست که می خواهی رسید پس امیر ابو مسلم روز دیگر همه سرداران را با استقبال مضرب رفت و ند که
 را ب گرفته بخدمت امیر ابو مسلم آوردند امیر ابو مسلم مضرب را در کنار گرفت و از رنج راه پرسید

و بنواخت خرسون آمده امیر ابوسلم را ملازم گشت و مغرب لغریف او بسیار کرد امیر ابوسلم او را حلف
 دادند و زرسون خطاب بخشیدند بعد از احوال مروان پرسیدند آنچه ایشان گذشته بود میان کرد و کرد
 احمد ولی و حید علی آبادی آوردن تسبیح و خنجر و زوات نهاد صاحب الدعوای بسیار آفرین کرد و هر کس
 در خلعت بخشیده صدقه بدر و ایشان داد و داد و غولی بر کشته پیش مروان آمده جفوت کشتن حین غلب
 و سبقت کردن خرسون پان نمود بعد مروان رزق نام زکی و ظهیر بریری و یزید بن طلحه شامی ایشان را
 با هفتاد هزار سوار همراه و غولی داده بدو ظاهر خیمه تا پل فرستاد آمده ظاهر خیمه را ملازم گشت که آنچه حقیقت
 بود بیان نمود ظاهر بسیار پریشان شد بعد فضل بن عبد الله مصری را پیش امیر ابوسلم فرستاد که حرب کردن
 شما بواسطه مغرب موقوف بود که او از پیش مروان بیاید اکنون صلاح حرب چیست کی جنگ میکند امیر ابو
 مسلم گفت ده روز دیگر صبر کن سر ماه میان ما و شما حرب است پس فضل بن عبد الله برگشته پیش ظاهر خیمه آمده این
 حقیقت را معلوم کرد اما ظاهر خیمه سخن را طبع نداشت گفت در اصطراب نگاه کن و طالع مرا و امیر ابوسلم را بین
 و طالع مروان چیست لا جریده گفت طالع تو و طالع مروان نجابت زبون است امیر ابوسلم از خرسون
 است ظاهر خیمه این سخن شنیده در خشم شد و تیغ را علم کرده برگردن شمشیر زد که سر از تن او جدا کرد و گفت
 اگر این مرد کجری میزدانست امروز پیش من نمی آمد و طالع همه را دید و طالع جزو ندانست بعد امیر ابوسلم
 کوچ کرده برابر قلعو آمدان رسیدند از بنظر ظاهر خیمه با لشکر در میدان در آمد چون از هر دو جانب صف
 آراسته کردند ناکاه کردی از میان آن دو لشکر سپید کردید یکی ساده آمده گفت که اینک حید صف شکاف
 و قاسم سخت محمان انو خوارزم رسیدند آمده امیر ابوسلم را ملازم گشت کردند که ناکاه از لشکر ظاهر خیمه بصری
 حنظله شامی در میدان در آمد لغزه زد که حید صف شکاف بر کا و سوار و زنگهای زرین در کا و آویخته
 و شاخهای کا و باطله ساخته و برق پوشیده سر راه بر بصری حنظله گرفت بغیر گفت انجو از منی کا و واری
 میکنی جزا بر سوار می میکنی عید گفت همن زمان ترا بر حرم حموار خواهم کرد ای مردی خرفکران کا و واری
 اسب تو کس نیست بغیر گفت شنیده که بزرگان گفته اند اسب لا غرمان کا و باید زود بدان
 نه کا و واری بعد از دو حمله کردند کا و عید شامی در شکم اسب بصری حنظله رو چنانکه شکم او بدر بصری

خواست که برخیزد عید جان کرزی بر سرش زد که مغرا و پاشش بایش کردید ابراهیم دمشق آمده مقابله کرد
 او نیز کشته گردید تا هفت خوارج را بدو بخش رسانید طبل بازگشت زدند اما امیر ابو مسلم در مارگاه آمد
 عید را خلعت دادند و بنواختند از نیایش طاهر خرمه در مارگاه متعذر بود که داغونی آمده حجره کرد و
 یکپاره همراه داشت که بیست سمنه کی او را پیش آورد و تعریف کرد که این مرد از زمین مغرب آمده
 است و بجزنت مروان رفته بود و بسیار کارها کرده است که در عالم مشهور است که آن زن در
 مغرب بگویند طاهر رسید که برای چه آمده بودی گفت آدمم که سر امیر ابو مسلم را بدو بخش برده طاهر ای
 سخن بشنید سر خنابند و گفت بسیار کسان آمده ای چنین لافها زده اند و بجای نمی رسیدند این کار
 از دست هیچکس بر نمی آید بعد رو بکایب سرداران کرد و گفت چون است که بر سر این بنشین
 آیم و این را از قرقه سیزم بعد همه سرداران گفتند که تا جان در بدن داریم بگوئیم پس همه لشکر
 براق پوشیده بنشین آوردند بعد طاهر خرمه عبدالل بن شهاب و ظهیر بریری مادی و بیت هزار سوار
 بیست و ست راست فرستاد و حنظله و دمشق مادی و بیت هزار سوار کایب جب فرستاد و زر ققام
 زنکی و یزید بن مهوره شامی را مادی و بیت هزار فرستاد و بان کمر بکران متوجه روبروی لشکر شد و سعید
 زولابی امیر ابو مسلم را جگر رسانیده بود و بعد همه سرداران امیر ابو مسلم جایب جزو را بودند که این
 بنشین آوردند اما امیر ابو مسلم و سرداران جزو را جزو کردند که ایشان در لشکرگاه در آیند از چهار طرف حمله
 شان آمده در میان بکند چون خوارجیان در آمدند که امیر ابو مسلم و سرداران خوارجیان در میان گرفتند
 بکبار کی تیر باران کردند و بیت هزار خوارج را بفریب تیر کشند چون طاهر خرمه آید بسیار برینان
 کردید و گفت مگر اجل ما رسیده است داغونی گفت بعذر کوشیدن چاره نیست طاهر خرمه گفت خیر است
 بدانان گرفت و عبدالل بن شهاب و ظهیر بریری که در پس پشت لشکر اسلام بودند یکی بدست حسن و
 یکی بدست حمید کشته گردیدند و زر ققام زنکی و یزید بن مهوره شامی بدست راست آمده بودند یکی
 بدست تهماس و یکی بدست میر کون کشته گردیدند و حنظله و دمشق که بدست جب آمده بودند بدست نصر بن
 کشته گردیدند اما امیر ابو مسلم بسیار کوشش نمودند اما طاهر خرمه و خوارجیان طاقت نیاوردند و بهریت

نهادند امیر ابوسلم میخواست که ایشان داخل شدند قلعه بمانند سجد زوالی آمده عرض کرد و گفت
 اینک شهباز عمران و ابو مظفر بن عمران و سهراب بن کردن و مهابت شیر افکن بدو ظاهر خرمیه می آیند
 بهتر است که برگردید در پس این خواجه فروید لشکر آرام گیرید بعد جنگ خواهم کرد پس امیر ابوسلم برگشته
 فرود آمد و ظاهر خرمیه داخل بمانند قلعه را بند کرده بود که داعونی این جنز طاهر خرمیه را بند که
 چهار سوار کرختانی بدو تومی این حکم کرد طبل بشارت رزید و جنگ کس آمده ایشان را آوردند ظاهر خرمیه
 خلعت داد ایشان قرار گرفتند اما از سپاه امیر ابوسلم بر جنت نشسته بود که فرج حابوس آمده
 امیر ابوسلم را خبر کرد و گفت که در قلعه قزوین سلاسل بن جریده با هشتاد هزار سوار طیار شده سوار
 که بدو ظاهر خرمیه باید بعد از ابوسلم این سخن شنیده سید محمده و حمید و قحطه را و تهاش را با سپاه هزار
 سوار بجانب قلعه قزوین روان ساخت چون ایشان بیک منزل قزوین رسیدند این جنز سلاسل بن
 جریده رسید بعد با هشتاد هزار سوار از قلعه بیرون آمده رو بروی لشکر ایشان فرود آمدند چون هر دو
 لشکر در برابر یکدیگر صف در کشیدند سلاسل بن جریده یکباره کایب شیر و ان شاه شجاعی فرستاد و
 عیار آتاش را آورده بدست شیر و ان شاه داد و انام را خوانده حقیقت معلوم کرد طاهم زکی و هر اس زکی
 را بدو ایشان فرستاد آمده ملازمت کردند اما سید عرب و یحیی تهاش کرد و گفت بخوانم که اول نام
 بجانب سلاسل بن جریده نویسم اگر او قبول کند این خوانم که ریخته شوند در گردن او باشند تهاش
 گفت مبارکت نویسد بعد سید محمده نام نوشت بدست مالک بن هاشم عرب داده روان کرد
 آمده بر دربار کاه سلاسل استاده شد و گفت نام سید عرب را آورده ام رفته جز یکید حاجب رفته جز کرد پس
 مالک را آوردند و حاجی نیکو شنید نام را بنظر گذارند نوشته بود **مثنوی** این نام بنام کار سیدی
 کز وی نهفته **نکته** رازی دانی سفیدی و سیاهی روزی ده مرغ مور و ماهی قیاس وجود او پیش
 پناکن چشم اهل نبش بعد از حمد و ثنای پروردگار و بودی بخار بر روضه مقدس خواه هر دو برای محمد
 مصطفی صلی الله علیه و سلم و چهار بار با جفا بعد از نام انبیا از من بنزد تو که ای سلاسل بن جریده بدان
 و آگاه باش و از روبرو قامت اندیشه میکنی و دشمن حضرت علی و اولاد علی را از دل و ورکن که بدو ستمی

ایشان بجای آهت خواهند شد و دشمنی ایشان عذاب آهت و دیگر شیشه بایشی که امیر ابو مسلم
 بر جان نرسید و عبدالعزیز کعبه را با جگر و طاهر از ملک عراق بدر کرد و اگر تو عقل داری این
 سخن که من نوشته ام بخاطر خود نکند و با امیر ابو مسلم آشتی کن تا ملک از زبانیان ایران بوشد
 و چندین هزار خون ناحق ریخته نکند و از ما بر تو محبت بود و السلام چون نامه تمام سلاسل درستم
 شد و گفت برو و از عرب بگو که من چون دیگران ستمم که بدین سخنانی تو از راه برگردم در میان
 ما و تو شیشه است که چندین لشکر از زبانیان و قزوین و تبریز و اردو و بل و سمرقند و که حسان طلب
 نامم که زمین بستوه آید بعد از مالک بن ناسم برخواست و بیرون آمده سوار شد بخدمت سید محمد طه آمد
 و آنچه سلاسل گفته بود باز گفت ما را واجب بود الحال این خون ناحق همه در گردن او شد و تو فرزند
 و فتنه طلب چنانکه در روز دیگر از هر دو جانب صف بر کشیدند مبارزان چشم بر میان داشتند
 که از قلب لشکر اسلام حمید فطیحه اسب در میدان راند و سوارخواست که طارم زنگی و هر اس زنگی آمده
 کشته کردیدند چون صف بند کردید خوار جی بود که او را سهراب قیل زور بپایکینه پوشش یکفشی انان
 بجای قوی ایمل بود و چهار باره اسلح پوشیده و بر مرکب تازی سوار شده در میدان در آمد و سر
 راه بر حمید فطیحه گرفت و بر نیزه و تاسیر و طعن نیزه زد و بدل شدند که حمید فطیحه نیزه خود را بر پینه پیکینه
 اورد و که جان بالکان و درخت سپرد و غرورانش سلاسل بر آمد بعد از دار کردن سوار را در خود را کشته
 دید که کنان در میدان در آمد و حمید فطیحه را دشنام داد و گفت حمید در مهر شد یکتیر بر دهن او زد و که
 از نقاشی بدر رفت و از مرکب در اویاده جان داد و خوار جهان جبران شدند که کردی عظیم پادشاه از
 جانب سفیمان و آن دو لشکر چشم بران کردند و سوار شدند و اسب کرد و چاک کردید خواجه محمد طاهر حجتی با دو سوار
 سوار آمد و سید عرب ملازمت کرد ایشان او را در بغل گرفته پرسید او گفت از جانب کرکان می آیم
 بعد حرام نام و دشمنی میداد در آمد احمد ولی او را گفت بیس سلاسل جنگ مغلوبه فرمود و خواجه را وی می
 فرماید تو را خجک مغلوبه رستمی خجک ایگن تا بانک بر آمد از هر جانب چاک چاک طراقی سر از کمر زولاد و سوار
 همی خولند اجل را بایکین بلند مشکب شده سینه از سنان ملازان مشکب تا شان کنان ز غلطی کنی کنند

سید گفت

کان در صاف شده پشته در پشته چون کوه قاف هر سوز آواز راخ کان بن بنده شد گمان
 را همان زنتای مدیده و شما خشاخ شده یمنه بر برگ روبرو فراح هر اسندکان را در آن رستخیز
 شد از بیل خود بسته راه گیرز بکوشش دلبران شمشیر کبر بر عین روان شد بشمشیر و نیز حمید آن خود
 آشفته چون از دها عیان کرده بر صید نگران را بران ن که زد و حیرت کینه کوش روان شد سرش با یکوبان را
 دوشش هر سو که شمشیر او کار کرد یکی را دو کرد و دو را چهار کرد چو دشمن روی در سری خولیش
 داشت زمانه سرش را همان پیش داشت الفقه چون بوقت نیم شب رسید و در آن جنگاه حمید
 لعل قیامت کرد و خود را بعلم سلاسل رسانید و علم او را قلم کرد و نگاه کند از آن کند انداخته و حمید را
 بید کرده از پشت مرکب بریز آوردند و او را بنج کند محکم بر بسته بوقت نیم شب طبل بازگشت زد و هر دو
 نگر بگشتند و سید عرب حمید اندید که نگاه یکی از خاصان حمید آمده سید عرب را مگر اگر دو گفت
 حمید را سلاسل بند کرده بر د سید عرب این سخن شنید بکسایت خواج محمد طاهر خند و ترکب تمام اس
 گفتند این وقت بخردی نیست بیاید که بارگاه خود برویم که نگر دل شکسته نشود و فکر خلاصی او بکنیم سید
 عرب گفت من همین وقت تاخت بر سر سلاسل میکنم خواج محمد طاهر گفت اگر نمانی بر سر این تاخت
 اگر بد این ن قصد کنی حمید کرد و خوب است الحال بیارگاه خود بیاید پس سید عرب بیارگاه خود
 رفت از غصه چهری شینجور و اما از پنجانب چون سلاسل بیارگاه آمده حمید را آوردند و نظر کرد و دید
 چون نظر سلاسل بر حمید افتاد مانند آفتاب در حشاشان چون آب زندگانی و خطبایه بر دو عارض
 ماه نوانه بیت روشی بکوه روشی خواجه بی موسی بکوه موسی هر حلقه بیج قبای سلاسل دیده
 حیران ماند و گفت ای پسر سید فطیحه جوانی و هادی اما حیف از حریف از تو که ابوترابی و دشمن خلیفه زمانی
 حمید گفت خلیفه زمان امام اول و خلیفه چهارم امیر المومنین حمید را در قاتل کفار صاحب ذوالفقار علی ابن ابی
 طالب است و مبرولان حماره میر سید جوده سلاسل گفت که این ابوترابی را چکنم او وزیر می دانست که او را
 سالم تر بزی میکشیدی او دوستدار امام اول و خلیفه چهارم بودا و گفت پیر این در مقابل شما حکم میکند پس
 می باید که این را در قید نگاه دارید وقتی که او مدیست بکشد هر چه داند بر این کند بعد سلاسل این سخن

خراپنه

خوش آمد پس حمید قحطیه را حواله ظهیر بن اهراس نکلی کرد و بجانب شهر قنطون فرستاد و گفت این را
 خوب وجه نگاهداری بعد از ظهر بن اهراس نکلی حمید را اگر فتنه بجانب قنطون روان شد چون
 نزدیک قلعه آورده داخل قلعه شود و در بند نگاهداشت اما از بجانب سلاسل بن جریده تا
 بجانب شروان پیش شما قیل فرستاد و سعید ستاره چشم نامه را گرفته روان شدند و وقت
 باد شاه شروان بجانب بتیز رفت و بعد از سعید ستاره چشم نامه را آورده بدست شاه شما قیل داد
 نوشته بود که هفت سردار من بدست حمید قحطیه کشته شدند و من او را در قید خود آوردم و تمام لشکر
 او را بر این فوئیت می باید که بدین نامه لشکر بدم من بفرستید که این کار بسر انجام رسد اما یک
 پهلوان پای تخت شاه شما قیل بود که او را زرباد شاه بتیز می گفتند پس او را باده هزار سوار
 بعد از سلاسل فرستاد اما ظهیر بن اهراس نکلی که حمید را در قید کرد شریح قنطونی حمید را خدمت
 میکرد شب و روز از برای این طعام می آورد و در رعایت میکرد اما حمید گاه گاهی صبر مخور دسه
 برین مذکور که شندان زنندگان دید که این مرد شب و روز بعبادت حق سبحانه و تعالی مشغول است
 روز چهارم بر آن حمید طعام آورد و گفت ای جوان خبری بخور حمید گفت الحال طلب نیست شریح گفت ای
 جوان چرا این مخوری خاطر جمع دار که بند و زندان مروانست حمید گفت ای برادر راست بگوئی ما عادت چنین
 داریم که طعام کمتری خوریم اما روی چنین دایم بکنیم که در صهار قنطون دختر سلاسل بن جریده بود که سلاسل
 او را بسیار دوست میداشت و انداخت صاحب جمال و سیرت کمال داشت چنانچه نزرکی میفرماید رباعی
 بدو حسن نوهر دل که بود بر خون شد ستم تو کردی همت بنام کردن چون که روز ازل بود فتمت لیکن
 پس که دیر رسیدم فلبس مجنون شد بدو در صورت کزان هفت اقلیم قلم گرفته بر صورت تو حیرانند و نام و
 زبده بشر مسکند و بشنیده بود که بدیش از مرگول اسلام را در زندان کرده است بعد از سپیده و شب و خیال بود
 که او را به بند و لعنای آبی نزدیک مفران بود و بنده مالای ففرشته تا بنا میکرد قضای حمید را آب میل یافتن
 شد از خانه زندان بیرون آمد و پیش رخ خادم در عتب بود اما حمید را زبده و شیر در غوفه بدید که چون طایوس
 است آفتاب در دست بجانب انجانه میرفت چون از انجانه برگشت زبده عاسق روی او کرد و آه

سوزناک از جگر کشید شوی تیر آن ابرو و گمان گزشتن غار بگذرد چونکه بر دل میرسد منکحل گزینا بگذرد
بکینظ و دیدیم صد تیری بلاست خورده ام وانه ناجیده و در دلم بلا افتاده یلم اما حمید از آن نازنین غافل بود که
اینچنان خرابی را امید خود کرده و منج ز سر کی را بدام آورده بعد حمید از اینجا باز گشت و مختار خانه رفت اما
زبیده بشر بر نیان بود و فرار هر از دل بر پشت خوابیده شرح سعدی بنیازنی میفرماید معصوم به بر دل عاشق ز آب
غریب و هر دم آه سرد از دل بر در می کشند و میگفت فردا در دلم بود که هر گز نیکو دل ندادم از گریه
دیدیم که گرفتار شدم و آب حسرت از دیده می بارید و ایه احوال دیده واقف گردید بعد بشر به خادم رافت
چرا جراتی او گفت ای خواهر این بندی گیت شرح گفت ای ملکه من هر گز نشن او کسی ندیده ام که اندر در هیچ روز
است که او را در خانه باز داشته ام که قرض نان هزار میانه خورده است که او را می قظت نیکو بگویم و او را
و شربت اما حمید دلیری یکیم نمی خورد و چنین معلوم میشود که بهر سید قطعه حمید قطعه نام دارد و برادرش حسن قطعه
نام دارد که امیر خراسان است چون زبیده بشر این سخن را از او شنید خار غشقی او را بدست شد بعد زبیده بشر
او را خلعت داده شرح دامت که زبیده بهر جیغ می شنید هارت آن خلعت را پوشیده گفت خدمت فرمایید و ایه
گفت مصدی آنست که حمید را حواله زبیده بشر کن که بکشت حمید را باغ جنت اما در برده ماهتابی به بنیم
چنین میگوید که سلاسل در بای جوار باغی داشت که رنگ گلستان ارم بود زمینش چون رخسار شاهان
حلقه پوشش و لیم هوایش چون طبع عطار و درختان پر بار و سایه کرم بر فرق زمین انداخته و سیوه جلالت
آکیرش جلوی انش ندیده و کلهای رنگارنگ و بوی ابراط و جوی رسته روضه مایه هنر بلند
دوخته شمع طرب ناموزون اینک لاله های رنگارنگ وین پر از سیوه های کونگون با در سایه درختان
کشته اند فرش بوقلمون آن باجران نام جنت اما نمیتوانی در آن باغ برای زبیده بشر فقری راست کرده بودند
که با دار فقر بهشت میداد آندازه بشر را از حضرت کرد و زبیده بشر محمد را از فقر آورد اما شرح پیش حمید
و گفت ای شاهزاده درین زندان سرای دلگیری بسیار دیده امید بهتر است که بیرون باغ جنت آباد است
بکساعت رفته تماشا یان باغ بهر پند بعد حمید قطعه برخواست و بدان باغ رسید هر طرف گفت میکرد
تا بای فقر رسید در بای فقر یوانی بود خوشی از فقر مرصفته بودند آمده که را را خوش نشست بعد از آن

که عیال زبیده بشر بر حمید دارد است بدست او زیاده
در اینک است طاعت و شربت زبیده بشر از آب سیرت
و بر کمال در نیان است باره طاعت و شربت خود زبیده بشر که
دست او میدیدیم زبیده بشر که حمید را جوار باغ جنت داده
کمره جال زبیده بشر که حمید را جوار باغ جنت داده
نشان گشت در آن سال و در آن روز و در آن وقت

و در آن سال و در آن روز و در آن وقت
نشان گشت در آن سال و در آن روز و در آن وقت

به نیراخت نهاد و خواب رفت سید علیه السلام را و در خواب دید که در
 یافت آنرا میخواست که در قیامت رسکاف و من از تو خوشتر باشم از خوارج کسری هر کس روی
 و بدان که سید محله که از دوستان فاست شود تو خواهی شد که او را خلاص کرده باشی
 سید محله بر که ملکه از با بجان شوی پس رسول خدا را در خواب دید که زبیده از خواب
 به ارشاد بوی شد و غیره در آنکه به جبهه بود پس شرح قزوای را پیش خود طلب کرده حقیقت
 خواب را پیش او بیان نمود شرح گفت ای ملکه تو امر وز دیده من روز اول دیده بودم
 شاهزاده را در محل خود طلب نمود این اتفاق کردند و ملکه شد سید سب اعراقی را کرده
 در زرقه ستاده کردند و گفته اند افکند بر آینه سوار شده روان شده اما جاسوس این خبر شنید
 از وی خبری رسانید که چه نشسته اینک زبیده و حمید را شرح قزوای بر برد این خبر شنیده
 از وی خبری حرمان بر رفت و سوار شده قریب سه هزار سوار و پانصد پیاده روان شده نیم روز
 به آمده بود ناگاه از قبیله کج و دشمنی مرکبانی بکوش ایشان رسید شرح ترسید و گفت
 ای شاهزاده عالیشان اینک خبری حرمان رسیده حمید گفت من جواب ایشان میدهم
 و زبیده بگریست و گفت ترا چگونه در دست دشمنان که از من میاهم همه آتشه بجنگ دشمنان
 کنم اما خبری حرمان آمده متعجب حمید کرد و گفت جان از دست کی خواهد این بر دینیه سر حجاب
 حمید انداخت نینه روز قلم و سبک او را از خانه زنی برداشت خاست که به زنی زن که خبر
 از این جوان بخت این نام که به زبان راندی که مرا از دست خود بگذارد که من دوست دار
 امام اول و خلیفه چهارم هستم پس حمید آهسته او را بر زمین نهاد و او را در رکاب شاهزاده
 پیوست و طاعت قبول کرد و دو هزار کی طاعت قبول کردند باقی که نیکه رفتند پس حمید محله
 روان نشد روز دیگر به احسن کوه قزوین میرزایی بود که در اینجا فرود آمده بود که ازین طرف
 لشکری قریب ده هزار سوار پیدا کرد و دید که سردار زنی لشکر زیاده است بهر چیزی بود که در ملکه
 ایران معروف و مشهور بود و این مردم که همه آتش که نیکه رفتند این خبر به زیاده رسانیده

بودند چون نزد یک حمیه بیستم سوار شده آمده بمقابل این صف کشیده رستاده شده زربا و شاه
 که کردند خود را مانده در میدان در آن آمده حمیه آمده بمقابل کرد زربا و شاه گفت حمیه قتل نام کند
 که زبیه شیر را که فرست میبری حمیه گفت بیستم زربا و شاه در غضب شد و تیغ از غلاف بیرون آورد
 بر حمیه زد به گوشه پیر رسیده بر کردن اسب حمیه آمده سر اسب حمیه را قلم شد و حمیه جنت کرده
 بزنی آمده چنان تیغ زد که هر دو پای کردن زربا و قلم کمر بی هر دو در پیاده کرد
 و که بنویسد یکدیگر را که فرست در طلب ایشان در آمده و حمیه که بنویسد زربا و شاه که فرست کرد
 بعد و چون زربا و شاه حضرت علی شنید گفت سر اسب را که حمیه گفت ابو تراب هم نام
 حضرت علی است و معنی ابو تراب را گفت بر زربا و شنیده بگفت و گفت ای در حجت
 خدا که من از این معنی واقف نبودم الحال توبه کردم بعد از این تا جان در بیرون داشته باشم
 با و شتابان علی بگویم و همراه تو رفته بیعت امیرالمؤمنین را قبول کنم حمیه او را ازین کرد و بعد از آن
 در کنار چشمه فرو آمدند و روز دیگر سوار شده روان شدند از سیه عرب بشنوی که بر ای
 حمیه قتل پریشان بود و یکدیگر است و میگویند خوانم در غریب جنت حالت که کردند کرد تا که
 با کالت اما سیه قتل با سواران خود و بر سیه که حمیه قتل را چگونه خواهی سازند خواه
 محمد ظاهر خجندی روی بجانب سیه عرب کرد و گفت ای خویوند من یک فرسخی دارم بنوا
 که او میران زبیه گویند بسیار عاقل و سرسنگ کاظم است او را بطیلم و این را زبیه او بگویم
 چگونه خواهی کنم پس میران زبیه را آورده حاضر کردند آمده چرا که در خواهی محمد ظاهر که امیر زاد
 را سلاسل بن جریه بیهوده بگردد بجانب قلع قزوین فرستاده است اکنون چه چاره سازم
 که دورا خواهی کنم میران زبیه گفت قلع قزوین چهار استوار است و دست بوان غیر سوار
 سلاسل را آورده به دست شما می دهم که او را در بند نگاه دارم که خوش حمیه باشد همه بر داران
 شاد شده نه سیه عرب گفت ترا چندان مال دهم که تو نیک کنوی زبیه گفت که تو غریب اخراجت محکم
 بی میران زبیه از بارگاه سیه عرب بیرون آمده و ساز شب رویا بگویند و بگویند که سلاسل

پناه و نگاه در میان بیابالی در ویش را دید باره جوان پوشیده نشسته بیکفایت و او سرابه
که آن طاعان که مرا عاقبت کرده اند و دشمنی خراب کردند چون مهران زیدانی سخن از او شنید
در ویش را در حلقه بند و یک آیه بر سینه که ای مرد این چنین که زاری میکنی بر سر تو این ستم که کرده است
آن مرد گفت چه گویم اگر میگویم زبانی میسوزد اگر نمیگویم جانم میسوزد و بداند که من از ولایت
آدمم قزاقان مال مرا بقتل برده و سرگردان عالم میکردم و بچگی مانع میدادند و آب
میدادند و چنان تابستان که مغز من در سینه میجوشید چون در لشکرگاه سلاسل آدمم هر چند فریاد
کردم و او مرا کسی ندانید و پنجامیده افتادم و راه سامان بهم ندادند که در تبایل خود برسم
مهران زید مهربان شد و دست در کتف خود کرده پیچید و نثارش بوری بوی داد و گفت نام
تو چیست گفت نام خواجده مشکور هر بومی میگویند مهران زید گفت لشکر سلاسل جریده را چگونه
دید می گفت لشکر آنبوه و گفت هیچ میدانی که پسرو بهادر را و او بود که ام جانب خود آمد نه مشکور
گفت یکی بر بست رست و دیگر بر بست چپ اما ای صاحب شفا فلک نیند پس مهران زید گفت ای
مشکور بداند که من سرتنگ خودم میطلبم ظاهر فحش می آید و بجانب لشکر سلاسل جریده میروم از برای
آنکه پس سید عرب در قید است میخواهم که پسربا برادر زاده او را گرفته آورده بفکر سید
عرب گذرانم خواجده مشکور ای سخن شنیده در پای مهران زید افتاد و گفت ای جوان دلگشا
شاد گردی اکنون هر که ترا بخدا پسروم مهران زید گفت تو بمن جابانش وقتی که من در لشکر
سلاسل بر گشتم ای آیم ترا پیش سید عرب برده بسیار غم بهیالم گفت بسیار خوب اما
صاحب بسیار تشنه ام و چاه درین جایک نمیدانند انت اندک آب آورده بدهد که بسیار
مواست پس مهران زید باب کرفتن روان شد چون آب را آورد آن در ویش را نبرد
بر اطراف و جوان نگاه کرد آنرا و نثار داد و اندید مهران زید متعجب شد و گفت مبادا این مرد
جاسوس باشد و سلاسل را ازین معنی فرزند اگر میروم او بیشتر رفته جز کند من گرفتار شوم اگر
باز کردم مردان عالم جلویند که لاف موی آن رسول علیه السلام زده رفت و کار نکرد و بیک گفت

آمده گفت که ای حرامزاده شما مرا کور بند کرده بودید حق سبحانه و تعالی بفضل خویش مرا و زنده نگاه
 داشت خلاص کرد و جرمه گفت ای اعرابی مگر تو جادو و هیولانی و اگر نه اینجا که توانسته بودی چگونه خلاصی یابی
 حمید گفت خواهر تو زبیده شیر از راه بدعت مردانیان برگشت و بدست تاراج خانان افتاد کرد
 و این لشکر که میبینی زربادش به تیریزیت که او را حق تعالی راه رست گرامت کرد اما جرمه گفت
 اینجا سخنان بشنیده بچینی شده که ما بی را از دریا به کنار افکنی و یا لشکر را در آب اندازی یا بیخ را در
 آفتاب بی جرمه را از لشکر خواهد رنگ از روی برفت و خشم حمید و زرباد تیریزی نموده بود
 وی افتاد و اخلاص در میان تا خوب آفتاب جنگ شده بود و براب مانده و هر دو لشکر برگشته حمید
 پیش سید عرب آمده گفت زربادش بسیار بدست بهر کسی که در آن را گرفته است
 او آمده خست داده و در بارگاه سید عرب آورده و سید عرب بسیار لطف کرده و در برابر خود نشاند
 و زبیده شیر پیش مادر حمید آمده و با بخت فرزند بسیار حرمت داشت و هدیه بسیار بود و آن
 داد و روز دیگر طبل حیدر زدن جرمه در میدان در آمده بدست حمید گرفتار کرد و در چرخ
 شروال آمده گشته کرد و ابو الوزیس قزوینی آمده تعاقب کرد و او نیز بدست حمید گشته کرد و
 خوب شده بود که طبل باز گشت زده هر دو لشکر برگشته سراسر در بارگاه خود آمده و از راه
 بگریست و گریه بانی پاره کرد و سرداران او را منع کردند که لشکر خرم نزن و یک است با داد
 بشنوند خوب نیست پس می باید که یک نام بجانب شیروان شاه بنویسید و پس یک نام
 بجانب شیروان شاه نوشت که زبیده شیر نامه زده تو بود او را حمید گرفته و در زرباد شاه
 تیریزی نیز طاعت امیر ابو مسلم را قبول کرد و لشکر ابو ترابیان ضرب اند باید که بیرون این نام
 خود را در دبر سائید و امانه تمامی ملک از دست می رود پس بدست سر هفتل خود داده و خفت کرد
 اعدا را ن شب سید عرب طبل جنگ بنام زرباد شاه تیریزی زد و در سراسر نیز حکم کرد و هر دو
 لشکر در میدان در آمده که اولان اول زرباد شاه تیریزی مرکب چون زنده بپای در میدان ناخست
 هر که مراد داند و اگر نداند که منم زرباد شاه تیریزی جا که خانان این اما کم اول و خلیفه چهارم حضرت

هر دو

بماند
 و تیریزی

علی تیر بهر دور و کلام من انهم که جبار یاری منت هم دل کمره باز و صباری منت
 منم ترک بر سر ز سر کرده ترک صهیبا بچند آنرون بر که ترک من آنم که بر دشمنان مخالفم
 غلام علی ای طالبم اکنون ای خیل کمره از شمشیر سر و میطلم هر که ام که بر دست و پا
 را و دی خود خونت دارد در میدان من در آید اما از سیاه سلاسل کمره ابوالحنوف بیل باز
 در میدان در آمد و لغو زد که ای دل بهر از قه خود شرم نداشتی که دوستی مرو نهرا گذشتی و با دشمنان
 او بهر یستی بهی زمان سزای ترا به هم که تا دیگر انرا عبرت شود زرباد است به تیر نیلی در عقب
 رگفت ای مخلوق تو چه بسک باشی که این را بدی بکنی زرباد هر سه جمله او را رد بدل کرده چنان
 خود بهر تارک او زد که او را همراه مرکب نرم کرد و اندید و عجز از خیل سلاسل بر آمد تا هفت گز
 گشت سلاسل حقیقت منسوب فرمود که زرباد چون شیر استغفه خود را بر لشکر سلاسل زده و از پی رسید
 و تمام شد و حمید نیز بجد و او رسیدند اما خوار جیان در نام شده بودند که بهر سلاسل که او را
 قیظون روی گویند در عقب زرباد شاه آمده نیزه بنزد او بر کوه زدی که زاره کردی اما سلا
 زرباد حکم بود که زدی نیزه و شکسته کردید و صواب زرباد بر گشته او را بشناخت و گفت
 ای دشمنی خاندان اگر خواهی که زخم زنی ای چنین زخم بزنی پس زرباد چنان عجز و بهر او زد
 که با مرکب نعت کرد اما قیظون را بهر ی بود و قیظون نام آمده مقابل کرد زرباد بیکو
 نیزه او را بگشت اسلا سلام لغو زدند و سلاسل فرستادند ماه یک سواری از لشکر سلاسل
 بیرون آمده او را کشتند و بی شکیفت قزوانی دیگویند آمده سر راه زرباد است بهر گشت و گفت
 ابله تو ابله ای باشد و صده عذیب رست و میرت جود بکنی از شنی و با سید عرب پادشاهی و
 بنامی نه ایندیشیدی و بچکر از بهر نباشد که برب من آید تو مرا میدانی که منم منم جگر
 بهر آن روز کار بر شکاف زرباد شاه بهر ی گشت که بهر ی داری از تو ظاهر میشود اما چون
 سخن گفتن شکیفت بشنید در چشم شکر لای چون قوس قزح از قربان بیرون آورد و بر
 از بهر بیوسته بینداخت زرباد بهر این بر روی خود گرفت و آن تیر بهر آتی که نشسته و از

خندان و خوش و گزشت و اندک بدست زرباد آید به بر رفت و تیرهای پهنه داشت
مردی را در کمر و چنان عمر و بخت را که از او که همه آب نشتی کرد و طبل بانگ گشت و زود
شکر به گشتند سید عرب بیمارگاه خود آمد زرباد را بسیار نوازش کرد و خوان سالاران
طعام آوردند چون طعام خورده مانع شده نه دست بگشاید و شکر حق را بجا آوردند از اینجا
سلاسل جریده بیمارگاه خود آمد و گشت که ای دوستان این امیر الفاسق بنان و اگاه بکنید
که سرداران نامی من گشته شده و پسران من در قیام ابو ترابیان افتادند و اندرین کار نمیدانم
که چه نمیکند پس وزیر او عرض کرد که در شکر ابو مسلم عیاران هستند هر کس که ابو ترابیان در پند
افتاد و عیاران در شب رفته او را خلاص کرده و این کار عیارانست و سلاسل عیارانست
که او را شب رو شب شکار میگویند او این سخن شنیده گفت که حکم عالی باشد من بروم که
امشب خداوند زاده خود را خلاص کرده و بیمار هم سلاسل این سخن شنیده شد و همان کردید و گشت
اگر توانی کار بکنی من ترا بسیار سرفراز کرد و انم پس شب رو شب شکار روان شد و رو شب عیار
نهاد چون داخل شکار شد دید که همه بیدار و هوشیار هستند پس از دل خود فکرم آن زمان بران
سلاسل را خلاص سازم پس نزدیکی شکر سید عرب پیشه بود و شب رو شب شکار آمد
انسان در آن پیشه زد و شکار است به ننگ کشید چون شکر سید عرب اینجا رسید بدید که کمان بردند
که ملک دشمنان شب خون آورده باشند پس بروم از شکر بیرون دویدند این عیاران چنان ملک
کرده در برابر بارگاه رسید که در اینجا جریده و عفران بناسا پند بودند و در آن شب زرباد
چند خفت کار پیش برده ان خود آمده ایشانرا پند و نصیحت میداد و میگفت که از غریب جریده
برگردید هر چند ببالند که دشمنان نشنوند بسیار بیدار از غریب برودن میرفتی آمد و این عیاران
و گشت اول آنرا آوردیم خود آمد از دم و بعد از آن خلاص کردن پس سلاسل اسانست چون برین
در بارگاه خود رفتند در خواب شد این عیاران آمد و بارگاه را چاک کرده زبیده را بهوش کرده بود
برودن آنرا که سنانی بود بشاوه زبیده را در کور کرد و پاره سنان را که دانا و مردم نگران

شکر سید عرب

شب که نشست و روز روشن شد که سید عرب آمده بود و بارگاه نشست که در بارگاه زبیده
 غفلت برخواست و خادم آمده با سید عرب گفت که زبیده بفرمانید است سید عرب گفت پیش
 بسا در آن رفته بود که گفت آمده بود و در خواستگاه خود غایب شده و دهنش با سببان گشته اند و
 حمید خطبه پیش بر سر استاده بود چون این خبر شنیده آب حرمت از دیده او روان شد و از بارگاه
 بیرون آمد هر چند جست جوی کرد و خبر نیافت از آن مادرش برآمد و جاسوسان را هر جانب فرستاد که
 خبر زبیده بیارند که در آن عت باد و پلای سمرقندی آمده سید عرب را بجا که و نام امیر ابوسلم
 بنظر ایشان که گویانید که سید عرب نامه و از کرده خوانده نوشته بود که این نامه نیست صاحب الدعوت
 ابوسلم مردی بنزدیک امیر اهل و سید عرب عالی نسب ابوالمکارم خطبه بن شیب شیبانی بعد از
 شامی آنکه پیوسته خاطر مشتاق ذات شریف خود شناسه و بداند که خبر بارگاه ما چنین رسیده
 که سید عرب با سلاسل چیده فروان در بهار کرده و بیست نفرت از جانب بهار میفرستد و در شتاب
 او خوار و زبون میگردند و دیگر خبر رسیده بود که حمید خطبه از چشم بر چند روز دور افتاده بود
 دشمنان اسیر شده بودند و پیوسته که خبر رسد که در آن عت خبر رسیده که آن خورشید ملک شجاعت
 بدلت و سعادت بر سید شده حق را بجا آوردم و از بهر سلامتی حمید خطبه همه سرداران و صفیها
 دادند و بر روی مبارک و سر و پا و خلعت از طلا و خنجر نقره ساخته ام و زربادش را از طرف
 بسیار دلبه ای خواهم کرد و و تهاش خنجر بی را خاطر نگران نخواهید کرد و اگر لشکر یا مبدء
 باشند نوشته بفرستید که بدان محل کایم سید عرب جواب نوشت الحال بکرم ذوالجلال زربادش
 و تهاش و دلیران کین نگه اند هر وقت لشکر در کار می باشد خواهم طلبیده اما با و پلای رنگ حمید
 دیده بر سید صا سید عرب تمام حقیقت را بیان نمود با و پلای گفت جای که زبیده بفرار کرده
 عارانشان و هدیه بس مردم رفته نشانی دادند با و پلای آن بی را که خسته روان شد و سه غلامان
 همراه با و پلای شده روان شدند چون بهان جاریسیدند که عیار شنب رو شنب کار بهم گوری
 نشسته بود که با و پلای آن سواران فرستاده و عیار شنب او را که فرستاده بسته کردند و با و پلای آن

بشاره را به گفت خود که من رفاه شمر و بهشت حمید آمده این حقیقت را بیان نمودند حمید و گفت
که در روز نهم به پیش او رفته بعد از آن از محل بیرون آمده شب بسکال را طلب نموده بر سر
که رست بگو و گیتی و ترا باز بیدار چه دشمنی بود که او را گرفته بوده بودی رست بگو و اگر نه نینماید
ترا باره باره گفتم چون شب آن سخن بشنید گفت من سر دی شتر با تم از اینها که بنام بگویند مرا فر
دست از من بدارید و در حق من اکتفا کنید حمید در خشم شد و دست بعینه اش نیز زد و شب در شکار
بر سر رسید و گفت ای ایملیک سخن من بشنو که من عیار سلاسل جریه ام و او را را به این فانی بستان
خود فرستاده بود من تا بویافته زبیده شیر را پرده و در کور گفته بشاره این را نهاده بودم که ام
شب رفته بستان سلاسل شاه را خلاص سازم آخر پیش می خود که رفتار شرم حمید گفت اکثری از من
مردان حمار باز کرد و تو به کن و بدویتی خانه آن رسل علیا سلام اختیار کن پس شب زو شب شکار
از دره و حق سلطان شد پس حمید گفته او را بخشید و با و یله که خلعت داده و خلعت خود و سلاسل
اینی بخشید بسیار متشکر گردید و ازین طرف جنبه سیستان و فرغانه غوری بالست و چهار هزار
بکر رسید عرب رسیدند میان شاهنشده و سلاسل این خوشنیده بسیار پریشان گردید که در آن
حالت فصد طالعائی و هنر طالعائی بالست چهار هزار سوار از طرف شیروان رسیدند و گفته که
جنبه آن لشکر از شیروان شاه میرسد تمام بیانات ملک آید پس سلاسل اینان را خلعت داد و
دلدار کرد و چون طعام خورده فارغ شدند طلب جنگ زدند در شکر رسید عرب نیز طلب جنگ
بنواز شد و در آذر و نه علی الصباح هر دو لشکر در عده کارزار و ر آمده اند اول کسی که عزم میدان
کرد حمید تحلیله بود رسید عرب گفت ای جان پندرام شب خواب پریشان دیده ام بهتر است که در
میدان نروم حمید گفت هر چه رضای حق سبحانه و تعالی است خواهد شد درین گفتگو بودند که یک سوار
پوشا آمده در کنار میدان استاده شده ناگاه هنر طالعائی در میدان در آمد و حمید اسب را تاخت
در میان آورد رسید بعد از نیمه که زباز می شتر بازی در آمده که هنر طالعائی پیغ بر سر حمید زد
که دامن بر تلکشم بر که در آن اسب آمده اسب جدا شد و حمید در زیر اسب ماند و هنر طالعائی

و از

خیزد و بیخ خود را بر حمید زن که در گذارده میدان همون لعل بوش اسب را یافت و بانگ بر میزند
 طالعائی زو که ای محکم دست را نگیرد که اینک حریت تو رسیدم هرگز طالعائی نگاه نکرد و یک ناله
 دید که سر تابای لعل بوش است اما از طراز او معلوم کرد که قوم عرقت و این نقاب ارجونی نیز راه بر میزند
 طالعائی زو و نیزه را گرفته بسوی خود کشید چنانکه نیزه از دست این نقاب ارجون جدا شد اما هرگز
 طالعائی که قوت کرده بود طراقی از پشت مرکب او بر آمد و شک اسب او شکست و دید عرقت
 که رست نشسته از طرف چپ رکابش که آن شه هرگز طالعائی سرنگو افتاد خواست که بر خیزد آن
 نقاب ارجون بیخ زد که او را حکم و بر جسته حمید را از زیر مرکب بیرون آورد و بهر سبب هرگز طالعائی
 سوار کرده بر رفت و حمید بانگ بر شکست سلاسل زو که عین القدر نام خواهد را زده هرگز طالعائی بود
 در آینه حمید او را نیز گشت بعد از آن نوه بر آورد که ای سلاسل اگر سوانی جان خود میخوایی از خواجه
 که بی بر کرد و در شیشه نانی سخن رنگ از روی سلاسل بهفت که ^{طغیور عطفان} حمله حمله بود آمده حمله
 حمید و او را دوباره ساخت جنگ مغلوب شد که شش خور و سیستان و زرباد و نهای جنگ مروان
 کردند که رستم و هفت یار زنده بود و از جانب ایر و عرب سید عالی نسب جنگ میکرد که جمله سپاه
 جران شده بود اما حمید خود را بر قلب شکست سلاسل شاه زده بود و انتاب کرده بود و از نو و غبار
 یکدیگر را نمیدان اما حمید و ران جنگ آشوب خود را بر علم سلاسل رسیده مروی بود و از خیل سلاسل
 که این نظام زنی میکرد حمید را شناخت و بانگ بر خوار جیان زد که ملکه شما این مرد را بخیر اند
 بیک خیله بین جوانست این راز نه بگیرد که نام مادرش بشروان مله کرد و پس هر چهار طرف
 حمید را نرغ کردند و حمید هر چند در پس نگاه کرد و از یاران خود که رانندید دست از جان خود
 بسته مانده شیر زیان جنگ میکرد و پس مفید طالعائی حکم کرد و هر جانب تیر انداختند حمید از اسب
 پیاده شده پس گماند افتد او را گرفته حکم بر بسته اما در آن جنگ که قتلش در حمید خبر
 سید عرب را نبود و هر کس در کار از جنگ بود و غروب آفتاب دست از یکدیگر باز داشتند
 هر که اهرم خود را بسته اما از بی جانب ایر خیل در بارگاه درآمد و بر جای خود نشست و هر

مانده بود و چون آمد به بارگاه خود رفته قرار گرفته اما زرباد شاه بر سر نیزه خود دونه
تخت من بر سر دهن خود نهاده بسیار گاه سید خطبه و زاده سید عرب بر خوابست و او را نزد
خودت نزد زرباد گفت یا سید عرب آنچه ما امروز کارزار با سباه سلاسل جریه کرده ایم
تا ایام روزگار باشد از ما باز گویند اما در آن جنگ چون چشم من بر حمید افتاد و آنی او را میگرد
رستم و سلام نریختن و بر عهد خود نگه داشته باشم چون سید عرب این سخن بشنید و گفت حمید منجلی
است شب در شب شکار آمده چرا کرد و گفت حمید خطبه در دست مردانیان که فرستاده بود
سید عرب این سخن شنیده اند نهاده او بر آمد و غنچه در شکم افتاد و که دیگر بار حمید خطبه در جبهه
سلاسل جریه افتاد سید عرب او بجانب زرباد شاه کرده من امروز بر رفتن جنگ برای این من
میگردم که خواب پریشان دیده بودم زرباد شاه پرسید که یا سید عرب چه خواب دیده بودی سید
گفت در خواب چنان دیدم که در دست خود دو کوه شاره و ششم و نهمی هستم که بخت صاحب الکره
بهرم ناکاه در میان راه در کلبه پناه آنان دو کوه هر یک کوه در کلبه افتاد و آن کوه را می جستم که ناکاه
حمید الیابا و محشان تو نیمی و ابوالفضل شب رسیدند و آن کوه را از کلبه بیرون آورده بوست من
دادند و ازین هول از خواب بیدار شدم بواسطه این حمید را من میگردم که امروز در کارزار فرو
نشید گوید که حمید بنیر اسب آمده بود یکم تا برای بیدار شده بر سر طالعائی را کشته و حمید را
از اسب بر آورده سوار کرده به در رفت آن زبیده شیر بود چون این خبر ناخوشی بگوشت او رسید
بیهوش گردید چو بیهوشی باز آمد میگریست و میگفت و لم زبیده تو بیماری چنان زد که جز بر سر
تو علاج نماند کرد و ما چون زرباد شاه حمید عرب را بسیار بی قرار دید گفت یا امیر
مباش اگر حکم کنی بپشت بروم و یک کس سرکار را از حوض حمید بیارم اگر سیستان گفت ای
چنان بدان که گاه باش که دو پسران سلاسله در قبیله نمانند که او شایکستار حوی حمید را
کم نماند که در چون روز شود بایشان عهد کنیم که حمید را بپندارند و این دو پسران سلاسل را با او
شاه و هم سید عرب این سخن شنیده همه سرداران رخت کرده و خود را درون رسته زبیده را

بر

۳۳۳
بسیار دانا کرده بیرون آمده بر سر نه خود نشسته است و قرآن متوالی می خواند و از بیداری
این آواز بگوشی جزیره و غفران بن سلسله رسید این بن بر سر نه که این گریه که می کند تا فرخا که
نزدیک ایشان استاده بود گفت زبیده بیشتر گریه می کند گفت او را بگویند که پیش من آمده که با و سخن
داریم تا فراموش نکند زبیده برخاست و پیش برادران خود آمده ایشان خواه خود را گریه
بر سر نه که سبب گریه چیست زبیده هیچ سخن نگفت بعد از آن قسم داده بر سر نه زبیده حقیقت
را گفتن جمید را پیش ایشان بیان کرد ایشان گفته ای خواهد بعد از این گریه کنی که من این است حضرت
علی بن ابی طالب از منسوب مروان حار را بگریه ام و مرا حکم است که رفته جمید را خلاصی کرده و بیارم
زبیده چون این سخن از برادران خود شنید عظیم شد و مانده بر خواسته پیش سید عرب آمده و دید که در حال
و محضت پیش نهاده بود و قرآن می خواند که زبیده آمده محرابی دو گفت برادران من از منسوب
مروان برگشته اند و تمام حقیقت ایشان بیانی خود سید عرب این سخن شنیده بسیار خوشوقت گردید
و گفت ای ساعت مبارک شد که حق سبحانه و تعالی حاجت من را بر آورده پس زبیده را رخصت نمود و جزیره
و غفران بن سلسله طلب نموده خلاص کرد و خلعت داد ایشان گفته که زربادش را همراه من بیاور
که امته جمید را خلاص کرده شبانه شبانه بیارم پس زربادش را همراه خود بیاور
روان شده نه اعازین جانب سلسله بیارگاه در آمده جمید را حاضر کردند سلسله جمید را حواله
فضل نه والی گردانید و این خود ریح جمید را در بارگاه خود آورده بند محکم کرد و چند تا زیاده بر هم زد
و از این طرف شبانه شبانه کار آمده زرباد را بخود آورد که جمید در بارگاه فضل نه والی در بند است
پس از سلسله نه زرباد را در کین استاده کرد خود و در برابر بارگاه فضل رسید و دعا و سلام گفت
و نهادند خدمت کار خاص رفته عرفا کرد که پس از سلسله نه برود بارگاه شامانه استاده
فضل نه والی شد و گفت او را ترا اندرون بیاور چون ایشان اندرون رفتند فضل نه والی ترا
بجای نیک نشاند و حقیقت بر سر نه ایشان گفته من از منسوب مروان برگشته ام و خلاصی جمید
را پیش تو آمده ام او را شبانه شبانه بیاور که غفران بن سلسله نه او را گفت و جمید بند خود را شکست

چون حیدر مکر خسته بیرون آمدند چند کس رفته سلاسل را بخر کردند و آن زمان که سلاسل سوار ایشان
 در کین گاه زربا رسیدند و با ایشان را سوار کرده بخدمت سید عرب آورد و طلبش وی زدند و سلاسل
 از ملک کردن ایشان بر ایشان نکرید و طلبی چیک فرود و سید عرب نیز حکم کرد و پس هر دو سوار
 روی کار برب گاه آوردند و صفها بر آستند و مبارزان چشم در عرض میدان داشتند که زربا
 تیر تیری در میدان در آمد و بانکه زد که ای مردانیان دولت امیر ابو مسلم است و اکنون هر که
 از شما مردانه تر است در میدان من در آید اما دست رست سلاسل خارجی استاده بود که اول
 قطره نیاهستان میگویند و بجانب سلاسل کرد و گفت که ما این می مبارزان که استاده ایم
 این کاو خبر تیری از ما بیکس رسیده یعنی آید اکنون سلاسل را سلاسل میگویند من بجا بمانم این کاو
 تیر تیری روم و این بیکس بکشم و این معرکه را بسلاسل است مبارک کرد و این سلاسل او آفرین
 کرد و گفت در دل من بمانم بود که ترا پیش وی فرستم پس شب راتا خسته در سرباز با و رسید
 زربا و نام او را پرسید گفت قطره می دهستان می نامند زربا و هر سه حمله او را زد و کرد که هر سه
 که قسم سیکه از خانه زنی به داشته چنان بر زنی زد که یک استخوان او سلامت ماند و او بر آید
 داشت قطره می نامند که نام آمده معابد کرد و او را بفریب خورد گفت چنته خواری را از خیل سلاسل
 بچشم فرستاد پس سلاسل است حکم کرد که نام لشکر یکیا حمله آوردند و زربا و خوار را با و کرده
 در بای لشکر خوار چنان در آمد و ازین طرف سید عرب و سرداران نیز حمله کردند که زربا
 خوار بر علم سلاسل رسیده و حمله او را نکند و سر راه بر سلاسل گرفت سلاسل نیز مقابل او کرد
 و گفت ای عاصی تو رفته ای و تر ای شده این سخن نیز به زربا زد و یکصد و هشتاد طغی
 نیزه در میان ایشان رو بدل شدند و نیزه ها شکستند زربا را شاه در خشم نشد و کرد زربا سلاسل
 زد که بر او خشم نشد و خود بر کله آب رسیده و سلاسل شاه از مرکب در افتاد پس زربا و بر زمین آمده
 او را بر دوشم خواست که بر زمین زند که سلاسل گفت بچین این نام که بر زبان رانند مرا بکنه از پس زربا
 سیکه او را بر زمین گذاشت و گفت بگو چه میگوئید سلاسل گفت از پیر مردانی که بر کشتن و دودسته اراقام اول

و چون حیدر مکر خسته بیرون آمدند چند کس رفته سلاسل را بخر کردند و آن زمان که سلاسل سوار ایشان

ششم زرباد خنوقت کردید و بر مرکب خود سوار کرده او را استاده کرد و خود بری
 جلد شد اما آئین شروانی و ابوالفتح شاهی ایشان بجانب قزوین فرستادند و ایشان را
 پنج هزار دینار بازگشتند اما زیاده سلاسل را پیش سید عرب آورد و سلاسل
 آمده چرا کرد و گفت که از منب حرار بر کشتن و بدوستی امیر المومنین علی را اختیار کردم
 چون سید عرب این سخن بشنید بسیار دمان و او را در بر گرفت و جای نیک نشاند پس آن
 خزان و میره بسیار خنوقت گردیدند آمده به رعازت کردند و سلاسل آمده خوابت که خود را
 در قلم حمید آمده از حمید او را در بر گرفت و گفت من گناه شما را بخشیدم بعد از آن سلاسل
 رفته زبیده را دید و گفت ای فرزند امیر الد که من و تو و فرزندان من دوستداران رسول شریف
 الفقه ای شکر قرار گرفت اما آئین شروانی و ابوالفتح شاهی ایشان را که نزد او دانه قزوین پنهان
 شده اما شیردان باشد بعد سلاسل آمده و عیار خود را بیشتر بر ای جز سلاسل فرستاد که او را
 غریب شتران از میکویند چون نزد یک لشکر سید عرب رسید شنید که سلاسل فلان شده است
 و آئین شروانی و ابوالفتح شاهی شکست خورده رفته اند پس بی درنگ ایشان رسید
 آمده رعازت کرد و اینک تو سلاسل که حمید قحطه باز بیده بیک عیاری که فتنه بیاری که سروج
 شده بخت شروان شایویم این سر نهیل قبول کرد و روان شده و شاهزاده حمید بر ای
 شکار بر آمده بود که او را بهوش کرده پیش ایشان آورد بینه کرده گرفته روان شده
 چون ایشان دو فرسنگ بر فتنه ناکاه در پیش روی ایشان کردی بهر خنوقت که آواز بطل
 و دمان و لغو مردان می آمده و آن اسر لشکر بود که در آن عت بر سید که نو و هزار سوار
 هم این قبا با شیردان که بعد سلاسل آمده بودند اما چون نظر شروان شاه بر آن جلد سواران
 افتاد اشارت کرد که تحقیق نگوی این کیست که آئین شروانی و ابوالفتح شاهی آمده چرا کردند
 و گفتند که ما مردم سلاسل جریه هستیم و سلاسل بدست مردم امیر المومنین قرار شده اگر شاف
 بینه روز بیشتر رسید بر این و انودست حمید او شروان فتنه چون این واقعه شنید حکم کرد

ایشان گفتند که تو ایضا

که بهای بخای لشکر فرو آید پس لشکر او بکام نبردند آمد و در بارگاه خود نشست و گفت زبیده ایستم
و سلاسل بهم در دستد از ابو تراب شد و کار نمی بسیم بنجام نرسید پس التین شروانی عرض کرد
که یا ابراهیم که زبیده را از تلخ بر آورده بود و در بند نیست شروانی شاه گفت کی است
بیارید پس التین رفته حمید را آورد و چون چشم شروانی شاه بر حمید افتاد جوانی بنیافت
تو بیکل و آثار بهادری از چهره او بود پس حکم کرد حمید را در بند نگاه داشتند بعد از آن
گفت سهراب زبیده بیرون زخم و از ابو تراب بیان یکی را زنده نگذاهم و زبیده را بدست آورم
و این ابو تراب نیز در قید نیست که این را در حضور رسید و ب تیر باران کنم که دیگر شراعت شود
اما جاسوس آمد و عرض کرد که التین شروانی و ابو تراب شاهی که بهر یک خورده رفته بودند
حمید را بر زده و در نظر شروانی شاه که زبیده را ندیده و او حمید را با لشکر گرفته بجای شاهی آید زبیده
عرب گفت ستاره حمید بسیار در گذشت آمده است که سرشیم در بند خوار جیان می افتند
زرباد شاه گفت شما درین جا قرار گیرید جواب شروانی شاه بمن رسید امیر خطبه گفت
امر و قرار گیرید و ایاب بس فرود آید و التین هم میرسد پس بهم در حاضر نشستند و سلاسل بر ایاب
و لعلاری زبیده آمده نشست و گفت تو خاطر خود را بگو داد که شروانی شاه حمید را گرفته همین
طرف می آید او را گشته و حمید را خلاص میکند نم زبیده گفت شکر که ما را خدا می آید رقت کردیم
من خود رفته بجای خود خوار جیان جنگ خواهم کرد چون سلاسل این سخن از دهن خود شنید گفت ای
نور دیده بهر زمانه با جنگ چکار پس زبیده ای بهر از جنگ شما بیرون باشد که چیت که بیدار
تو بهر زبیده بود او هم زنی بود که با لشکر نبرد چه کار دارد کرد که از دست بیج رود و روانی آید و تو
هم زنی بود و بشیر هم زنی بود و خطبه هم زنی بود و سعید هم زنی بود که در خدمت امیر عرب و امیر
بن ابراهیم بن مالک استم بودند و کارهای او معروف و مشهور است اکنون من در شجاعت ایشان ندانم
که قوت اسلام در دل و جان نیست و ایشان هم چون خورت بودند و یک جان پیش نه اشتند و یک جان
من هم دارم اگر بدست خوار جیان گشته شوم در خدمت هفت خاتون نیاست سخن رو با شوم و ای باد

اینها را

اینها که گفتیم باور میکنی الحال یک زن در لشکر امیر ابوسعلم است و کارها میکند که لشکر عراق و شام و بیهار
از بیم او نمی خسبند و آن زن را سبک ملکی باز میگویند هم زن است که دینی را عزیز و جان را غور و جد او
و دنیا را دشمنی و آخرت را دوست میدارد و لا جرم بی کار نماند و او را حاکم میدهند و من نیز نوشتم
آخرت را اینجا هم بس سلاسل از آن شاد و دیده بر آب گشود و گفت ای جان پدر هر چه دانی
برای دوستی فرزندت آن رسول علیه السلام بگوشت که این نخست تو ضایع نشود پس زبیده پدر را
رفت و او پس سلاسل جریده پیش سید عرب آمده احوال زبیده را بیان نمود سید عرب
گفت ای سلاسل زبیده را و کار افتاده اند یکی محبت خاندان رسول علیه السلام و دیگری درو
غراق حمیه که ترا جای شکر است و مرا جای جبر است اما روز دیگر بیشتر دانت با لشکر انبوه و بر سپه
و چرخ سبز بال و غیره آراسته بودند که آمده اند و در بارگاه تحت نشست و سرسام قزوای
و دله حیا هم و سرداران دیگر آمده جای جای قرار گرفتند چون روز که نشست و شب هر دو جانب کار
سازنی جنگ کردند چون شب گذشت علی الصبح هر دو لشکر در عرض کارزار در آمدند و صفها
بر آراستند اولی که خرم میدان کرد و جوید ای غیاث بود سید عرب را طلب کرد سید عرب آمده
او را تلم کرد و بیشتر دانت چیرانی کرد و دید حکمتن شد و ای آمده مقابل کرد و گشت کرد و دید پس
بزدلی آمده مقابل کرد و گشت کرد و دید بیشتر دانت گفت کسی این چنین مبارز نیست که این عرب
جواب بدید ناگاه برادر قیس قزوای نام داشت که جمیع زرا آن و دوشیده و خود و غیره
بر سر نهاده مسلح و مکل در میدان در آمده خواست که بجای سید عرب رود ناگاه از بره بیاید
یکم بر مردی محاسن سفید تا بر ناف کشیده و پوستی سیاه پوشیده و جرمی جند آن بر آن پوست
بخیه کرده و دو لب سیاه بر از جرمی بر دور کمر استوار کرده و دستار بزرگ با چند جرمی بر
بخیه و سبکی سیاه با جلا جلد بدست گرفته و بر شانه است بید آن آمده سید عرب را چاک کرده
گفت یک جنگ عار با تو بیند پس سید عرب تشنه کرده و رفته دور رسا داده شد و آن پیر مرد آمده
آهسته آهسته در میدان نشست اما قیس قزوای چون او را بدید بسیار بخندید و گفت ای پیر مرد

چندین عقل تباری که بهلوانان و گردن کشتن چشم در عرصه میدان دارند و تو در میان زمینگاه
 بنامی و سحر آلوده بنی حاجی عمر این دوسه روز را بر باد و صدمه که میدان نه بجای می کشد و
 از کشتن تو عاری آید اما چون این سخن آن پسر مرد بشنید سر بجنبانید و بجنبید و از جای
 خویش بر جست و غفلت کرد و در میدان به پیچید و اسب پس قروالی رم کرد و آنجا به
 سیر و نیزه را می جنبانید چنانکه پس قروالی اسب بنیافت خواست بر نیزه و آن پسر را
 از تن جدا کرد و برق او را بر آورده ایر محطبه آورده گفت نگاه دارید و باز خود بخیدان
 آمده نوره زد و باز خواست سیه خطم بر نهنگان خود کرد و گفت این پسر مرد را می کشد
 که این جن مبارز چگونه کشت اینان گفته من این را نمی شناسم اما چون پس قروالی کشته کرد
 فرقام قروالی پشت به نهنگان برگرد و گفت ای دروغ که این چنین بهادر از دست ای که کشته
 کردید و کشت کی این چنین بهادر است که این پسر مرد که ایست پیشتر و آن شاه آرد که او را
 باران کند چون فرقام قروالی این سخن بگفت بر او فرقام که لاقه قروالی نام داشت اسب را
 چنان بنید و بر آید آن پسر مرد رسید و گفت ای کرسنه که ای پوسین پوس ای تو ای تو که با نیل باد
 شامان و ایرانرا بر آید یکنی من ترا بفریب سبیل اهلک کنم هر چند که مرا از حرب تو عاری آید اما
 به ضرورت نمی کشم که بر من واجب است این بگفت بر پسر خطم حمله کرد و آن پسر مانند پلنگ بر آید و جای خود
 بگشت و آن نیزه بر هر چرخ را بر پشت نه اسب لاقه قروالی زد که اسب چراغ پای شده لاقه قروالی
 بر زمین زد و آن پسر مرد خود را بر لاقه قروالی رسانید چنان نیزه بر سر او زد که از پشتش در
 و او را چنان بر زمین زد که یک استخوان او سلامت نماند نیزه و آن شاه و فرقام بسیار غمناک شدند
 و گفته گشتی دین یزید و مروان را که بیند که دو ایر به است این چگونه کشته کردید نه پس مبارز دیو
 برگردن سوار مانند نره دیو برگردن نشسته و سر بآید خفتان بهر پیشه و گمان از آنجا
 بر آورده و یک جوبه تر خندک بر وی گمان پیوسته آن نیزه را بهوی آن نیزه انداخت و آن پسر را
 خنجر آن نیزه را بگرم کرد و اسب را انداخته بر آید آن پسر رسید و آن پسر نیزه بر هر چرخ را بر پشت

بسیب آن ملعون زد که آن خوارج از اسب خود جدا شده آن پسر دیده اسب آن سوار کشته
استاده کرد و آن سوار را کشته بر اسب او سوار شده پیش سید عرب آورد و گفت ای امان
عادل نگاه دارید و بازورید ان در آمد شیر عادت ه گفت هزار دین که این سواران
من از دست جلد کشته کردند نه پس فرقام گفت سوار بجای این پسر نباید فرستاد
که این آواز چه گوی است بیاده شیر مردی باشد که او را بکشد یا کشته بیاید پس یک مردی
در خیل فرقام بود که ترخان زنگی نام داشته در من خیار ی و سپاه گری شهر بود و
همینا و من بگفت خود نهاده استاده بود مانند نیل است و دیده ان در آمد سید عرب آورد
و بجای آن پسر سبستان کرد و گفت این زنگی بسیار هست بخاید عباد این پسر مرد را
کشد که در ان ساعت با دیده ای کشته ی رسیده بچا کرده و گفت صاحب الله خود جهاده
خود را برای خلیف حیدر خلیفه فرستاده است شانه خاطر خود را جمع کرده اند که نظر با دیده ای
سرمه ی بر آن پسر است و بشم کرد سید عرب گفت ای با تو ای که این زنگی بیاده را بکشد
کند و این پسر را بر نالی با دیده ای گفت فرمان بردارم پس با دیده ای برابر این پسر سید و آن
پسر بر سید که برای چه آمده با دیده ای گفت بسیار گماری کرده و تو مانده شدی اکنون
باز کرد که من هم چند خوار چنان را بدو رخ فرستم آن پسر در خشم شد و سر بجنبانید و لاجل
مکنت با دیده ای گفت ای عیار زمانه بخت امام اول و خلیفه چهارم این یک زنگی را
من گذار و من این را بکنم بار دیگر ان تو دانی پسر چون سوگند بشنید من در پشت و نظاره
میکرد با دیده ای برابر ترخان زنگی رسیده ترخان گفت آن پسر بپوشش جواد داشت و تو
جوانه با دیده ای گفت اف بپسر استادن است گفت این حرف من نیست تو زخمه او را بکن
ترخان زنگی این سخن شنیده در خشم نشو و هر چه بر با دیده ای زد با دیده ای خن زد و پسر
و یک سکه شک بر پیش زنگی زد و چون زنگی مانده شد با دیده ای چنان چو زد که سر او از تن جدا
و در خون اندک دو سپاه بر آمد که آن پسر بپوشش پوشش آمد با و از خفت کرد و آمد و در

حربگاه بار شد و گفت ایام شیر و اسب و علف اینها فرار بماند نه است تو خود بیا که تنها
 پیش لشکر و عید الله کعب فرستم که روح او شان بر تو شد و کرد و پس شیر و اسب و جنگ و غلبه
 فرمود و ازین طرف سید عرب و قحطی و زرباد و لشکر بگردان بر پوشی رسید نه جنگ و نه شمشیر و آن
 پسر را باز ندید نه تا غروب آفتاب هر دو لشکر کشته و از هر دو لشکر پسر کشته شد نه و کشته
 شمار نبود چون شیر و اسب کشته ببارگاه خود آمد فرقام نیز رسید هر دو پسر غم نشسته محفل
 بودند که چند آن لشکر از ریا بچکان کشته شده بود که از حساب پیر و بی بود که در آن وقت
 حاجب خواهر در آمد و گفت یکی از جانب ظاهر خدمت آمده است پس شیر و اسب کلمه کرد که او
 بیاید چون آمد رون در آمد محراب کرد و گفت امیر اعراف ظاهر خدمت دعا و بندگی رسانیده و
 طایفه بن ظاهر از قریب مروان بر گشته و پشت بپای امیر ابو مسلم رسیده بامیر اعراف حرب
 میکند او عذر خود را بر بنیاد شمشیر فرستاده است و میگوید که از مکر ابو ترابیان اینی نیست و بی
 ترسید که میباید چنین زخمی بر پیشانی نه رسد که سپاه امیر ابو مسلم حمله اعراف را گرفته اند و شیر و اسب
 شاه گفت سعادت نیست که حرم امیر اعراف اینجا آمده است هر خدمتی که او دست می آید هر
 تقصیر نخواهم کرد اکنون کجا که نباشته آمده اید آن بیاده گفت از راه و شتر و بهشت ابو تراب
 بیان ملک اعراف را آورده اند که بست کس همراه او باشند پس شیر و اسب شاه با لفظ سوار را حمله
 کرد که با استقبال حرم امیر اعراف روند و او را بیارند که سید عرب و لشکر او ازین واقعه فر
 دار نشوند پس این نندوان شده و آن یک راه بر می میگردد اما چون یک فرسنگ راه رفته
 مخفی شده و بست سوار و چند بیاده همراه بودند که آن بیاده آمده و حاکم دانی تواران
 مجرا کردند و یکس شب گذشت بود که مخفی را گرفته پشت شیر و اسب شاه رسیدند و شیر و اسب
 نیز در یک بارگاه خود نگاه داشت و باب برای ملک امیر اعراف طیار کرده بود و شیر و اسب شاه
 و فرقام قهر و آله با سواران خود مجرا کردند تا ظاهر که بر امیر مخفی بود گفت ملک اعراف شمشیر
 دعا و سلام برساند شیر و اسب این را بر سر آورده و آورد و امالی کرد و ملک اعراف

امیر ابو مسلم که آن نیز و حرم امیر ابو مسلم بود

نرو

چند کتف برای شروان شاه فرستاد و جاجب آورده نظر کنز اینده اما دوی میگوید که این
ملکه اعراف بی بی استی مکل باز عیاران است و سر نهنگان امیر ابو مسلم همراه ایشان هستند
که برای خلاصی جمیع محبیه آمده اند اما حیدر الیابادی و محیانی توچی در کشتن شدند و هر یک را
میر سید گفته که مانده اند ملکه اعراف استم ایشان را چیزی کسی نگفته تا چنان کشت کینان
در سر اسرا پرده رسیده که تمام نیلکه و زر بخت و اطلس بود و چند چرس نای بر طلا بیانی
او بخت بود و باستانان بسی فریاد میکردند پس حیدر الیابادی گفت این سر پرده جز از آن
با و این نباشد پس ساعتی بر کم که این باستانان در خواب روند پس هر دو سر نهنگ در گوشه قرار
گرفتند میگوید که از لشکر سید عرب زبیده شیر بیدار پرتان بود و با خود گفت که جمیع
در بند و شکن باشند و من در سیر خواب که شرط و عا داری این نیست پس بهتر است که امشب در لشکر
شروان طلایش او بکشم تا بدار ابر است اگر او بدست نیاید سر شروان را با بر سر
پنهان از لشکر گاه سید عرب بیرون آمد و هیچکس او ندانید و زبیده در لشکر شروان آمده
فضای ربانی بدان سر پرده رسیده که از جهت سختی سگها زنده بودند غلامی را دید که آب می آورد
زبیده از او پرسید که این سر پرده از آن کیت غلام گفت چن میگوید که ملکه اعراف مادر ظاهر
خبر نم است که از بعد از از بیم ابو تر ابیان در اینجا آمده است و شروان شاه او را بیک حرمت میداد
غلام این سخن گفته در گوشه زبیده اندیشم کرد که حیدر را در میان خوب و اگر نه ملکه اعراف را
گفته فرام رفت که اینجا نکل بانی نیست پس زبیده که در لشکر گاه میگفت و نزدیک هر خیمه که میرسد
توقف میخورد که شاید فر حیدر بیاید اما از بی جابت حیدر الیابادی و محیانی نزدیک آن سر پرده
نشسته بودند چون بوقت نیم شب شدند که باب بانان بخواب رفتند آنها هم به خواب بسته محیانی
نوبتی بخت حیدر را گفت تو استاده با برش من رفته خزان سر پرده بیارم پس محیانی آنزدون
سر پرده و هیچکس را ندید و در گاه فرا حیدر رسید شخصی را دید که بر مثال سروشینی و جود شلانی
عمر ای بسیار بخت افکنده و عبا ی اطلس سیاه پوشیده و کلاه آذوقه مردار بر سر

نمانده گفت این ماه را چنان بگذرانم که درین فکر بود که چنان سپاه پوشی پیدا شود که خود را ملایک
 کند که آن جوان پوشی آمده سرای را بریده مانند برق یا باد بر رخت اما این بارگاه فرقام خروانی
 بود اول وقت شب بخوابگاه خود غلام فای را خوابانیده بود از ترس عیاران سید عرب هر که چید
 در بند این بود و این غلام را زبیده گفته و سر او را گرفته بود رفت و مدتی آن ترسیده بود و
 آمده این صفت را پیش حیدر گفت پس هر دو سر همگان بر رفته اما زبیده گفت چون است که ملک
 اعراق را گفته بودم آنگاه در پس سراپرده آمده و رفته سراپرده پنهان شده استاده
 شد اما سستی ملک باز و ابوالفرش را و ابوطاهر را عجبانی نشسته بودند و صحبت میکردند که حمید را از بند
 این بد بختان خلاص سازیم زبیده گفت زن ظاهر خرم را با دوستی حضرت علی و جبار و با حمید دوست
 بعد از آن سستی گفت حیدر ای باد و می و می و می که برای طلب این حیدر رفته بودند نیامده و ازین برده
 بارگاه خردار باشند که عباد کی این پرده را خرد و سر ما ظاهر نشو زبیده این سخن دانست که این عباد
 امیر ابو مسلم نه درین اندیشه بود که ناگاه در آن تاریکی نظری بر زبیده افتاد و در سایه خرابگاه
 استاده است چون نیک گاه کرد و دید که یکانه است بخت زبیده و گفت ای ابوالفرش تو فتنه می کنی که در
 بهلوی این خرابگاه گیت و او را بگریه ابوالفرش رو مانند برق یا باد بگیت آمده که بیان زبیده
 که گفت زبیده هر چه خواست که از دست ابوالفرش بگیرد و نتوانست پیش سستی آورد و
 سر او را لاشه کرده پیش خود نشاند و شیخ را نیز بیک روی آورد جوانی دید و قبول گفت
 ریت بگو که تو کشتی زبیده گفت اول شما هم ریت بگوئید و راستی میگویند که عیاران امیر ابو مسلم را کشته
 برای این خلاصی حیدر آمدیم پس زبیده گفت ای عیاران عالم بدان و آگاه باشی که من مردی نیستم
 دختر سلاسل جریده ام و زبیده نیز نام دارم و هم شوهر هست امشب آمده بودم که حمید را بگیت
 آورم و سراپرده فرقام خروانی رفته و در اینجا فراموشی در خوابگاه او خوابیده بود و او را
 بریده آورد و چون برید رسیدم دانستم که ملک اعراق است که خواستم که سر ملک را هم بریده ببرم
 چون بیدار شدم از شما شنیدم استاده ماندم برین سبب ملاقات شما شده سستی این سخن شنیده

فرمان بجای آورد و گفت ای دختر این عیاری و پهلوانی که تو کرده کار عیاران هم نیست ازین باد و الحاح
تو غم خور اگر حمید را در سنگ خاره بنهانی کنند بیرون آرکم و تو در پیش سید عرب بفرستی زبیده
گفت بسیار خوب اکنون بروم و از آموختن شما سید عرب را مژده دهم پس سستی زبیده را بر
داد و روان شهر رویش گاه سید تحفه بنهاد اما ازین جانب حمید الیابادی و محسن تو
در طلب حمید می رفتند ناگاه گفت شیر دانه رسید حمید الیابادی و محسن تو بجای را گرفتند و سپید
که شما میستند که درین وقت لشکر ما میگردید ایشان گفتند که ما تو را آن ملکه ای که عاقل و عاقل
خدمت را پس می کشد است در طلب آن پسر چاکر دم و با سبب آن فرستند که آن را
گفتند ناگاه خودش از لشکر گاه مغرب برخواست که کسی در سراپا فرقام قهر دانی آمده غلامی
خزیمه و دراکشته پس چند مردم فرقام دویدند بر آید گشت رسیدند مردم گشت گفتند ای
او کسی بدست می آمده اند و میگویند که من تو را ملکه ایراق هستم مردم فرقام ایشان را گرفت
پیش فرقام آوردند چون آواز این خودش بگوشش شیر دانه رسید همچون آمده بر تخت خود
قرار گرفت و پوچشائی نکردند و مردم آمده چرا کردند و راست فرقام قهر دانی در رسید
آمده چرا کرد شیر دانه برسد که این چه شورش است فرقام گفت ای شاه درین شب من بجای
خود یک غلام را حبس نموده بودم که کسی خیل سید عرب بگشتن من آمده بود و مرا یافته و غلام
را کشته سر بریده او را به دو مردم میگویند که این کار عیاران امیر ابو مسلم است و دو کس را
بفرستند آنرا پس شیر دانه حکم کرد که آن دو کس را حاضر کردند پس شیر دانه برسد که ای
دزدان رست بگویند که شما را که فرستاده است حمید الیابادی ای شاه همان دست
غریب نواز نیکو حجت نگاه داشتی و عزت امیر ایراق را بجای آوردی که انصاف پادشاهان
میں باشد که کار امیر ایراق فرستاده است که از لشکر ابو ترابیان اینها باشد اگر چه استم
که تحت دزدی و فساد بر ما می بیند که بطلب پسر میگردیم این مردمان مرا گرفتند آوردند که ابو
ترابیان دزدان شیر دانه این سخن شنیده بسیار خشمگین شده و هر دو را خلع کرده میخواست